

1. BÖLÜM

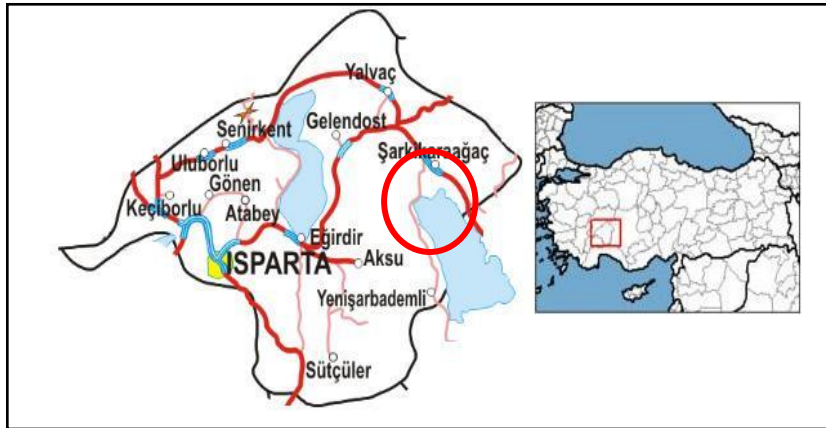
1.1. PLANLAMA ALANININ KONUMU

1.1.1. Planlama Alanının Yeri

Isparta İli, Akdeniz Bölgesi'nin batı bölümünde ve iç kesiminde yer alır. "Göller Bölgesi"nin merkezi konumundaki il, 30°20' ve 31°33' doğu boylamları ile, 37°18' ve 38°30' kuzey enlemleri arasındadır.

Harita1 : Isparta İlinin Türkiye içerisindeki yeri

Isparta doğudan Konya'nın Beyşehir, Doğanhisar ve Akşehir ilçeleri; kuzeyden Afyon'un Çay, Şuhut, Dinar ve Dazkırı ilçeleri; batıdan Burdur'un Merkez, Ağlasun ve Bucak ilçeleri; güneyden ise Antalya'nın Serik ve Manavgat ilçeleri ile komşudur.

Harita2: Isparta İli

Kızıldağ Milli Parkı 09.05.1969 tarihinde 2316 hektar olarak ilan edilmiştir. 11.01.1993 tarihinde, alanı tekrar genişletip, 59600 hektar saha, yine aynı isimle milli park olarak ayrılmıştır. 20.02.1993 tarihinde resmi gazetede yayınlanarak, yürürlüğe girmiştir.

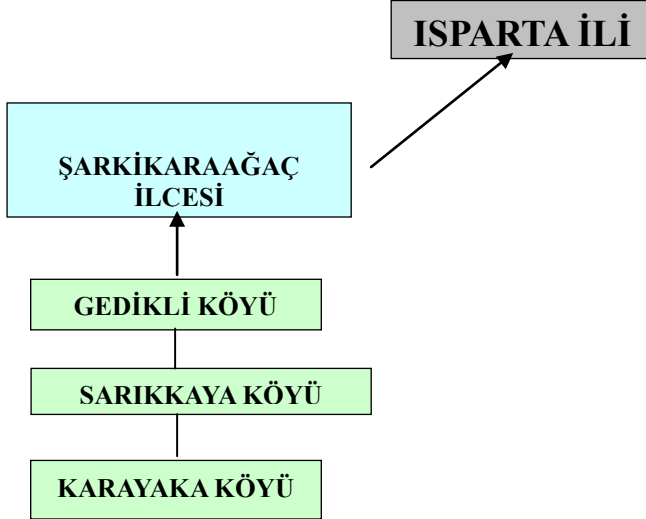
27 Kasım 2018 tarihli Resmi Gazetenin Cumhurbaşkanlığı Kararlarının 378 karar sayısı ile Kızıldağ Milli Parkı sınırlarının değiştirilmesine 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu'nun 3. Maddesi gereğince karar verilmiştir.

Yapılan sınır değişikliği ile Karayaka Köyü, Sarıkaya Köyü ve Gedikli Köyü Kızıldağ Milli Parkı sınırları dışında kalmıştır.

Sarıkaya Köyü, Şarkikaraağaç İlçesi sınırları içerisinde olup, kuzeyinde Kızıldağ, güneyinde Gedikli köyü ve kuzeyinde Belceğiz Köyü, güney-doğusunda Beyşehir Gölü yer almaktadır.

1.1.2. Yönetim Yapısı, İdari Bölünüş ve Sınırlar

Sarıkaya Köyü, Isparta İl sınırları, Şarkikaraağaç İlçesi Beyşehir Gölü Havza koruma bandı ve 3. Derece doğal sit sınırı içinde kalmaktadır. 1962 yılından sonra Belceğiz Köyü'nden ayrılarak Sarıkaya köy muhtarlığı kurulmuştur.

Şekil 1. İdari Dağılımı

Sarıkaya Köyü genel ihtiyaç ve hizmetleri Isparta İl Özel İdaresince sağlanmaktadır. Yerelde köy muhtarlığı hizmet vermektedir.

1.1.3. Ülke Ulaşım Ağındaki Yeri

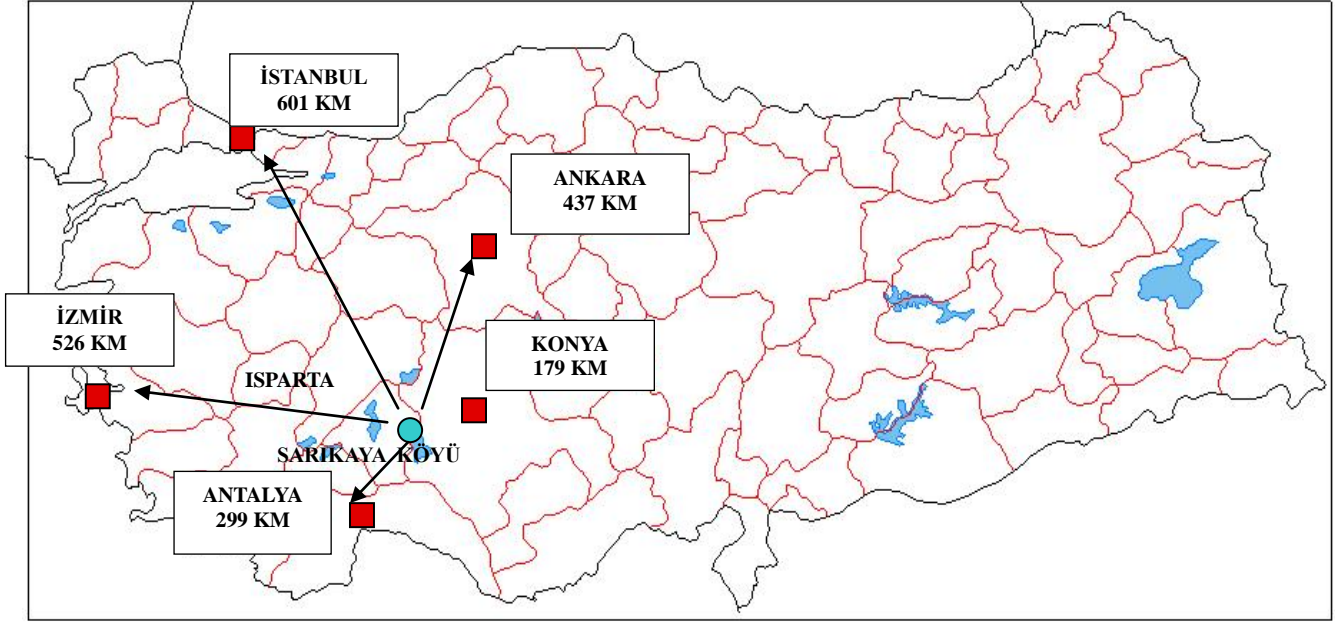
Sarıkaya köyü Isparta-Konya karayolu ile ülke ulaşım ağına bağlanmaktadır. Konya-Isparta karayolu planlama alanının kuzeyinden geçmektedir. Demiryolu batıda Eğirdir ve kuzeyde Akşehir'e kadar gelmektedir.

Isparta hava alanının Şarkikaraağaç'a uzaklığı yaklaşık 145 kilometredir. Sarıkaya köyünün Isparta İline uzaklığı 143 km'dir.

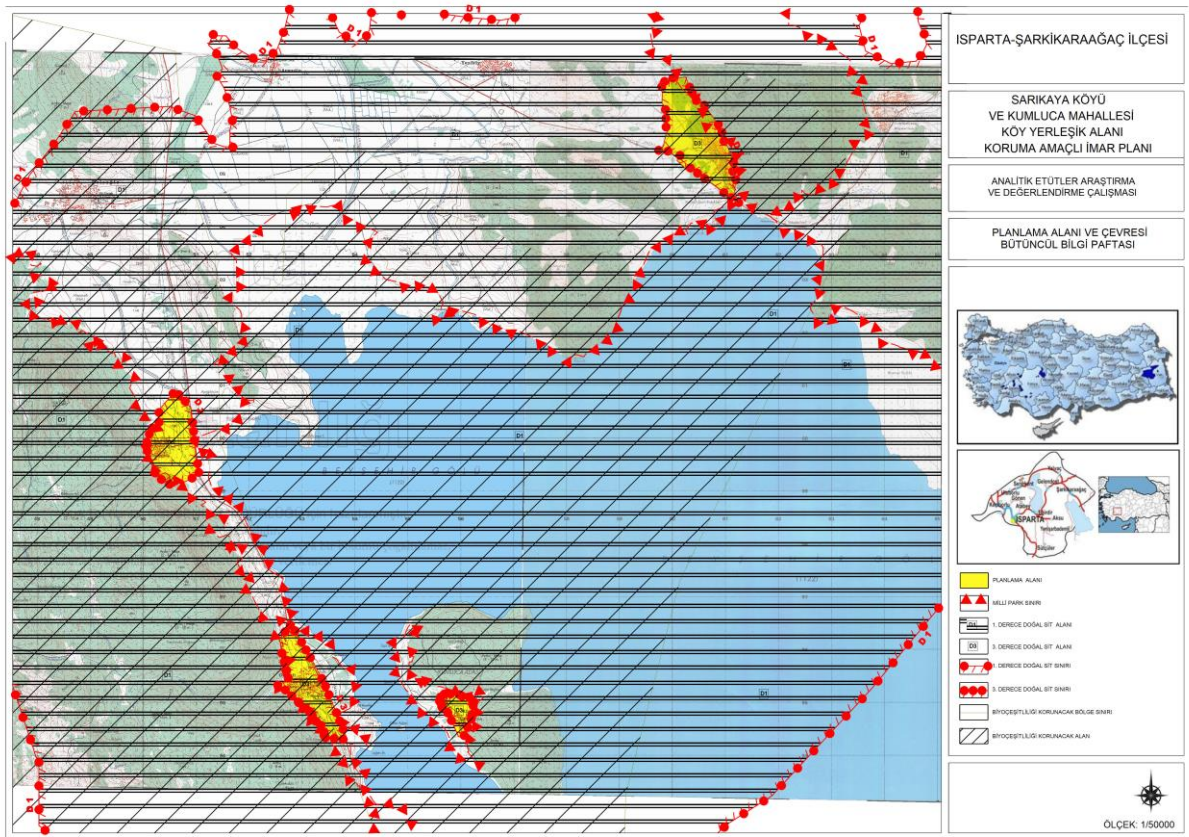
SARIKKAYA KÖYÜ	Merkezler	Mesafe (km)
	Ankara	437
İzmir	526	
İstanbul	601	
Konya	179	
Antalya	299	
Afyon	164	
Eğirdir	114	
Isparta	143	

Tablo 1. Sarıkaya Köyünün Bazı Önemli Merkezlere Uzaklığı.

Sarıkaya Köyünün Şarkikaraağaç İlçesine uzaklığı 23 kilometre, Çiçek Pınarı'na 18 kilometre, Belceğiz Köyüne ise 4 kilometredir. Ulaşım ağındaki karayollarının hepsi asfaltdır.

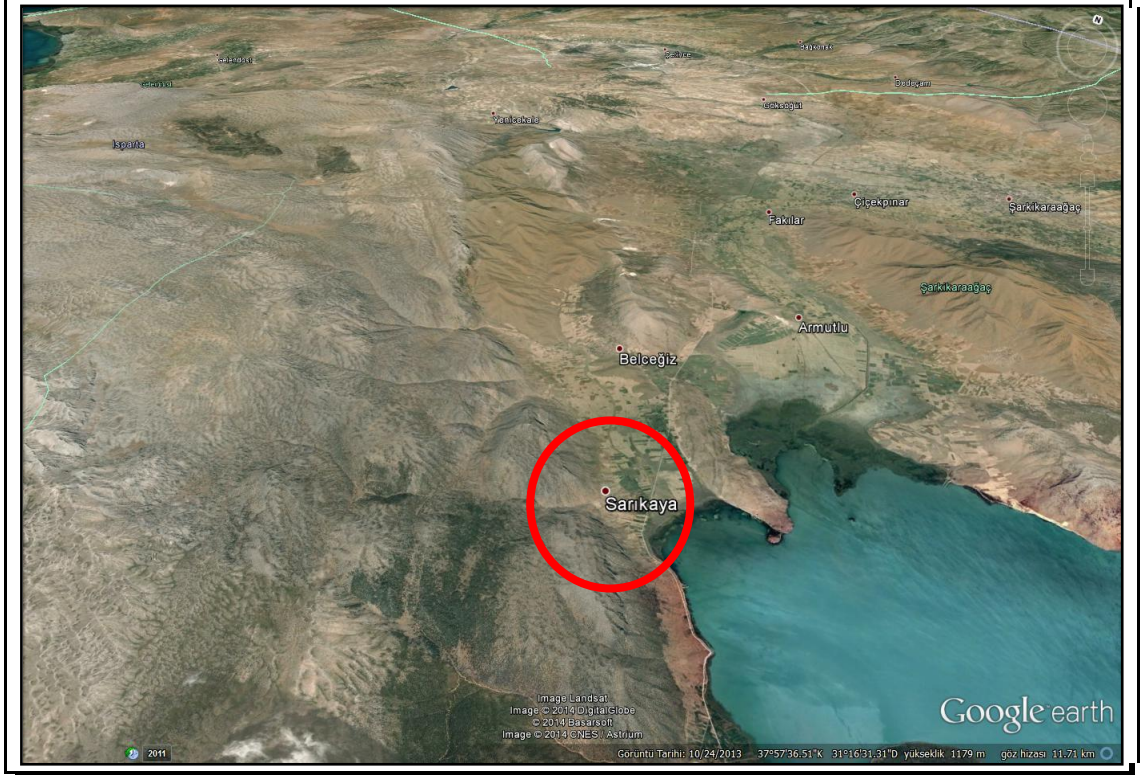

Harita3: Sarıkaya Köyünün Türkiye İçindeki Yeri

Harita 4: 1/25000 ölçekli Sarıkaya Köyü ve Çevresi bütüncül bilgi paftası

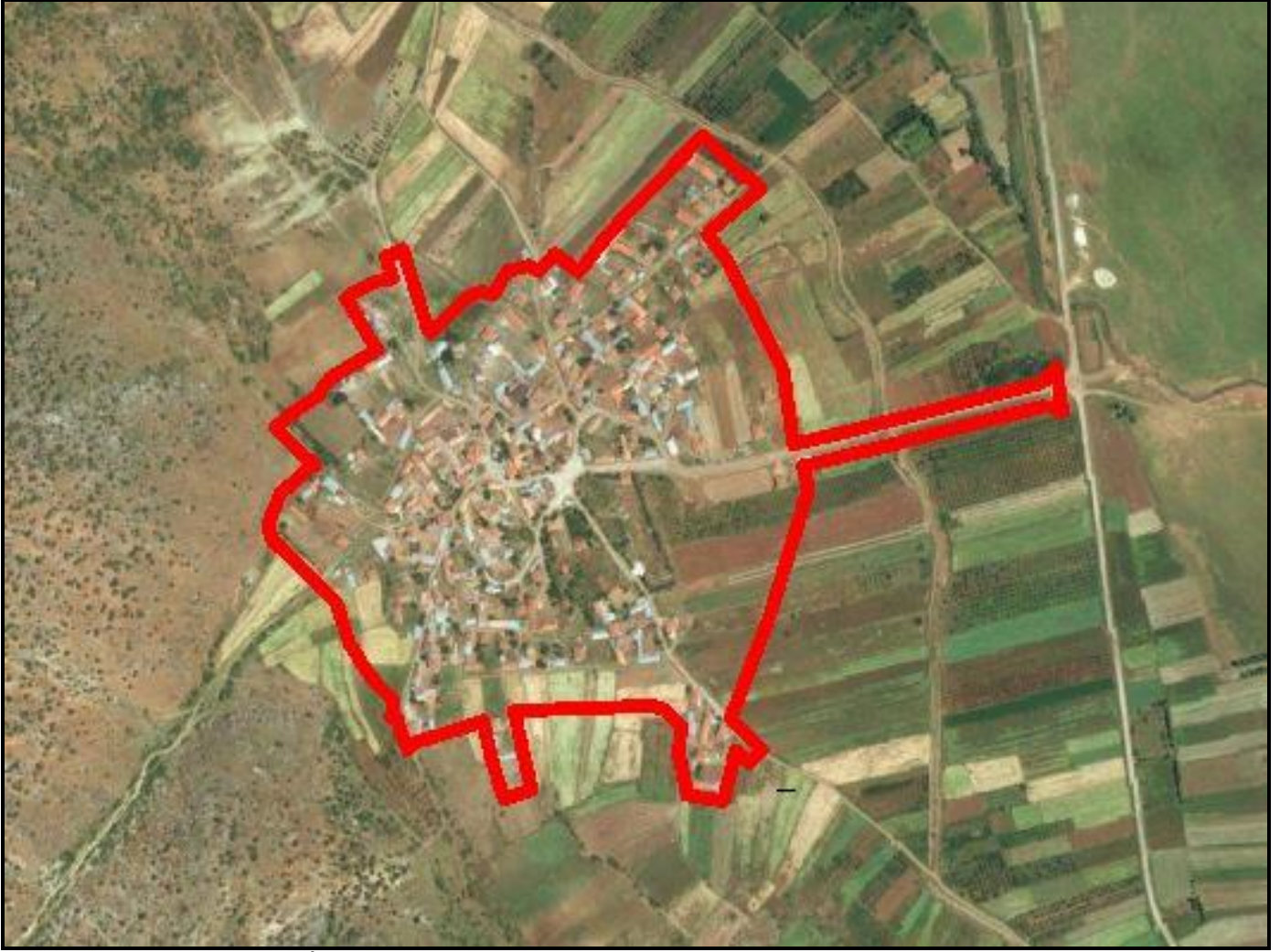

Resim1: Planlama Alanı Uzak Uydu Görüntüsü

Resim2: 1/5000 ölçekli KANİP Planlama Alanı Uydu Görüntüsü

Resim 3: 1/1000 ölçekli KAUİP Planlama Alanı Uydu Görüntüsü

2. BÖLÜM

2.1. PLAN HİYERARŞİSİ VE GELİŞİM SÜRECİNDEKİ YERİ

I. Planlama Sürecinin Tarihsel Gelişimi, Mahkeme Kararları

Planlama alanının Mer'i 1/15000 ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı imar planları bulunmamaktadır. Ancak III.Derece Doğal Sit Alanında kalması nedeniyle Antalya Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu tarafından 29.06.2012 gün 125 sayılı kararı ile uygun bulunan geçiş dönemi yapılanma koşulları bulunmaktadır.

Mer'i 1/15000 ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı imar planları bulunmadığından imar planına yönelik Mahkeme kararı da yoktur.

II.Üst Ölçekli Plan Kararları

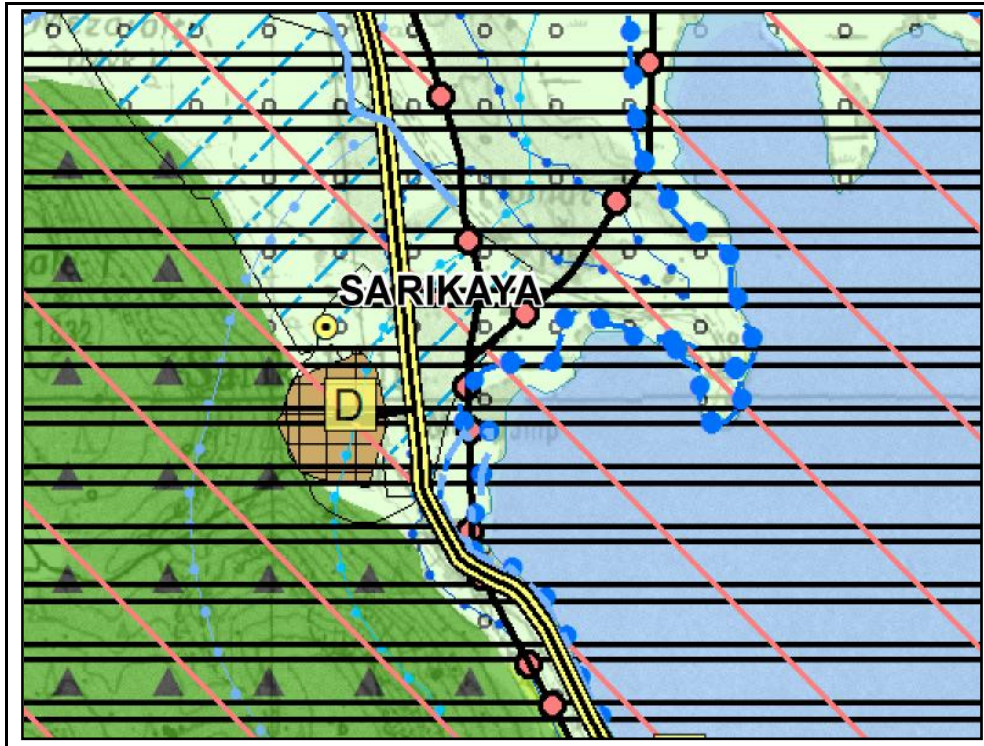
1/100.000 Ölçekli Antalya-Burdur-Isparta Çevre Düzeni Planı

Antalya-Burdur-Isparta Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı, mülga 644 sayılı Kanun Hükmünde Karamamenin 7.maddesi uyarınca 23.03.2015 tarihinde onaylanmıştır.

Şarkikaraağaç İlçesi:

Şarkikaraağaç, Isparta ilinin nüfus ve gelişmişlik kriterleri açısından en büyük ve önemli ilçelerinden birisidir.Şarkikaraağaç mevcut imar planının kullanım kararları incelenmiş, çevre düzeni planı kararları ve veri tabanında yer alan eşikler ve koruma statüleri ile aykırılık tespit edilmemiş ve imar planı sınırları çevre düzeni planında korunmuştur.

İlçedeki sektörel gelişim potansiyeli tarım ve hayvancılık ağırlıklıdır. Sektörün desteklenmesi amacıyla ilçede bir tarım ve hayvancılık gelişim alanı planlanmıştır. Hizmetler sektörü ise, ilçe merkezi ağırlıklı gelişmeye devam edecektir.

Harita5: 1/100.000 ölçekli Antalya-Burdur- Isparta Çevre Düzeni Planı (Sarıkaya Köyü)

Sarıkaya Köyü Yerleşik alanı biyolojik açıdan önemli alan, doğal sit, İçme ve kullanma suyu mutlak koruma alanı sınırında kalmaktadır. Sarıkaya köy yerleşik alanı dışında 3. Derece doğal sit sınırında kalan tarım alanı sulama alanı olarak tanımlanmıştır.

III. Mer'i İmar Planı ve Plan Hükümleri

Hazırlanan 1/5000 ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı İmar planı Sarıkaya Köyünün ilk imar planı olup, Mer'i 1/15000 ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı imar planları bulunmamaktadır

3.BÖLÜM

3.1. ARAŞTIRMA VE ANALİZ ÇALIŞMALARI

3.1.1. Fiziksel Yapı

A. Hidrojeolojik Yapı

Dereler

Bölge içinde tüm dereler mevsimlik derelerdir (yaz aylarında kuruyan dere) ve alanda sürekli akışı olan dere bulunmamaktadır. Bu nedenle hidrografiya değerlendirmesinde alandaki mevsimlik derelerden bahsedilmiştir. Değerlendirmelerde bahsedilen akış yönleri, akış uzunlukları vb. gibi özelliklerin derelerin mevsimlik olduğu göz önünde bulundurularak yağışlı mevsimlerde geçerli olduğu unutulmamalıdır.

Kaynaklar

Bölge içinde irili ufaklı 70'in üzerinde kaynak ve/veya kaynak grubu yer almaktadır. Alanda birkaç kaynak haricinde diğer tüm kaynakların debisi oldukça düşüktür.

Kaynaklar genelde geçirimli-geçirimsiz kaya birimleri sınırlarından boşalmaktadır. Bunun yanında çatlaklı kaya kaynağı, karstik kaynak, tabaka kaynağı ve ebuli kaynak türlerine de rastlanmaktadır.

Beyşehir Gölü

Havza temelinde oldukça ayrıntılı hidrolojik ve hidrojeolojik çalışmalar gerektirecek olan Beyşehir Gölü ve drenaj alanı ile ilgili çok genel bilgiler verilmiştir.

Gölün Hidrografik Özellikleri

Batıda Anamas Dağları, kuzeydoğuda Sultan Dağları tarafından sınırlanan Beyşehir Gölü'nün kuzeyden güneye uzunluğu 42 km'dir. En geniş yeri ise depresyon eksenine kabaca dik olan ve güneybatıda Kaşaklı Körfezi ile kuzeydoğuda Çiftlik Köyü arası olup 26 km'dir.

Göldeki su düzeyinin 1124,60 m olduğu kabul edilerek yapılmış olan derinlik ölçmelerine ve gölün muhtelif yerlerinde yapılan iskandillere göre gölün fazla derin olmadığı ortaya çıkmıştır. En derin yerlerin, gölün doğu ve güneyine yakın kısımlarda olduğu görülür (1117.80 m), göl derinliği bu kesimlerde 6 m'yi geçmektedir. Buna karşılık kuzey ve batıda göl daha sığ olup (1118.80-1120.80 m), derinlik 3-5 m arasında değişmektedir. Gölün en derin ve çukur yerlerinin güneydoğu-kuzeybatı doğrultusunda uzanan depresyon eksenine uymamaktadır. Bu çukurlar, gölün en geniş yerinin merkezi kısımlarına karşılık gelmektedir.

Oluşumu açısından tektonik kökenli olan Beyşehir Gölü'nün, bu kökeni nedeniyle derin olması koşulu yoktur. Tektonik hareketler sonucu oluşan göl çanağı sonradan çeşitli materyallerle doldurulmuştur. Göle dökülen akarsuların ağız kısımlarında deltaya benzer çıkıntılar oluşturmuştur. Özellikle gölün doğu kıyılarında bu tür çıkıntılar daha belirgindir. Öte yandan gölün batı kıyısında, Pınarlı Tepe (1222 m) ile Karagüney Tepe (1542 m) arasındaki Yenişarbademli glasisinin göl içindeki uzantıları da vardır.

Göl içinde çıkıntılar şeklinde beliren ve hipsografik eğrilerin kıyıya göre dış bükey olduğu, hatta gölün nispeten sığ olduğu bu yerler, gerçekte kıyı gerisindeki birikinti koni ve yelpazelerinin devamından başka bir şey değildir. Birikinti koni ve yelpazelerindeki depoyu oluşturan iri unsurlar kıyı gerisinde, ince taneliler ise doğrudan göl içinde çökelmiştir. Göl kıyıları boyunca bu tür birikinti şekillerini görmek mümkündür.

Göl Kıyıları ve Gölde Su Seviyesi Değişimleri

Beyşehir Gölü depresyonunun çukur kısmının sularca işgal edilmesiyle, ilk kıyıları asli profile bağlı olarak, muhtemelen Pliyosen zamanında belirmeye başlamıştır. Asli profilin morfolojik görünümüne göre de bir takım körfezler, adalar ve burunlar oluşturmuştur. Ancak kıyı, zamanla ve kıyı jeomorfolojisinden bilinen süreçlerin etkisiyle gelişerek günümüzdeki şeklini almıştır. Pleistosen jeolojik zamanındaki iklim

değişiklikleri, göl sahasının yapısal özellikleri ve formasyonların türü kıyının şekillenmesinde etkili olmuştur.

Pleistosen'deki iklim değişikliklerine bağlı olarak plüvial (yağışlı) dönemlerde günümüze göre yıllık yağış miktarının artması, buna karşılık sıcaklığın düşmesine rağmen Beyşehir Gölü su seviyesinde büyük bir değişikliğin olmadığı anlaşılmaktadır. Ayrıca göl sahasının genişleyerek, çevreyi geniş çapta kaplamış olması da söz konusu değildir. Bu değerlendirmelerin ışığı altında aşağıdaki sonuçlara varılmıştır:

1. Göl kıyısı boyunca yüksek seviyeyi belirten sekilere rastlanmamıştır.
2. Ölü falez veya çentikler de yoktur.
3. Gölün batı kıyısında belirlenen Yenişarbademli glasilerinin yüzeyleri, şimdiki gölün kıyısında birbiriyle kesişmektedir. Bugünkü Beyşehir Gölü, bu glasilerin ortak taban seviyesi rolünü oynamış ve oynamaktadır.
4. Son 70 yıl içinde yağışlı devrelere bağlı olarak Beyşehir Gölü, su seviyesinde 5 m'ye yaklaşan değişimler olmuştur. Buna göre, Kuvaterner'de büyük ölçüdeki iklim değişmelerinin göl seviyesinde önemli değişmelere yol açacağı doğal görülmektedir. Ancak, Beyşehir Gölü'nün fazla suları bir taraftan Çarşamba Çayı aracılığıyla Konya Ovası'na aktarılmıştır.
5. Beyşehir Gölü'nden Çarşamba çayı kanalı vasıtasıyla Konya kapalı havzasına doğru yüzeysel bir akış vardır. Beyşehir, Suğla gibi düzenli akıntılı göllerde akış olanakları Kuvaterner'de günümüzden fazla olan suları boşaltmaya yeterli geliyordu. Daha sonraları iklim koşullarında meydana gelen değişme, düzenli akıntılı havzalarda bulunan göllerin yaygınlığını değiştirecek durumda değildi (Lahn,1945).

Beyşehir Belediyesi ile DSİ arasında çıkan gölün suyunun durumu hakkında tartışmalar mahkemeler kanalıyla DSİ lehine sonuçlanarak göl suyunun Çarşamba çayına aktarılması kesinleşmiş ve tahliye kapakların kapatılmamasına sürekli açık kalmasına karar verilmiştir. Bu durumda göl seviyesinde 1120 m'den daha yukarı bir seviye beklenmemekle birlikte, iklim şartlarına göre su seviyesinde alçalmalar görülmesi muhtemeldir. Beyşehir Gölü'nün maksimum su seviyesi ise 1124,60 metre olarak belirlenmiştir.

Beyşehir Gölü'nü sınırlayan kıyılar, morfolojik özellikleri bakımından iki grupta incelenebilir. Bu iki grup: 1) Alçak kıyılar ve 2) Yüksek kıyılardır. Gölü doğu ve güneyden sınırlayan kıyılar, alçak kıyılardan olup, kıyı profili hafif eğimlidir. Kıyı gerisinde, alüvyal düzlüklerin oluşturduğu silik topografya hakimdir. Gölün kuzey kesiminde Karayaka Köyü'nün 1 km güneyinde 1139 m yükseklikteki Taşlı Tepe Adası bir kıyı oku vasıtasıyla karaya bağlanmıştır. Kıyı okunun uzunluğu 125 m, genişliği ise 75 m'dir. Böylece burada bir tombolo oluşmuştur. Ancak, göl suyu seviyesinin yükselmesi halinde nispeten basık ve alçak olan kıyı oku su altında kalarak adanın kara ile olan bağlantısı kesilebilmektedir.

Beyşehir Gölü'nün batısındaki kıyılar ise yüksek kıyılardır. Burada kıyı profili diktir. Kıyı gerisinde, güneydoğu-kuzeybatı doğrultusunda uzanan yüksek, arızalı rölyef ile belirgin Anamas Dağları yer almaktadır. Kıyı boyunca görülen falezler (yalıyar), fay dikliğinin uzantısına uymaktadır. Bu falezler çeşitli süreçlerin (dalga aşındırması, kütle hareketleri ve karstlaşma) etkisiyle değişikliğe maruz kalmıştır. Gölün batısında, Yenişarbademli Ovası'nın alçak kısımlarının yer aldığı kesimde kesintiye uğrayan yüksek kıyılar, daha güneyde ovanın sona erdiği yerde kalkerlerin yeniden yüzeylemesiyle güneye doğru tekrar yükselirler. Bu kıyılar, yapı hatlarına paralel uzandıklarından, "boyuna kıyılar" kategorisine dahil edilmektedir. Buna karşılık gölün güney ve kuzeyinde yapı hatları kıyıya dik olduklarından bu kıyılar "enine kıyılar" dır.Beyşehir Gölü'nde 20. Yüzyılın başlarından itibaren su seviyeleri ölçülmüş ve ilginç değerler elde edilmiştir 1905 yılından 1996 yılına kadar yapılan rasat sonuçları incelendiğinde, maksimum su seviyesi 1982 yılında 1125.50 m ölçülmüştür. Minimum su seviyesi ise 1935 yılında ölçülmüş olup 1120.85 m'dir. Su seviyesinin yükselmesi veya alçalması göldeki su hacmine de aynı oranda etki etmektedir. Maksimum ve minimum su seviyeleri arasında 4.65 m gibi bir fark vardır. Bu fark, yağış miktarında görülen değişmelerle ilgilidir. Yine, gözlem sonuçlarına göre 1933-1937 yılları arasında kurak bir döneme girildiği, buna karşılık 1980-1982 yılları arasında ise yağış miktarında artışlar olduğu tespit edilmiştir. Beyşehir Gölü'nde yıllık olduğu kadar, mevsimlik su seviyesi değişimleri de

olmaktadır. Yıllık yağış miktarının 503.8 mm (*Beyşehir yağış gözlem istasyonuna ait 1986-2005 yılları arası aylık yağış değerleri ortalaması*) olduğu Beyşehir'de kış mevsimine rastlayan yağış artışına karşılık yaz mevsiminde yağış azalması ve buharlaşma söz konusudur. Yağış, akarsu, sel suları ve kaynakları tarafından gölün beslenme dönemi normal koşullarda şubat-haziran ayları arasında olmaktadır. Özellikle mayıs sonlarına doğru gölde su hacminin artması alçak kıyı kesimlerinin ve daha önce değinilen kıyı oklarının su altında kalmasına neden olmuştur. Buna karşılık ekim sonları ve kasım ayında su seviyesinde görülen düşüşler nedeniyle göl sahasının nispeten daraldığı, alçak kıyıların bulunduğu kesimlerin kısmen sulardan arındığı görülmüştür. Bu nedenle Beyşehir Gölü'ndeki yıllık ve mevsimlik su seviye değişimleri kıyı çizgisinin değişmesine de yol açmaktadır. Gölün fazla sularının doğal olarak aktarıldığı Çarşamba Çayı nedeniyle göldeki yaklaşık kıyı çizgisi 1120 m'lerden geçmektedir. Göl'ün kuzeybatı, batı, güneybatı ve nispeten güney kesimlerinde yer alan genellikle açık yeşil tonlarında belirtilmiş olan formasyonlar kireçtaşı, kireçtaşı-dolomit, şeyl-kumtaşı-konglomera vb. pekişmiş (kayaç) birimlerden oluşmuş, kırıklı çatlaklı yersel veya bağlantısız akiferleri veya yaygın fakat orta verimli akiferleri temsil etmektedir. Göl çevresinde, kuzey, batı, güney ve doğusunda açık mavi ile gösterilen formasyonlar ise kil, kum, çakıl gibi pekişmemiş (taneli) birimlerden oluşmuş yersel veya bağlantısız akiferleri veya yaygın fakat orta verimli akiferleri temsil etmektedir.

Harita6. Beyşehir Gölü ve yakın çevresi fiziki haritası (taban fiziki harita Harita Genel Komutanlığı tarafından 1994 yılında üretilmiş olan 1/800000 ölçekli Türkiye Fiziki Haritası'ndan alınmıştır).

Yine göl çevresinde batı, güney, doğu ve güney doğusunda açık-koyu kahverengi ile gösterilen formasyonlar ise kil, şeyl, kumtaşı ve volkanik kayalar gibi birimleri içeren yerel ve sınırlı yer altı suyu taşıyan veya genellikle yer altı suyu taşımayan pekişmiş veya pekişmemiş oluşuklardır.

Beyşehir Gölü batı kesiminde yer alan bol kırıklı-çatlaklı, karstik özellikteki kireçtaşlarından beslenen ve bu birimlerin geçirimsiz taban kaya ile karşılaştığı bölgelerden boşalan Pınargözü Kaynağı, Topkaktaş Mevkii Kaynağı, Genek Pınarı gibi kaynaklar göl çevresindeki kireçtaşlarında yerel dolaşıma işaret etmektedir. Bunun dışında bu kaynakların ve beslenme alanlarının drenaj alanının yakın yerlerde olması bu kırıklı-çatlaklı karstik akiferin verimini bir nebze azaltmaktadır. Buna karşın, alanın kuzeybatı-batı, güneybatı kesiminde oldukça fazla yayılma sahip bu kireçtaşlarından beslenen kaynakların boşalmaları sonrası herhangi bir yüzey suyuna katılarak, alanda düşük kotta bulunan ve bu suları çeşitli yollarla toplayan Beyşehir Gölü'ne ulaşması kaçınılmazdır.

Yukarıda anlatılanlar doğrultusunda doğal şartlarda (*dışarıdan herhangi bir etki: çekim, kaynakları kanallara alma vb.*) göl yakın çevresinde ve su toplama alanı içinde yer alan hemen hemen tüm sular

(kaynaklar, yüzey suları (dereler, bataklıklar vb.), alüvyon akiferlerindeki yer altı suları, yağış suları vb.) Beyşehir Gölü'ne olumlu yönde katkı sağlayacaktır. Beyşehir Gölü'nün diğer bir belsemim kaynağı da yağışlardır.

Harita 7. Beyşehir Gölü güneydoğusu fiziki haritası (taban fiziki harita Harita Genel Komutanlığı tarafından üretilmiş olan 1/250000 ölçekli Konya Paftası'ndan alınmıştır).

Ülkemizin en büyük tatlı su gölü olma özelliğini taşıyan Beyşehir Gölü bilinçsiz su kullanımı, gölden su çekimi, kanallarla gölden su alımı ve/veya global ısınmaya bağlı gelişen kurak dönemlerin uzunluğu gibi olumsuz etkenler nedeniyle tehlike altındadır. Bu nedenle, ülkemizin hem doğal güzelliği hem de tatlı su karakteri ile önemli bir açık su kütlesi özelliğinde olana Beyşehir Gölü suyuna hem miktar hem de kalite açısından olumsuz etki yapacak doğal olmayan müdahalelere izin verilmemelidir.

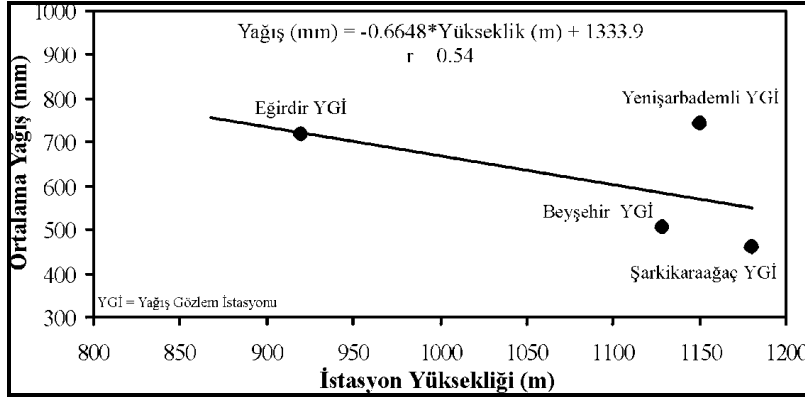
B. İklim

Bölgeye ait hidroloji değerlendirmesi “yağış”, “sıcaklık, buharlaşma, rüzgar” ve “iklim tipi” başlıkları altında gerçekleştirilmiştir.

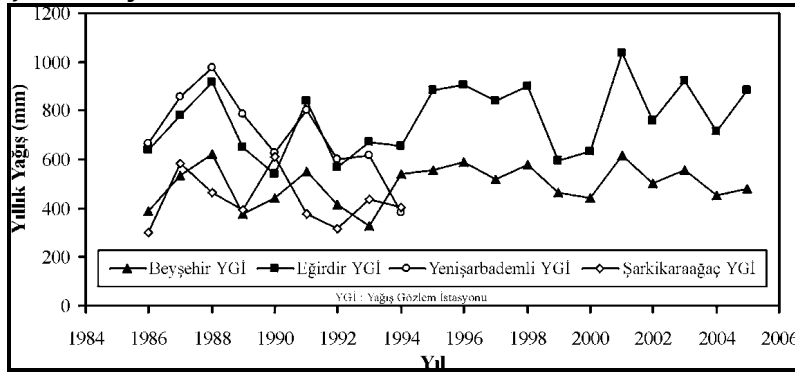
a. Yağış Değerlendirmeleri

Bölgede yer alan yağış gözlem istasyonlarında ölçülen değerlerden itibaren alansal yağış belirlenmeye çalışılmıştır. Bu amaçla; yağış değerleri kullanılarak yağış-yükseklik arasında bir ilişki belirlenmeye çalışılmıştır.

Yapılan değerlendirmede, bölge için anlamlı bir yağış-yükselti ilişkisine ulaşılamamıştır. Genellikle, yağışın karakterine ve bölgedeki morfolojik yapıya da bağlı olmak üzere yağış-yükselti ilişkisi arasında doğrusal bir ilişki (yüksek artışıyla yağışın artışı gibi) vardır. Fakat inceleme alanında yukarıda bahsedilen yükseklikle yağışın artışına ters, yüksekliğin artışı ile yağışın azalması söz konusudur.

Grafik 1. Yağış-yükselti ilişkisi.

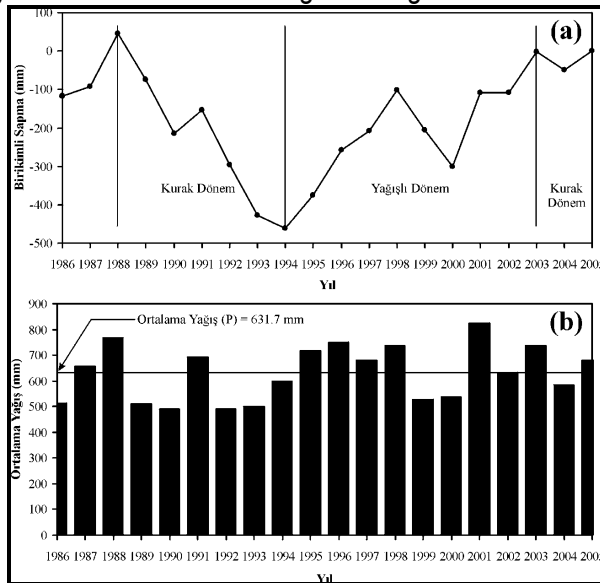
Grafik2. İstasyonlardaki yıllık ortalama yağış verileri.

b. Yağışlı ve Kurak Dönem Periyotları

Bölgedeki yağış hakkında genel bir değerlendirme yapmak ve yağışlı-kurak dönem periyotlarını belirleyebilmek amacıyla Beyşehir ve Eğirdir yağış gözlem istasyonu ortalama verileri kullanılmıştır.

Bu değerlendirmeye göre bölgede 1988-1994 yılları arasında yaşanan 7 yıllık kurak dönem sonrası 1994-2003 yılları arasında 10 yıllık bir yağışlı dönem gerçekleşmiştir. Bu yağışlı dönem sonrası bölge günümüze kadar olan zamanda nispeten kurak bir dönem geçirmektedir.

Bölgede yaklaşık 7-10 yıllık periyotlarla kurak ve yağışlı dönemler yaşanmaktadır. Yağışlı-kurak periyot aralıkları dikkate alındığında bölgede kurak dönem yaşandığı anlaşılmaktadır.

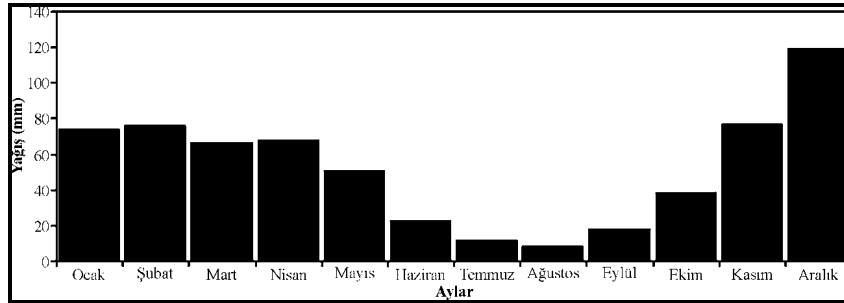

Grafik3. Alandaki yağışa ait a) birikimli sapma ve b) yıllara göre dağılım grafikleri.

Uzun yıllar ortalama aylık verilere göre bölgede yağışların %29'u (185.3 mm) ilkbahar, %7'si (42.8 mm) yaz, %21'i (133.2 mm) sonbahar ve %43'ü de (270.3 mm) kış mevsiminde gerçekleşmektedir. Bölgede en fazla yağış Kasım, Aralık ve Ocak aylarında (sırasıyla ortalama 76.8, 119.7 ve 74.2 mm); en az yağış ise Temmuz, Ağustos ve Eylül aylarında (sırasıyla ortalama 11.9, 8.4 ve 17.8mm) olmaktadır.

Mevsim	Yağış (mm)	Yağış Yüzdesi (%)
- İlkbahar (Mart+Nisan+Mayıs)	185.3	29
- Yaz (Haziran+Temmuz+Ağustos)	42.8	7
- Sonbahar (Eylül+Ekim+Kasım)	133.2	21
- Kış (Aralık+Ocak+Şubat)	270.3	43
Toplam	631.7	100

Tablo 2. Yağışın mevsimlere göre dağılımı.

Grafik4. Yağışın aylara göre dağılımı.

c. Sıcaklık, Buharlaşma, Rüzgar Değerlendirmeleri

Sıcaklık

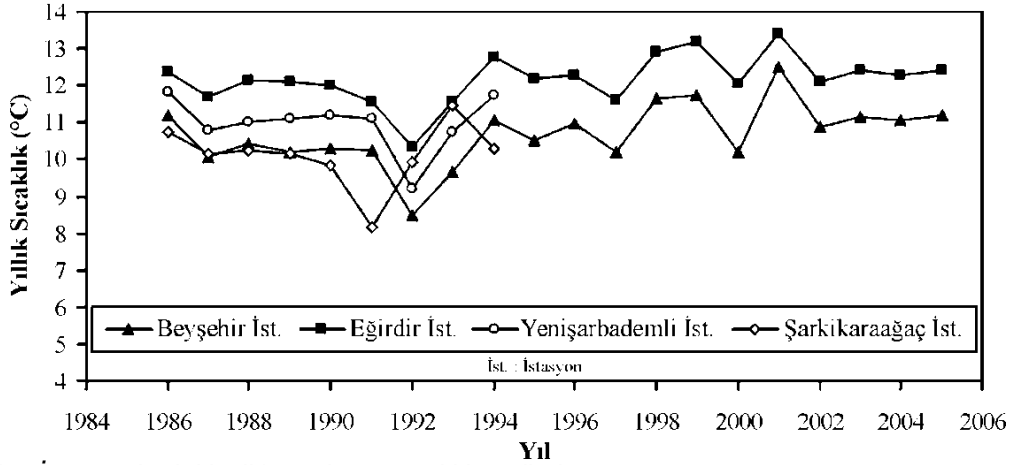
Sıcaklık değerlendirmelerinde de Devlet Meteoroloji İşleri (DMİ) Genel Müdürlüğü tarafından işletilen ve Şarkikaraağaç, Yenişarbademli, Beyşehir ve Eğirdir istasyonlarında ölçülmüş sıcaklık verilerinden yararlanılmaya çalışılmıştır. Bu değerlendirmelere ait ayrıntılı bilgiler ve açıklamalar aşağıda sunulmuştur.

YIL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Ort.
1986	2.3	2.5	6.6	11.6	11.4	17.6	23.1	23	17.9	10.8	2.3	-0.4	10.7
1987	0.8	0.6	2.6	9.6	14.5	18.2	22.3	21.2	17.1	10.6	2.8	1.5	10.2
1988	-5.6	-1.9	6.7	13.5	14.6	17.6	21.9	22.7	17.4	10	5.9	0.1	10.2
1989	-3.8	0.5	5	9.3	12.7	17.3	22.3	21	16.7	11.6	6.6	2.9	10.2
1990	-1.4	-1.6	7.3	9.4	12.1	18.6	21.8	22.4	17	12	5.1	-2.6	9.8
1991	-7.4	-7	2	9.4	13.2	17.5	18.7	20.3	15.9	14.1	4.1	-2.6	8.2
1992	-4.2	-1.3	3.6	9.9	12.9	17.5	20.9	21.8	17.4	13.1	4.4	3.3	9.9
1993	2.9	1.8	5	11.6	14.9	18.6	21.9	21.8	20.5	14.4	4.4	-0.4	11.5
1994	1.4	3.6	4.7	7.9	15.1	19.5	19.7						10.3
Ort.	-1.7	-0.3	4.8	10.2	13.7	18.0	21.4	21.8	17.5	12.1	4.5	0.2	10.2

Tablo 3. Şarkikaraağaç istasyonuna ait aylık sıcaklık değerleri (°C).

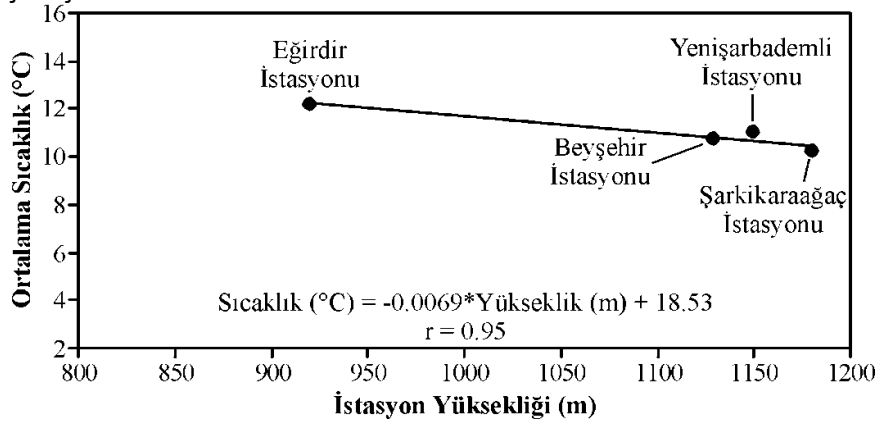
Tüm istasyon sıcaklık verilerinin gösterildiği Şekil 7'den de anlaşılacağı üzere istasyonlarda ölçülen sıcaklıklar birbirleriyle uyumludur.

Grafik5. İstasyonlardaki yıllık ortalama sıcaklık verileri.

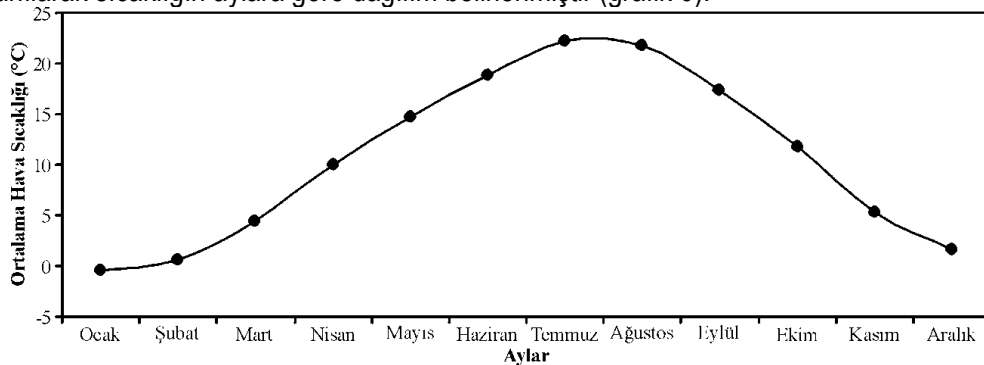
Alansal ortalama sıcaklığın belirlenebilmesi amacıyla istasyonlar arası sıcaklık ilişkileri belirlenmeye çalışılmıştır.

Grafik6: Sıcaklık-yükselti ilişkisi.

Yağış-yükselti ilişkisinin tersine, sıcaklık-yükselti ilişkisi oldukça yüksek çıkmıştır ve sıcaklık ile yükseklik arasında %95'lik bir ilişki olduğunu göstermektedir.

Tablo 3'de verilen Beyşehir istasyonunun uzun yıllar ortalamasına ait aylık sıcaklık ölçümleri kullanılarak sıcaklığın aylara göre dağılımı belirlenmiştir (grafik 6).

Grafik7 : Sıcaklığın aylara göre dağılımı.

Bu verilere göre bölgede mevsimlere göre ortalama hava sıcaklıkları: ilkbahar için 9.7°C, yaz için 20.9 °C, sonbahar ve kış mevsimleri için ise sırasıyla 11.5 °C ve 0.6 °C'dir. Uzun yıllar aylık ortalama sıcaklıklara göre bölgede en soğuk ay Şubat (ortalama: 0.7°C, en az: -7.2 °C), en sıcak ay ise Temmuz'dur (ortalama: 22.2 °C, en çok: 24.6 °C).

Rüzgar

Hakim Rüzgâr Sektörü ve Yönleri

23 yıllık verilere göre Beyşehir'de birinci derecede önemli rüzgâr sektörü Kuzeydir. Kuzey sektörüne yakın, kendisini hissettiren ikinci önemli sektör Güney sektörüdür. 23 yıllık devrede, bütün yönlerden esen ortalama 13851 adet rüzgârdan 6028'i kuzey sektörünü oluşturan NW, NNW, N, NNE, NE yönlerinden esmiştir. Diğer bir anlatımla Kuzey sektöründen esen rüzgârlar bütün yönlerden esen rüzgârların %43.5'ini oluştururlar.

MEVSİMLER	İLK.B.	YAZ	SONB	KIŞ	YILLIK
Toplam Frekans	3726	3852	3004	3269	13851
N Sektör Frekansı	1396	2199	1313	1120	6028
Sektör % Frekansı	37.4	57	43.7	34.2	43.5

Tablo 4. Kuzey Sektöründen Esen Rüzgârların Ortalama ve Yüzde Frekansları

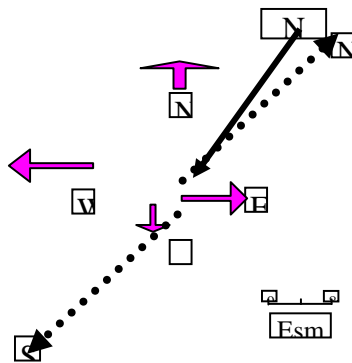
Bununla birlikte, bütün mevsimlerde kuzey sektörü birinci derecede önemli olamamaktadır. Aşağıdaki görüldüğü gibi, Kış ve Sonbaharda Güney sektöründen esen rüzgârlar, bütün yönlerden esen rüzgârların %44.1 ve %48.1'ini oluşturduğu halde, aynı mevsimlerde Kuzey sektöründen esen rüzgârlar bütün yönlerden esen rüzgârların %34.2 ve %37.4'nü oluşturmaktadır.

MEVSİMLER	İLK.B.	YAZ	SONB	KIŞ	YILLIK
Toplam Frekans	3726	3852	3004	3269	13851
N Sektör Frekansı	1586	2199	1313	1120	6028
Sektör % Frekansı	44.1	20.9	34.6	48.1	36.1

Tablo 5. Güney Sektöründen Esen Rüzgârların Ortalama ve Yüzde Frekansları

Diğer mevsimlerde ise Kuzey sektöründen esen rüzgârlar Güney sektöründen esen rüzgârlara göre daha önemlidir. Yaz mevsiminde Kuzey sektöründen esen rüzgârlar bütün yönlerden esen rüzgârların %57'sini; Sonbahar mevsiminde %43.7'sini oluştururlar. Yaz ve Sonbahar mevsimleri Kuzey sektörüne ait rüzgârların en fazla estikleri mevsimlerdir.

Yukarıda da belirtildiği gibi, Beyşehir'de birinci derecede önemli rüzgâr sektörü Kuzey sektörüdür. Fakat bu sektörden esen rüzgârların hepsi aynı önemde değildir. Rüzgâr gülünde de (Şekil 2) görüldüğü gibi NE ve SW yönlerinden esen rüzgârların frekansları diğer yönlerden esenlerinkine oranla daha yüksektir.

Şekil 2. Beyşehir Rüzgâr Frekans Gülü ve Hakim Rüzgâr Yönü (Hakim Rüzgâr Yönü Okla Gösterilmiştir).

Rüzgâr Hızları

Aşağıda verilen tablolara göre, Beyşehir'de ortalama rüzgâr hızları önemli değildir. Yıllık ortalama rüzgâr hızı 1.3 m/sn'dir. Yılı oluşturan ayların ortalama rüzgâr hızları arasında büyük farklar yoktur. Bütün aylara ait rüzgâr hızları 6 m/sn'nin çok altında olan hafif rüzgârlardır. Bununla birlikte Beyşehir'de zaman zaman şiddetli fırtınalar da hüküm sürer.

AYLAR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Yıl
Rüzgâr hızı m/sn	1.3	1.4	1.5	1.7	1.4	1.3	1.4	1.4	1.1	0.9	1.0	1.2	1.3

Tablo 6. Ortalama Aylık Rüzgâr Hızları

AYLAR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Yıl
Rüzgâr Yönü	S	SW	SW	SW	SW	S	SW	SW	SW	SW	SS W	SW	SW
Hız (m/sn)	14.3	14.0	23.4	15.2	12.9	13.0	15.8	13.0	12.0	13.4	11.2	14.0	23.4

Tablo 7. En Hızlı Rüzgâr Yön ve Hızları

En hızlı rüzgârlar bakımından hakim sektör SW sektörüdür. En hızlı rüzgârların estiği hakim yön ise SW yönüdür. SW yönü 23,4m/sn' lik değeri ile en büyük hıza sahip yöndür.

d. İklim Tipi

İklim Tipininin Karakterize Ettiği Vegetasyon

Beyşehir, Eğirdir, Şarkikaraağaç ve Yenişarbademli meteoroloji istasyonlarının verilerine dayanarak yapılan iklimsel analizde Bölgede 'nemli'-yarı nemli' iklim tipinin hakim olduğu görülmüştür. Bu verilere göre bölgenin baskın vejetasyon tipi 'park görünümüne kurak orman' ve 'nemli orman' olarak tespit edilmiştir (Erinç 1965). Vejetasyon süresi, yani çiçeklenme periyodu ise, bahar geofitleri olarak adlandırdığımız soğanlı ve yumru bitkiler mart-nisan aylarında, nisan ayından itibaren bir yıllık otsu türler, mayıs-ekim ayları arasında ise iki ve çok yıllık otsu türler olarak adlandırılan bitki türleri çiçeklenir. Ekim-aralık aylarında ise güz geofitleri olarak adlandırdığımız yumru ve soğanlı bitki türleri çiçeklenir.

C. Jeolojik Yapı

Bu çalışmada Isparta İli, Şarkikaraağaç İlçesi, Sarıkaya Köyünü 505000 m² (50,5 hektar) yüzölçümlü taşınmaz ile ilgili olarak, İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt Raporu 22.08.2014 tarihinde onaylanmış jeolojik etüt raporundan yararlanılmıştır.

Sarıkaya köyü, genel olarak, az eğimli bir topoğrafyaya sahiptir. İnceleme alanının, en düşük 1150 m, en yüksek kotu 1190 m. dir. İnceleme alanının topoğrafik eğimi % 0-5 arasındadır. Köy Yerleşik Alanın tamamı **UYGUN ALANLAR (UA-1)** olarak değerlendirilmiştir.

İnceleme Alanının Yerleşime Uygunluk Açısından Değerlendirilmesi

İnceleme alanı jeolojik, jeoteknik, topografik, jeomorfolojik, tektonik ve hidrolojik olarak incelenmiştir. Bu incelemeler sonucunda elde edilen verilere göre yer altı su seviyesi, zemin özellikleri ve yüzey suları dikkate alınarak inceleme alanı uygunluk açısından değerlendirilmiştir.

Uygun Alanlar(UA)

İnceleme alanı içerisinde hakim litoloji; kil, silt, kum,çakıl gibi çeşitli ebatlardaki yamaç molozu malzemeden oluşması, inceleme alanında açılan sondaj kuyularında yeraltı suyuna rastlanılmaması, dolayısıyla inceleme alanında zemin sıvılaşma riski beklenmemesi, ayrıca inceleme alanında yüksek

eğimin bulunmaması, taşıma gücü bakımından sorun olmaması nedeniyle inceleme alanının tamamı **UYGUN ALANLAR (UA-1)** olarak değerlendirilmiştir. Ancak ilgili parsel dahilinde yapılması planlanan inşaatların ruhsatlarına esas statik projelerin hazırlanması aşamasında Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürlüğüne yayınlanan 31.01.2000 tarih ve 2023 sayılı Genelge gereği zeminin taşıma gücü vd. parametrelerinin belirlendiği "**Zemin Etüt Raporlarının**" parsel bazında muhakkak hazırlanması gerekmektedir.

Sonuç Ve Öneriler

1. inceleme alanının; genel olarak yüzeyde 40 cm kalınlığında bitkisel toprak, 0,40-6,00 metre arasında yamaç molozu, 6,00-10,00 metre arasında kireçtaşı birimlerinden oluştuğu görülmüştür.
2. İnceleme alanı, Bakanlar Kurulunun 18.04.1998 tarih ve 96/8109 Sayılı Kararı gereğince yürürlüğe giren, Türkiye Deprem Bölgeleri Haritasında 1. derece deprem bölgesinde yer almaktadır. Bu nedenle yapılaşmanın projelendirilmesi ve yapımı esnasında mutlaka Afet Bölgelerinde Yapılacak Yapılar Hakkında Yönetmelik hükümlerine uyulmalıdır.
3. İnceleme alanı % 2-4 arasında eğime sahiptir. Zemin Hakim Titreşim Periyodu: **0,61-0,69s** arasında değişmektedir.
4. İnceleme alanı içerisinde; heyelan, kaya düşmesi ve çığ gibi doğal afet tehlikesi bulunmamaktadır. İnceleme alanı ve çevresinde yüzey suyu bulunmamaktadır. İnceleme alanı içerisinde devamlı faaliyet gösteren yüzey suyuna rastlanılmamışsa da, mevsimsel yağışlardan kaynaklanan yüzey sularının drenaj kanalları açılarak inceleme alanının bu etkiden kurtarılması gerekmektedir.
5. Dinamik zemin parametrelerine göre zeminin depremi büyütme etkisi 2,17-2,36 arasında belirlenmiştir. Yani Isparta (Şarkikaraağaç) bölgesinde var olabilecek 6 büyüklüğündeki bir depremi çalışma alanı 8,36 şiddetinde hissedecektir. Bu da hasarı arttıracaktır.
6. İnceleme alanındaki zeminin laboratuvar deney sonuçlarına göre kil düşük-orta derecede şişme potansiyeline sahiptir. İnceleme alanında meydana gelebilecek şişmeyi engellemek için, inceleme alanından suyu uzaklaştırarak, gerekli drenaj sistemlerini kurmak gerekmektedir.
7. İnceleme alanında hesaplanan taşıma gücü, oturma, şişme vb. özelliklerin farklılık göstermesinden dolayı yapılacak yapılaşmalar için parsel bazında hazırlanması gereken zemin ve temel etüt raporları için yeterli çalışmalar yapılarak gerekli zemin parametreleri belirlenmelidir.

Yapısal Jeoloji

İnceleme alanı Paleozoyik'ten günümüze kadar olan birçok orojenez hareketinden etkilenmiş ve daha çok son orojenik olaylar daha öncekilerin etkilerini çoğunlukla silmiştir. Dolayısıyla bölgenin yapısal özelliklerini neotoktonik dönem ve özellikle Isparta Büklümünün oluşum mekanizması içerisinde irdelemek daha doğru olacaktır.

İnceleme alanında temelin altındaki zeminin özelliklerini belirlemek amacıyla açılan sondajlarda inceleme alanının yüzeyde yamaç molozu birimden meydana geldiği tespit edilmiştir. İnceleme alanında zeminin yüzeyde 0.4m. kalınlığında bitkisel toprak, 0,4–6 m arasında yamaç molozu birimi, bu birimlerin altında Bol Kırıklı çatlaklı kireçtaşı (Deliktaş Formasyonu) olduğu tespit edilmiştir.

a. Hidrojeolojik Özellikler

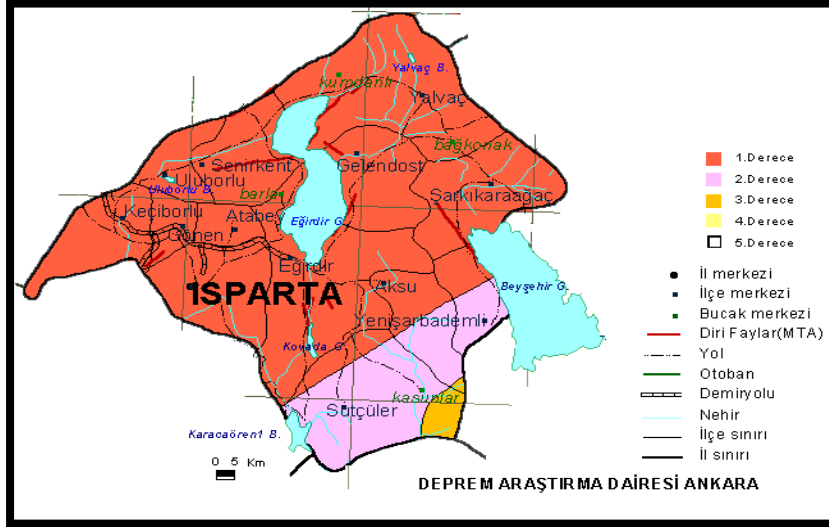
Yer Altı Suyu Durumu

Şarkikaraağaç ilçesi DSİ Bölge Müdürlüğünden alınan bilgilere göre yer altı su seviyesi yüzeyden itibaren en az 60,00m. derinlikte olduğu bilinmektedir. Açılan 10 m. derinlikli sondaj kuyularında yeraltı suyuna rastlanılmamıştır. İnceleme alanının yakınında dere veya herhangi bir su bulunmamaktadır. Ancak Sarıkaya köyü 1.2 km. doğusunda Beyşehir gölü bulunmaktadır. Yeraltı su seviyesindeki değişimler yapı temelinin etkilemeyecektir. İnceleme alanında açılan sondajlarda yer altı suyuna rastlanılmamıştır.

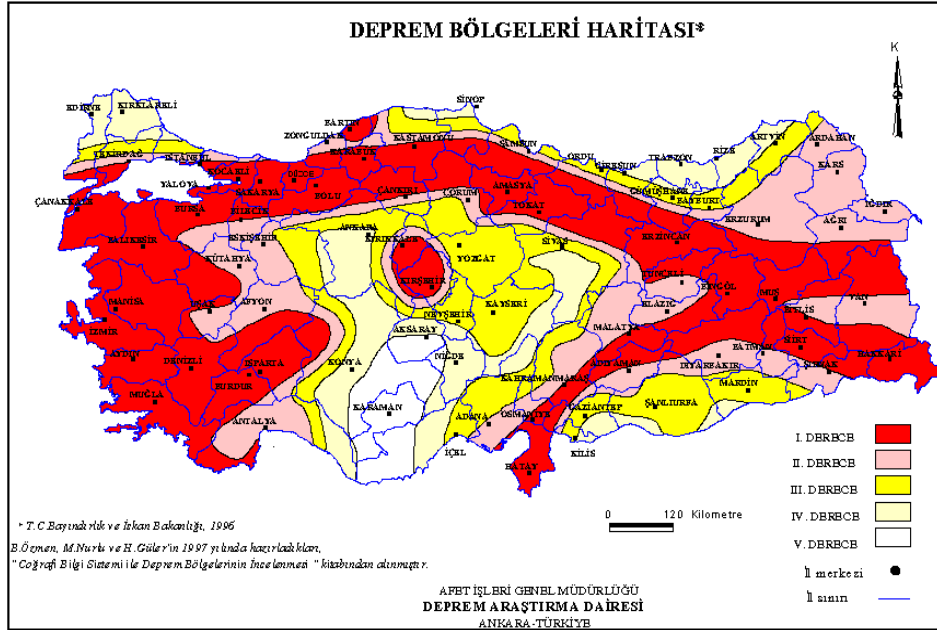
b. Doğal Afet Tehlikelerinin Değerlendirilmesi

Deprem Durumu

Çalışma alanı ve çevresi Türkiye Deprem Bölgeleri Haritası'na (1996) göre birinci derecede deprem bölgesi sınırları içinde kalmaktadır.

Harita 8. Türkiye Deprem Bölgeleri Haritası'na 1996) göre Isparta ili deprem Bölgeleri haritası

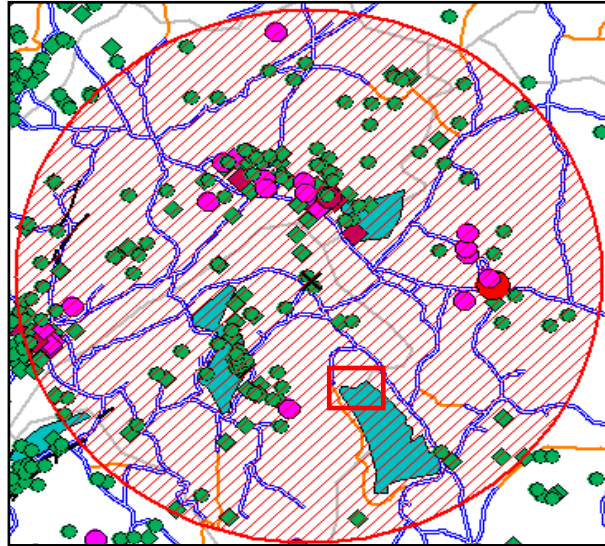
Harita 9. Türkiye deprem bölgeleri haritası

Bölgenin Deprem Tehlikesi ve Risk Analizi

Isparta Merkez olmak üzere 100 km yarıçaplı alan içerisinde kalan diri fay haritası aşağıdaki şekilde verilmiştir. Bu faylar Sultandağ Fayı, Tatarlı Fayı, Burdur Fayı, Beyşehir Gölü Fayı, ve Kumdanlı Fayı'dır.

Harita 10. Isparta ve çevresini etkileyeceği düşünülen noktasal sismik kaynaklar ve çizgisel kaynaklar (Şaroğlu vd.1992)

Harita 11: Isparta 100 km ve civarında 4.0 ve üzeri olan depremler Zemin Büyütmesi ve hakim titreşim periyodunun belirlenmesi

Zemin Büyütmesi

Zemin büyütmesi, zeminin gevşek, sıkı, sulu, gözenekli olmasına göre değişir. Deprem şiddet artış katsayısı olarak da bilinir. Deprem şiddetini arttıran fiziksel özelliklerden biridir. Örneğin zemin büyütmesi 2 ise, 6 büyüklüğündeki deprem 8 büyüklüğünde etki gösterir. Ortamda zemin sıvılaşması varsa o da ayrıca hesaplanır. Zemin büyütmesi birimsizdir. Çalışılan alandaki zeminin silt-kil,kum bileşenlerde olması nedeniyle depremin şiddetini arttıran bir özelliğe sahiptir.

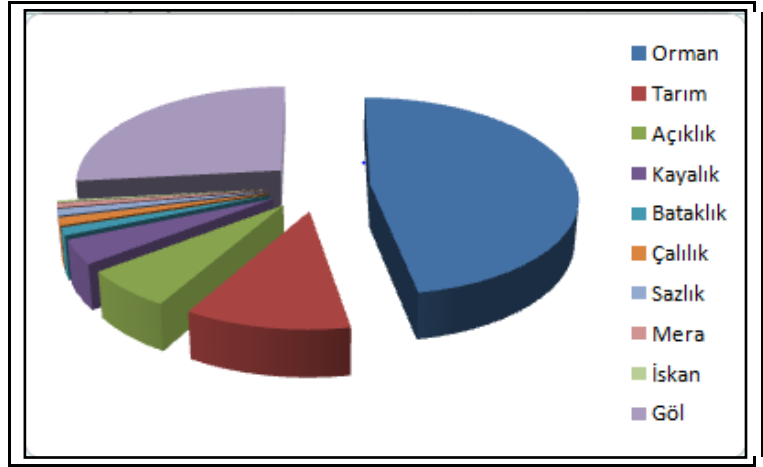
Su Baskını

İnceleme alanı ve çevresinde yüzey suyu bulunmamaktadır. İnceleme alanı içerisinde devamlı faaliyet gösteren yüzey suyuna rastlanılmamışsa da, mevsimsel yağışlardan kaynaklanan yüzey sularının drenaj kanalları açılarak inceleme alanının bu etkiden kurtarılması gerekmektedir.

D. Toprak Kabiliyeti

KULLANIM	ALAN (HA)	YÜZDE (%)
Orman	28021	47.0
Tarım	6653	11.2
Açıklık	3758	6.3
Kayalık	2347	3.9
Bataklık	750	1.3
Çalılık	739	1.2
Sazlık	629	1.1
Mera	420	0.7
İskan	182	0.3
Göl	15901	27.0
TOPLAM	59400	100

Tablo 8. Arazi Kullanım Durumu

Grafik8: Bölgenin Arazi Kullanım Dağılımı

Toprak oluşumu ve sınıflandırma ile ilgili olarak bölge içerisinde kalan alanlar, iki ayrı kategoride değerlendirildiğinde:

Şarkikaraağaç İlçesi

Şarkikaraağaç İlçesi toprak kabiliyeti hakkındaki bilgiler genel olup kesinlik içermediği için tablo veya grafiklere dökülmemiştir.

Gedikli-Sarıkaya köyleri arasındaki yamaç eteklerindeki arazilerde eğim %5-20 arasında olup arazi kaba iskelet maddelerince zengindir. Etek araziler kolluviyal topraklar sınıfına girmektedir. Gedikli köyü yerleşim bakımından bir ölçüde riskli gözükmemektedir. Sarıkaya köyünden itibaren düz alüviyal araziler yer almaktadır. Sarıkaya, Belceğiz, Armutlu ve Çeltik köylerinin olan bu araziler; %0-1 eğimli ovalardan ve derin topraklardan oluşmaktadır. Topraklar göl kıyısında oldukları için ince bünyelidirler. Yamaç eteklerinde %5-15 eğimli kolüviyal araziler görülmektedir. Son yıllarda bu arazilerin büyük bir kesimi sulamaya açılmıştır.

Beyşehir gölünün kuzey-batı ucunda bulunan %0-0,5 eğimli yaklaşık 1100 hektarlık bir arazi gölün maksimum seviyesinin altında kalmaktadır. Bu arazide taban suyu düzeyi çoğu kültür bitkisi için sınırlayıcı faktör olacak kadar yüksektir. Bu arazinin önemli bir bölümü çayır ve sazlık durumundadır. Taban suyu düzeyinin 0,5-1,0 m kadar düştüğü iç kesimlerde ise son yıllarda toprak işlemeli tarım yapılmaktadır.

Ağır bünyeli olan bu toprakların profillerinde belirgin bir "gleyleşme,, görülmektedir. Kızıldağın ovaya bakan yamaçlarında, eteklerde yer, yer kuru derelerle yarılmış kolüviyal topraklar bulunmaktadır. Bu kesimlerde eğim %3-20 arasında olup tekstür kabalaşmakta ve kaba iskelet maddesi oranı artmaktadır. Toprak derinliği tabanda orta derin ve derin, yamaç eteklerinde ise orta derin ve sığdır. Sarıkaya, Belceğiz, Armutlu, Çeltik köyleri ile Beyşehir gölü arasında kalan bu arazilerin tabanında yer alan yaklaşık %85'i alüviyal topraklar büyük toprak grubuna girerken, geri kalan kesimi, yamaç etekleri ile yüksek bölgeler sırası ile kolüviyal, kestane rengi topraklar ve kireçsiz kahverengi orman toprakları grubuna girmektedir. Taban suyu düzeyinin yüzeye yakın olduğu kesimlerde ise hafif tuzlu hidromorfik alüviyal topraklar yer almaktadır. Toprak işlemeli tarım arazilerini çevreleyen dağlık

kesimlerde de çıplak kayalıklar ve litosolik kestane rengi topraklar ile litosolik kireçsiz kahverengi orman toprakları yaygındır.

Fundalık alanlar, genellikle bozuk orman sahaları olarak görülmektedir. Arazi yapısı ve yüksekliğe bağlı olarak, üzerindeki ağaç türüne göre, değişik kompozisyon göstermektedirler.

Toprak işlemeli tarım arazilerinin önemli bir bölümü I. ve II. sınıf arazi olup çok az oranda da olsa yamaç eteklerinde III. ve IV. sınıf arazilere de rastlanılmaktadır. Dağlık kesimlerin arazi kullanım kabiliyet sınıfları ise VI, ve VIII. sınıf olarak saptanmıştır.

Toprak işlemeli tarım arazilerinde taban suyu düzeyinin yüksek olduğu kesimlerde, hafif düzeyde tuzluluk sorunu görülmüştür. Bu soruna çoğu kez ağır bünye (Killi Tekstür) eşlik etmektedir. Bu durum, tarımsal üretimi kısıtlayan boyutlara ulaşabilmektedir. Tarım yapılan arazilerde sulama şebekesi inşaatı büyük ölçüde tamamlanmış olup, arazilerin % 90 'ından fazlası sulanabilir durumdadır. 1997 yılından bugüne değin kuru tarımdan, sulu tarıma doğru büyük bir geçiş yaşanmaktadır. Ancak, meyve ve sebze tarımı henüz arzulan düzeylere ulaşmamıştır.

Dağlık kesimlerde bitki örtüsü geven, ot ve makilerden oluşmaktadır. Kızıldağ koru ormanı dışında orman varlığı oldukça sınırlıdır. Yaygın örtü makidir.

Bölge sınırları içerisindeki arazilerin büyük çoğunluğu VII.sınıf arazilerdir. Bu araziler; orman ya da fundalık ve mera durumundadır. Arazilerde çok şiddetli düzeylerde aşınım söz konusudur. Su erozyonu çeşitlerinden sel yarıntısı (Oyuntu) erozyonu büyük tahribatlar yapmıştır. Otlak ve ormancılığa elverişli olan bu arazilerin, otlak ve orman olarak kullanılmalari dahi güçleşmiştir. Toprak işlemeli tarıma elverişli olan az miktardaki araziler de ciddi bir toprak sorunu mevcut değildir. Her iki ilçenin sahip olduğu ovalar nitelikli tarım toprakları olarak sınıflandırılabilirler.

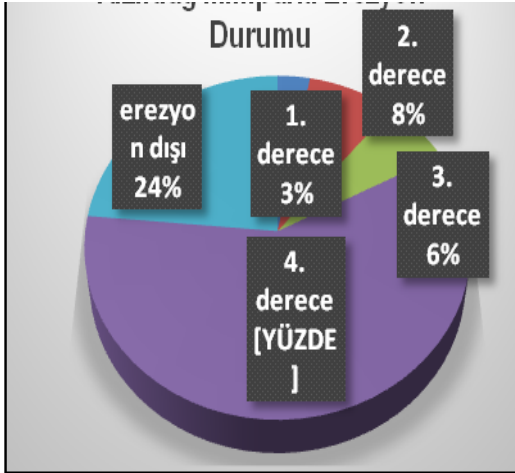
Sarıkaya Köyü toprak sınıfları ile ilgi köye özel ve kesin bir veri bulunmamaktadır.

Erozyon

Genel anlamda erozyon, arazinin yüzeyinin veya arazinin yüzeyini örten toprağın, taşların, veya kayaların, su, rüzgar,buzul veya yer çekimi gibi etkenler ile yerlerinden oynatılarak taşınmasıdır. Erozyon doğal şartlar altında da devam etmektedir. Yeryüzünün doğal vejetasyonunun insanların faaliyetleri sonucunda tahrip edilmediği şartlar altında meydana gelen erozyona doğal, jeolojik veya normal erozyon adı verilir. Buna karşılık bir ormanın açılması veya bir doğal çayır veya meranın sürülmesi gibi arazi üzerindeki bazı faaliyetler sonucunda erozyon hızlandırılmış olmaktadır. İnsanların faaliyetleri sonucunda üst toprak kısmen veya tamamen taşınır. Bu şekildeki erozyona da toprak erozyonu adı verilir.

Toprak erozyonu insanların faaliyetleri sonucunda açığa çıkan toprağın, akarsu, rüzgar, yerçekimi, çığ, ve buzul gibi doğal kuvvetlerin etkisi ile aşındırılıp başka yerlere taşınması ve birikmesi olayıdır. Erozyon meydana geliş faktörlerine göre de *su erozyonu*, *rüzgar erozyonu*, *yer çekimi erozyonu*, *dalga erozyonu*, *çığ erozyonu*, *buzul erozyonu* gibi adlar almaktadır.

Bölge sınırları içerisinde en yaygın olan erozyon türü 'su erozyonu' dur. Bu sorundan az veya hiç etkilenmeyen alanlar, genellikle alüviyal topraklardan oluşan taban araziler ve kolluviyal toprakların düze yakın veya hafif eğimli olanlarıdır. Kuru ve sulu tarım alanlarında daha çok ikinci derece su erozyonuna rastlanırken orman ve fundalıklarda; 2. ve 3. derece, çayır mera alanlarında; 3. ve 4. derce erozyonun hakim olduğu belirlenmiştir.

Grafik 9. Bölgenin erezyon durumu

3.1.2. DEMOGRAFİK YAPI

I. Tarihsel Gelişim

Tarihsel gelişim, yörenin sosyo-ekonomik yapısının, yapılaşma sebepleri ve eğilimlerinin anlaşılmasını sağlayan bir araçtır. Tarihsel gelişim, bir süreç içindeki ekonomik, sosyal, idari vb. birçok kavramın etkileşimlerinin incelendiği ve ilgili bölgenin daha iyi anlaşıldığı bir kavramdır. Bu sebeple anlaşılacak istenen Gedikli köyü ve Kumluca mahallesinin bulunduğu yöredeki önemli tarihsel değerler de incelenmiştir.

Sarıkaya Köyü'nün bulunduğu yörenin yerleşik hayata geçişinde en önemli yapı olan Kubad-ı Abad Sarayı'dır. Dolayısıyla yörenin Tarihsel gelişimi bu yapı üzerinden yola çıkarak değerlendirilmiştir.

Kubad-ı Abad Sarayı (*T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Isparta Müze Müdürlüğü verilerinden yararlanılmıştır.)

Anadolu'ya halen hakim olan Müslüman Türk varlığı köken itibariyle Türkiye Selçuklularına dayanır. Selçukluların 1176'da Bizans ordusu karşısında elde ettiği Miryokefalon zaferi sonrası, Anadolu'nun Türk yurdu olması kesinleşmiş ve Beyşehir çevresine de Türkmenler hakim olmuştur. Onlar üzerine yaşadığımız toprakların fetihleri ve koruyucuları olarak bilinir. Beyşehir ve çevresi ise Miryakefelon zaferinden önce 1075'den sonra Türkiye Selçuklularının hakimiyet alanına dâhil olmuştur. 13. yüzyılda ise hakimiyet kesinleşme aşamasına gelmiştir.

I. Mesud idari alanda gösterdiği adaletle gayrimüslim dahil kendisine bağlanmıştır. Bundan rahatsız olan İmparator YuannisKommenos, 1142'de Ulubolu'yu Türklerden kurtarmaya çalışırken, Beyşehir gölü adalarında oturan hristiyan halkı yurtlarından gemilerle taşıyarak ve zorla çıkarmıştır. Zira onlar, Türkler'le dostluk ediyor ve onlar gibi yaşama alışıyorlardı. Peçenekler'in balkanlardan yaptığı akınlar, İmparator'u İstanbul'a dönmeyi mecbur etmiştir. Bu gelişmeden de anlaşıldığı üzere Anadolu'da 1071'den sonra başlayan fetih hareketleri 12. yüzyılın ikinci çeyreğine gelindiğinde, Beyşehir civarında da yoğunlaşır ve bu dönemde bölge Türk hâkimiyetine girer.

Sultan Alaaddin Keykubat döneminde, kültür ve imar faaliyetleri iyice canlanır. Buna paralel olarak Beyşehir'de de 1235-1236 yıllarında Kubad-ı Abad Sarayı yapılır şöyle ki; Kubad-ı Abad şehri meyve ağaçları ve yeşillikleri, suları, havası ve gölün manzarası ile çok şirin bir yerd. Bu güzel yer sultan'ında dikkatini çekti ve mimarlarına burada bir mamure yapmalarını emretti. Ve az bir müddet içinde sultanın arzusuna göre bir saray yapıldı. Sultan her sene Akdeniz sahillerine gider ve oradan dönerken bir müddet burada yaşar, eğlenir ve dinlenirdi. Sultan bu şehri yaptırdıktan sonra, bu toprakların saadeti ve ümrünü artmış, yeni vilayet kurulmuştur. Adalar, yarımada muhteşem kasırlarla süslenmiştir. Bundan sonra Kubad-ı Abad, Anadolu Selçuklularının ikinci derece başkenti işlevini üstlenmiştir.

Konya'nın Beyşehir ilçesinde, Alaaddin Keykubat tarafından yaptırılan saray ve çevresindeki tesislerin güneybatısındaki ovada, zaman içinde sarayın aynı ismi taşıyan bir de şehir kurulmuştur. Külliye'nin güneyinde saraya ait küçük bir baraj ve avlak sahası ile göldeki adalara ve Anamas dağı eteklerine çeşitli büyüklüklerde av köşkleri yapılmıştır. 15. yüzyılın yarısına kadar kullanılan saray külliyesinin bu tarihten sonra terk edildiği düşünülmektedir. Aynı şekilde Kubad-ı Abad şehri de dağılarak Şarköy adıyla bilinen küçük bir yerleşim haline gelmiştir. Buradan ayrılanlar tarafından civarda küçük köyler oluşturulmuştur.

1240' da Baba İshak isyanı sırasında 2. Gıyaseddin Keyhusrev Kubad-ı Abad'a kaçmış ve orada bir adada kalmıştır. Anadolu'da çok sevilen Mübarizeddin Armağan Şah'ı da isyan bastırmakla görevlendirilmiştir. Armağan Şah Amasya'ya ulaşmış, isyanı bastırmış ve Baba İshak'ı öldürmüştür. Bunu öğrenen bazı Baba İshak yanlısı asiler Armağan Şah'ı şehit etmişlerdir. Dışarı şehirdeki en eski mahalle ve orada bulunan bir cami Armağan Şah'ın adını taşımakta olup bu eser Cuma Camii olarak bilinir.

Sanatı'nda insan tasvirleri hakkında bilgi edindiğimiz en önemli kaynak, Kubad-ı Abad kazılarında minyatür resimli çinilerdir. Selçuklu çinilerindeki bezeme motifleri, özellikle figürlü örnekler, kökeni Uygurlara dayanan bir resim sanatı geleneğinden güç almaktadır. İnsan figürlü Kubad-ı Abad çinileri, aynı zamanda kılık kıyafet ve bezemeleriyle, Selçuklu otnografyası için kaynak değerindedir.

Beyşehirdeki söz konusu Neolitik sonrası yerleşim izlerinin en bariz biçimde ortaya serilebilmesi, Selçuklu dönemine ait Kubad-ı Abad Saray kompleksinin arkeolojik incelemesi sürecinde mümkün olmuştur. Bu incelemelerde Anadolu Selçuklu hükümdarı Alaaddin Keykubat tarafından yaptırılan Kubad-ı Abad Saray'ının bulunduğu alan üzerinde yerleşimin trendinin çok eski dönemlere kadar uzandığı anlaşılmıştır.

Selçuklular döneminde, Beyşehir bölgesi ilk olarak 1142 yılında Gurgurum yerleşimi ile adını duyurmuştur. Anadolu Selçuklu döneminin Beyşehir'de bugünde izlerini koruyan en görkemli eseri Kubad-ı Abad Sarayı'dır. Sultan 1. Alaaddin Keykubat tarafından 1227 yılında yaptırılan Kubad-ı Abad Sarayı ve Kubad-ı Abad Selçuklular döneminde kurulmuş en gözde yerleşimlendendir. 1671 yılından sonra köy adını almış, daha sonra da yenişahr olmuş, zamanla Yenişahr denilmiştir. Kentte yaşayanlar sürekli saldırılar sonucu, bugünkü adı ile Gölkonak (Muma) yerleşimine taşınmışlardır. Yerleşim, 1948 yılında İsmail Hakkı Konyalı tarafından bulunmuştur. Kazı çalışmaları devam etmektedir. Bu dönemde yapılan ve adına Kız Kulesi denilen ada üzerinde Kubad-ı Abad'ın harem dairesi olduğu sanılan kalıntılar mevcuttur.

II. Höyükler

Şarkikaraağaç ilçesi sınırları içinde 10 höyük bulunmaktadır. Bunların 2 adedi Park alanı içinde 8 adedi de kenarında yer alır.

Karayaka ve Yeniköy Höyük'ün bulunduğu alanlar; İzmir II numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından 07.09.1988 tarih ve 374 – 373 sayılı kararı ile Arkeolojik Sit Alanı ilan edilmiştir.

Sarıkaya Köyü sınırları içinde höyük bulunmamaktadır.

III. Etnoloji

Bölgedeki yerleşmelerin, kuruluşu ve tarihsel süreç içinde geçirdiği evrim, *III.1. Tarihsel Gelişim* başlığı altında aktarılmıştır. Yerleşmelerin kuruluş süreçleri incelendiğinde, bu bölgede iki farklı etnik kökenden söz etmek mümkündür.

Bunlar;

1- Gölkonak (Muma) **Arabistan kökenli yerleşme**

2- Yenişabademli (Bademli) İlçesi ve Pınarbaşı (Kürtler), Yenice mahalleleri, Sarıkaya Köyü, Gedikli Köyü ve Kumluca mahallesi ile Karayaka Köyü **Yörük Kökenli Yerleşme**

a.Sarıkaya Köyü Etnik Kökeni

Genel olarak Honamlı Yörükleri denilen bu toplulukta geçmişten günümüze kadar gelen süreç içinde, etnolojik yapı korunmuştur.

Sarıkaya köyü yaylacılık faaliyetleri ile uğraşan yerleşmedir. Bu yerleşmelerin etnik kökenlerinin, *Honamlı Yörükleri* tabir edilen Yörük koluna ait olduğu saptanmıştır. Ayrıca Sarıkaya Köyü'ne 1915 yılında terör sorunu sebebiyle Ağrı'dan Kürt kökenli aileler yerleşmiştir. Ancak köyde nüfus çoğunluğu yörük olup, yörük kültürünün devam ettirmeye çalışmaktadırlar.

Önemli yörüklerden biri Honamlılardır. Honamlı Yörükleri elde edilmiş bilgilere göre 'Oğuzların Kayı Boyu'ndandır. Honamlı Yörükleri, Isparta ve Antalya yöresine Aydın'dan gelmiştir. Honamlı adının bu Yörükleri verilmesi konusunda iki değişik söylem vardır. Birincisine göre; bu Yörükler, bir yerden göçüp başka bir yere konduklarında konalga yerine varır varmaz erkekler bir araya gelip atış yarışına girerler. Bunu her zaman yaptıkları için onlara komşu olan diğer Yörükler silah sesini duydukça ' - Hun-Namlıların silah sesleri gelmeye başladı' gibi nitelemeye bulunarak Honamlı sözü ortaya çıkmıştır. İkincisine göre ise; Türkler Anadolu'ya oba oba girerlerken o zaman adı Honamlıolmasada bu yörüklerde giriyorlardı. Honamlılar girişleri sırasında yol üzerinde iki halkın savaşına rastlarlar. Duruma bakıp zayıf olan tarafa yardım ederler. Yardım ettikleri taraf yener. Tehlikeden kurtulan tarafın beyi kendini toparlayınca kendisine yardım eden insanı sorar; 'ho bey, namlı biriymiş ha, sağolsun' diyerek övgüsünü belirtir. O günden sonra birlikte göçerler. Yörüğün adını Güzelbeyli ya da Honamlı koyarlar.

Sarıkaya Köyü'nde genel ekonomik uğraşı hayvancılık olan köyde özellikle küçük baş hayvanların otlatılması için bir yörük kültürü olarak Anamas Dağı'na Nisan-Kasım ayları arasında yaylaya gidilmektedir.

Köyde düşünler herkesin avlusunda yapılmakta olup genç nüfusun okumak, çalışmak gibi sebeplerle köyden göç etmesi nedeniyle eskisi kadar şenlikli gerçekleşmemektedir.

Köyde doğal ve yasal eşiklerle şekillenen ekonomik yapıdaki değişimler halı/kilim üretimi faaliyetinin de durmasına sebep olmuştur. Ancak oya ve örgü devam etmektedir.

b.Honamlı(Ötgnülü) Yörüğü'nde Toplum Yapısı ve Etkinlikler

Aile Düzeni

HonamlıYörüğü' de (Ötgnülü) ataerkil aile düzeni bütün kurallarıyla uygulanıp yaşatılmıştır.

Bir çadır içinde; ana-baba, çocuklar, gelin(ya da gelinler), erkekler bulunduğuna göre bu düzenin yaşatılması kaçınılmaz olmaktadır. Yörük, ağır koşullar altındaki yaşayışını bu düzene borçlu olsa gerekir. Dik başlı olmak, hep ayakta kalmak, kendi kendine yeterli olmak gibi kavramların anlamı ancak ataerkil aile düzeni içinde önem taşır.

Babaerkin de denilen bu yaşayış biçiminde evin kızı zamanı gelince evlenir ve evden ayrılır. Ama erkek çocuğu evlenince evden ayrılamaz. Ev içinde kalmak zorundadır. Ta ki baba izin verinceye kadar. Bir evin birkaç erkek çocuğu varsa ve bunlar evlendirilirse aynı bütçeye bağlı olmak üzere birlikte yaşarlar. Honamlı Yörükleri aile içindeki bu topluluğa 'horanta' derlerdi. Horanta, bir bütçeden geçinir ve hepsinin sorumlusu ekonomik yönden büyükbabadır.

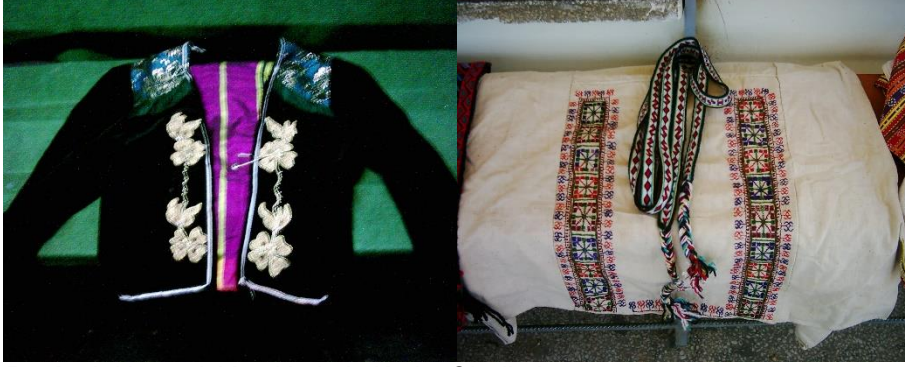
Honamlı Yörüklerinde Kadının Yeri

HonamlıYörükleri'nde kadının yeri önemlidir. Çok önemli toplantılara gerektiğinde kadın kocası ile birlikte katılır. Kendi ailesine ilişkin konularda savunmasını yapar, görüşünü ortaya koyar.

Yörük Kadınının Giyiniş Şekli

Ayakta çarık, bacağına yün çorap vardır. Çoraplar yalnızca Yörük kadınlarının giymesıyla kalmaz. Aynı zamanda göç yolu üzerindeki köylü kadınlarının da istediği ve giydiği çoraplardır. Yörük kadınının bacağına uzun bir basma don ile onun üzerinde yine bir dolama(etek) vardır. Dolamanın bol bölümüne ince ipliklerden dokunmuş ve ustaca desen verilmiş bir olukma bağlanır. Gerekirse bir de bele dirhem kuşak bağlanabilir. Ancak dirhem kuşak öyle her istenen zamanda değil de düşünlerde, bayramlar da yani özel günlerde kuşanırdı.

Beden bölümünde fermana adı verilen cepken biçiminde bir giysi vardır. Önde ise göğsük denilen ayrı bir parça takı olurdu. Başında yağlık yani başörtüsü vardır. Saçlar ince örülür ve bele kadar zümrüt gibi salınırdı. Saçlardaki örgünün her birine belik adı verilirdi.

Resim 4. Honamlı Yörüklerinde Kadın Giysileri

Resim 5. Honamlı Yörük Eşyaları (Olukma – Çanta)

Honamlı Yörügün'de Konuk Severlik

Yörüklerin ve özellikle Honamlıların konuk severliliğinin üzerinde durursak; bir kişi, özellikle özlenen bir tanıdık Yörük çadırına konuk olursa artık o çadırdaki çok önemli bir değişiklik var demektir. Her zaman olmasa da genellikle kurban kesilirdi. Evdeki herkes yeni giysilerini giyer, horanlar(tencereler), taşlar, kaşıklar tekrar yıkanır ve yerlere keçeler serilirdi. Konuklar keçeye oturunca arkalarına işlemeli yastıklar dayanırdı. Evin en önemli erkeği, konukların karşısında diz çökmüş olarak otururdu. Çadır içinde ve dışında diğer erkekler hep ayakta beklerlerdi. Kadınlar ise sürekli bir telaşın içinde olurlardı.

Eğer akşam yemeği yenecekse sofraya ortaya hazırlandığında, sofraya evden yalnızca büyük erkek oturabilirdi. Ayrıca konuk yemeğini yiyip bitirmeden evde kimse yemek yiyemezdi. Sıra konuğun uğurlanmasına gelince kapıda uğurlamakla olmaz, bir süre misafire eşlik edildikten sonra kucaklaşarak gönderilirdi.

Evlenme çağına gelmiş gencin yuva kurması tümüyle anne ve babanın elindedir. Baba ile annenin beğendiği kız göze kestirilir ve karar verilince baba yanına alacağı bir, iki kişi ile kız evine gider ve kızı isterlerdi. Kız evi gerçekte kızını hemen vermek istese de naz yaparak kızı hemen vermezdi. Erkek tarafı birkaç kez gelip gittikten sonra kız verilirdi. Buna kız bitirme denilirdi. Kız bitirilince kızın annesi tarafından erkeğin annesine bir çevre verilirdi. (Çevre, ince işlenmiş bir mendildir). Erkeğin annesi de kızın annesine bir yazma ya da bunun dengi bir şey verirdi. Bu işin adına da belikleme denilirdi(Bu söz bugünkü nişan anlamına gelmektedir).Çiftler birbirine evlenene kadar çok az görürler ya da hiç görmezlerdi.

Düğün hazırlıkları içinde en önemli şey heybedir. Heybe, gelinin bineceği ata konulur. Sonuçta, atın sahibi atını süsleyip gelinin binmesi için uğraşır. Düğün günü belli olduktan sonra eş, dost, tanıdık, bildik kişiler tek tek okunurdu. (Okumak, kişiyi davet etmek demektir). Okular, kişinin ağırlığına göre ve kimliğinin önemine göre değişirdi. Düğün bayrak kaldırma ile başlardı. Yörük düğünlerinde 2 bayrak olurdu. Bunlardan birincisi, Türk bayrağı diğeri ise bir simgesel bir bayraktır. Düğünün ilk günü, hısımlar ve

yakınların bulunuşu ile önce dua okunur ve ardından silah sesleri ile birlikte davul, zurna eşliğinde düğün başlardı.

Düğünün başlaması ile düğün yerinde hızlı bir yaşam başlardı. Yaşlılar, bir çiçek bahçesi gibi hazırlanmış olan çadırın bir köşesinde kahveler içerek, düğünün ağır köşesini oluşturlardı. Düğünün başında bayraktar bulunur (Bayraktar düğünün amiri, Davulcu ve çalgıcıların kılavuzudur). Bu kişi en güvenilir, bileğine sağlam kişilerden seçilirdi. Düğün 3 gün sürerdi. Yeni gelenlere çadırın başköşesinde yer gösterilirdi. Burada okşama başlar (Okşama, konukların ve damatın davul ve zurna eşliğinde ağırlanması anlamına gelmektedir). Yörük düğünlerine ilgi oldukça fazla olur. Nedeni; ilgi göstermek bir borç olduğu gibi eğlenceye duyulan gereksinimdir.

Düğünlerde aynı zamanda Deve Oyunu da vardır. Gelinin bineceği at da nerede ise gelin kadar süslenirdi. Gelin babası tarafından getirilir ve erkek tarafına bırakılırdı. Gelin ata bindirildikten sonra dua okunur ve halkın üzerine şeker ve bozuk para serpilirdi. Sonra davul ve zurna eşliğinde yola çıkılırdı. Erkeğin çadırına gelince gelin attan inmiyorsa kayınbabası ve kayın annesinden başlayarak yakınlık sırasına göre indirmelik vermedikçe kız indirilmezdi.

El Sanatları

Şarkikaraağaç ve Yenişarbademli halkı kilimleri ile ünlüdür. Zengin evlerinde, camilerde çok değerli kilimlere rastlanmaktadır. Ekonomik yönden çekiciliğini yitirince, kilimcilik bırakılmıştır. Gerek maliyet ve daha önemlisi de pazarlama sorunu, bu işin terk edilmesine neden olmuştur. Heybe ve seccade üretimine yönelmişlerdir.

Şarkikaraağaç ve çevresinde yaygın bir gelenek halinde yapılan “gül oyaları” bölgenin karakteristik “Gül Kültürü” ile birleşmiş bir el sanatıdır. Her yaşta kadının bağ, bahçe ve ev işlerinden arta kalan zamanlarında, özellikle durgun kış aylarında düzenledikleri ev oturumlarında el becerilerini gösterdikleri en zevkli uğraşlardan biri olan oyalara, yöre kültüründe önemli bir yer tutmaktadır.

Gelenek, Görenek Örf ve Adetler

Milli folklorumuz ve geleneksel giysilerimizde büyük bir zenginlik gösteren yörelerimizin başında Şarkikaraağaç ve Beyşehir ilçeleri gelir. Bu zenginlik, ilçelerde yaşayan Oğuz/ Türkmen ve Kıpçak/ Kuman boylarından ileri gelmektedir. Şarkikaraağaç'ta Çavundur ve Salur boyları yaşamış, adlarını buradaki köylere vermiştir. Bu köylerde, geleneksel kadın giysilerinde, yerine göre, üçetek ve önden açık, kollu, düz entari ile birlikte, işlik, göynek, çataldon/şalvar, mintan/cepken/salta giyilir ve bele kuşak bağlandığı görülmektedir.

Şarkikaraağaç tarafında, ilçeyi tarihi ve kültürel yönden tanıtmak, İlçe'den ayrılmak durumunda kalmış olanları bir araya toplayıp, kaynaştırmak amacıyla “**Helva Şenliği**” yapılmaktadır. İlçenin tahin ve helvası ünlü olduğundan, bu şenlik adet haline getirilmiştir.

Temmuz ayında ilçenin 5 km güneyindeki sedir ormanında kazanlar kurulup helva pişirilerek, katılanlara dağıtılmaktadır. Konu, bu şenlik kapsamında ele alınmakta, halkın katılımı sağlanarak, etkinlikler yapılmaktadır.

Son birkaç yıldır, helva şenliğinin ödenek sorunu nedeniyle aksatıldığı bildirilmektedir. Fakat yerleşik bir şenlik olup, sürdürülmesi beklenmektedir.

Nüfus Verileri

Sarıkaya Köyü çevresinde olan yerleşim birimlerinde nüfus incelemesi yapılmıştır. TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu) tarafından yapılan sayım ve tespit çalışmaları elde edilmiş elde edilen veriler çizelge halinde verilmiştir.

YERLEŞİM	1980	1985	1990	1997	2000	2010	2012
Yenişarbad emli*	4.84 5	5.220	6.199	6.665	5.519	2,476	2.323
Gedikli	800	750	716	1044	716	680	599
Sarıkaya	288	286	320	272	320	310	280
Belceğiz	1219	1106	1644	2144	1844	823	797
Yeniköy	619	507	605	488	609	521	508
Armutlu	157	169	162	156	162	170	128
Çeltek	475	469	472	362	472	350	324
Beyköy	1014	821	805	721	878	828	585
Karayaka	591	526	557	556	557	388	389
Yassibel	1078	948	909	826	909	605	611
Kıyakdede	470	486	473	388	473	275	285
Gölkonak	530	436	405	550	379	-	361

Tablo 9. Planlama alanı ve Yakın Çevresindeki Yerleşmelerin Nüfusları

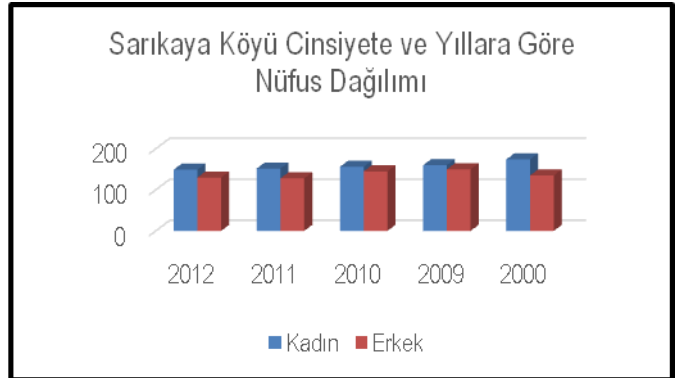
Köylerin son yıllarda nüfuslarında azalmalar göze çarpmaktadır. Bunun nedeni genç nüfustaki göç hareketleridir. İşsizlik, arazilerin miras yolu ile daralması, tarım ve hayvancılık gelirlerindeki düşüş, nüfus azalması eğiliminin nedeni olarak göze çarpmaktadır.

Sarıkaya köyüne 1915 yılında Ağrı'dan birkaç aile göç etmiştir. Bunun dışında köye dışardan gelen bir nüfus olmamakla beraber ekonomik faaliyetlere bağlı olarak dış göçler veya mevsimsel göçler yaşanmaktadır. Köyde toplam 80 hane bulunmaktadır.

Sarıkaya köyünde yaşanan dış göçlerin eğitim ve iş bulmak amaçlı olması genç nüfusun azalmasına sebep olmaktadır. Mevsimsel göçler (ekonomik faaliyetler ve kültürel yapı) sebebiyle yaylaya çıkan nüfus, bölgede yaz-kış nüfusunda farklılıklar meydana getirmektedir.

Tablo 10. Sarıkaya Köyü nüfusun cinsiyet dağılımı

Sarıkaya Köyü Nüfus Bilgileri			
Yıl	Toplam	Kadın	Erkek
2012	279	149	130
2011	280	152	128
2010	301	156	145
2009	310	160	150
2000	309	174	135

Grafik 10. Sarıkaya Köyü nüfus dağılımı

3.1.3. SOSYAL VE EKONOMİK YAPI

Çalışma alanının sosyal ve ekonomik yapısının incelemesinde, alanının Şarkikaraağaç ve Yenişarbademli Belediyesinin sosyal ve ekonomik yapısı ile ilişkili olduğu gözlenmektedir. TÜİK tarafından yapılan incelemede; her iki ilçenin de 3.gelişmişlik grubunda yer aldığı, bu gruptaki yerleşmelerin ise tarım ve hayvancılık ağırlıklı bir ekonomik yapı sergilediği anlaşılmıştır. Beyşehir Gölü Havza sınırı içinde kalan ve Sarıkaya Köyü ile ilişkili olan yerleşmeler, Karayaka, Sarıkaya, Gedikli, Yenişarbademli ve Gölkonak'tır.

Sarıkaya Köyü'nde gıda dışındaki alışverişler Şarkikaraağaç ilçesinden yapılmaktadır. Kışın ısınmada soba, yakacak olarak odun, kömür veya tezek kullanılmaktadır. Köyde her haneye 1 otomotiv ve 1 pat pat adını verdikleri araçlar bulunmaktadır. Çevre ulaşımında genellikle bu araçlar kullanılmaktadır. İlçeden ve ilden köye gelen toplu taşıma aracı bulunmamakla birlikte Belceğiz Köyüne gelen minibüsler istek dâhilinde köye hizmet sunmaktadır.

Yörük köyü olan bu köylerden Sarıkaya, Gedikli ve Karayaka köyü orman köyü statüsündedir. Bu köylerde temel sektör tarım ve hayvancılık olmakla beraber Beyşehir Gölü'ne yakınlıkları sebebiyle uzun yıllar aktif olarak balıkçılık faaliyeti göstermişlerdir.

Sarıkaya Köyünde temel sektör tarım ve hayvancılık olup tarım da sulama sorunlarından dolayı genellikle kuru tarım yapılmaktadır. Sarıkaya köyü'nde genel olarak küçükbaş hayvancılık yapılmaktadır. Köy halkı küçükbaş hayvanları otlatmak amacıyla her yılın nisan ve kasım ayları arasında Anamas dağında çeşitli noktalarda yaylaya çıkmaktadır.

Göle yakın olan diğer köylerde olduğu gibi Sarıkaya Köyü'nde Balıkçılık sektöründe yakın zamana kadar aktif olarak çalışmıştır. Ancak göle özgü bir tür olan Gövce Balığının neslinin tükenmesiyle sektör bırakılmıştır.

3.1.4. TEKNİK VE SOSYAL ALTYAPI

a. Ulaşım

Bölgedeki Yerleşmeler Isparta-Konya Devlet karayolu ile ülke ulaşım ağına bağlanmaktadır. Bölge içerisinde kullanılan karayolları (özellikle yerleşme merkezlerini bağlayan) asfalt olup kullanım yoğunluğu bakımından ihtiyacı karşılamaktadır.

Şarkikaraağaç'tan başlayıp, Beyşehir Gölünün batısını takip eden Şarkikaraağaç-Yenişarbademli yol güzergâhı bölgenin önemli yol bağlantılarını oluşturmaktadır.

Sarıkaya Köyü Şarkikaraağaç İlçesinin güneyinde, Yenişarbademli istikametinde Şarkikaraağaç'a 20 km mesafededir. Sarıkaya Köyü ana yola cephe olmakla birlikte, köy merkezine asfalt yol ile bağlanılmaktadır.

Köye girişteki asfalt yol yaklaşık 500 m sonra köy merkezinde sonlanmakta olup, köy merkezinde az miktarda kilitli taş döşeme mevcut, diğer yollar topraktır.

Köyü kapsayan herhangi bir toplu taşıma bağlantısı bulunmamakta olup, İlçe merkezine ve diğer yerleşim merkezlerine ulaşım özel vasıtalar ile gerçekleştirilmektedir.

SOKAK MALZEMESİ

b. İçme ve Kullanma Suyu

Sarıkaya Köyü şebeke suyu olarak köy girişindeki sondajdan batıda yeni yapılan su depolarına oradan da şebekeye verilen suyu kullanmakta olup, ayrıca köyün kuzeyindeki Kuru mevkiindeki su kaynağı da çoğunlukla içme suyu kaynağı olarak kullanılmaktadır.

Tarımsal Sulama

Sulama Alanları

Sarıkaya Köyünün yamaca yerleşmiş olması nedeniyle köy yerleşiminin kuzeyi, doğusu ve güneyi tarımsal özellikli arazilerle çevrilidir.

Kanallar ve Drenaj Alanları

Bölge içerisinde tarım alanlarının sulanması amacıyla DSİ tarafından göl suyu kanallara alınmakta ve geniş kanallar ağı yardımı ile tarım alanlarının sulaması yapılmaktadır. DSİ tarafından işletilen dört büyük pompa istasyonu bulunmaktadır. Bu pompa istasyonlarından bir tanesi Gedikli Köyü'nün 2 km. kuzeyinde bulunmaktadır. Buradan alınan suların özellikle Sarıkaya Köyü'nün tarım alanları ve bahçelerine verilmesi öngörülmektedir. Tüm bu pompa istasyonlarının ardından büyük kanallar bulunmakta ve buralardan tarım alanlarına kadar ulaşan yoğun bir kanal ve drenaj habitatları oluşturulmuştur. Bu kanalların su tutma dönemleri sadece tarımsal amaçlı olduğu için sulama dönemlerinde su tutmaktadır. Bu dönemlerde gölden pompalarla alınan sular kanallara verilmektedir. Su tarım dönemi bittiğinde ise pompalama işlemi sona ermektedir. Dolayısı ile kanalların sürekli su tutması mümkün değildir ve yılın önemli bir kısmı kuru kalırlar.

Sarıkaya Köyünde sulama kanalın batısındaki kısımlar DSİ sulama sahası içerisinde kalmakla birlikte, Sulama Birliğinin de işlevsiz halde olması nedeniyle tarım alanlarında sulama yapılamamaktadır.

c. Evsel Nitelikli Atık su ve Arıtma

Sarıkaya Köyünde kanalizasyon şebekesinin projesi olmakla birlikte daha sonraki yıllarda Doğal Sit Alanı içerisinde olduğundan uygulanması mevcut gerçekleşmemiştir. Atık sular her hanede bulunan fosseptik çukurlarında toplanmaktadır, dolan fosseptikler Şarkikaraağaç Belediyesi'nin tahsis ettiği vidanjörlerle toplanmaktadır.

d. Katı Atıklar

Köyde çöp konteynerlerinde biriktirilen evsel katı atıklar düzenli olarak Şarkikaraağaç Belediyesince toplanmaktadır. Doğal olanları ise, hayvanlara yem olarak kullanılmaktadırlar. Aynı uygulama Yaylacılar için de söz konusudur.

e. Haberleşme, Elektrik

Haberleşme

Türk Telekom'un kurduğu haberleşme hattı mevcuttur. Bu hat, Şarkikaraağaç Merkez olmak üzere; Şarkikaraağaçtan başlayıp sırasıyla, Karayaka, Gedikli, Sarıkaya güzergahını izleyerek, Yenişarbademli'ye gelir, Yenişarbademli'de ara istasyon bulunmaktadır.

Elektrik

Merkez Trafo Şarkikaraağaç'tadır. Şarkikaraağaç'tan çıkan 34.5kv'lık(2 adet) hattın biri Gedikli istasyonuna gelmektedir. Gedikli de hat, Kumluca mahallesi ve Yenişarbademli ilçesi olmak üzere ikiye ayrılmaktadır.

f. Eğitim Tesisleri

279 nüfuslu (31.12.2012 itibariyle) köyde, 1 adet ilköğretim okulu bulunmaktadır. Sarıkaya İlkokulunda 10 anaokulu öğrencisi, 21 ilkokul öğrencisi ile 1 anaokulu ve 1 ilkokul öğretmeni bulunmaktadır. Köyden 36 öğrenci ortaokul için Belgeiz Köyüne gitmektedir.

g. Diğer Sosyal Donatılar

Sarıkaya Köyü Mezarlığı içerisinde yer alan bina, haftanın bir günü gelen aile hekimi ile zaman zaman köyün gençlerine kahve hizmeti vermektedir. Köyde bir adet cami bulunmaktadır.

Köyde pazartesi günleri mezarlığın önündeki meydana kurulan Pazar yeri belirli ihtiyaçları karşılamaya yeterli olup genel ve acil ihtiyaçlar Şarkikaraağaç'tan karşılanmaktadır.

(sosyal altyapıya ilişkin bilgiler köy muhtarlarından alınmıştır.)

KANALİZASYON

3.1.5. ARAZİ KULLANIMI

Sarıkaya köyü halkı, Yörük kültüründen gelmeleri ve yeterli sulama imkanı olmaması nedeniyle, çoğunlukla hayvancılıkla uğraşmaktadır. Yükseklerdeki uygun, açıklık alanları hayvancılık amacıyla kullanılmaktadır.

Sarıkaya köyü dağ eteklerinde kurulmuş toplu bir köydür. Köyde 80 hane bulunmaktadır. Köy halkı düzlük alanlarda kuru tarımla uğraşmaktadırlar. Az miktarda meyvecilikle uğraşmaktadır. Hayvancılık için mera kullanımını köy tüzel kişiliğine ait mera alanlarında ve yılın belli dönemlerinde yaylalarda yapmaktadırlar.

Yerleşim alanında kalan parsellerin hemen hepsinde ahır-samanlık bulunmaktadır. Ek yapı olarak tespit edilen yapılar 'ekmeklik' olarak adlandırılan yöreye özgü mimari kullanımdır.

Çalışma alanı sınırları içinde kalan alansal ve yapısal kullanım dağılımı tabloda verilmiştir.

Sarıkaya Köyü Arazi Kullanım Dağılımı		
Alan kullanımı	Parsel(Adet)	Durum (m2)
Bahçe	36	132673.68
Konut	28	140899.04
Tarım	73	826928.01
Mera	3	62660.99
Mezarlık	1	7061.74
İlkokul	1	6508.08
Ağaçlık	6	5607.93
Çalılık	1	77852.08
Kanal	4	9671.24
Yapı kullanımı	Yapı(Adet)	Durum (m2)
Ahır-Samanlık	129	19478.72
Boş Yapı	5	491.78
Depo	14	808.28
Camii	1	175.61
Ek Yapı	35	1913.75
Harabe	2	183.55
Konut	115	10957.23
Kömürlük	1	3.8
İlkokul	1	86.93
Sundurma	65	1423.11
WC	4	84.49
Su Deposu	1	14.1
Çeşme	1	19.4

Tablo11. Arazi kullanım verileri

ARAZİ KULLANIŞ

3.1.6. SEKTÖREL YAPI

a- Tarım ve Hayvancılık

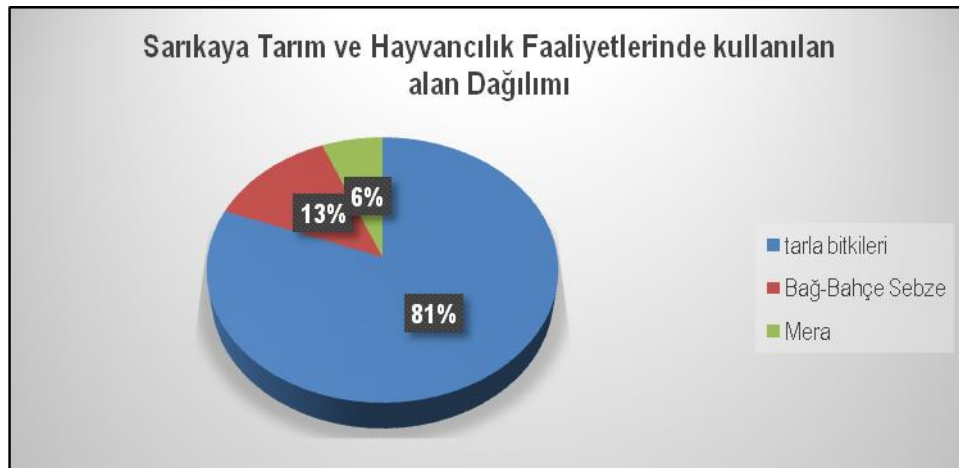
Yerleşim birimlerinde yaşayan halkın büyük çoğunluğu geçimlerini tarım ve hayvancılıktan sağlamaktadırlar. Bu yerleşim alanları, Yenişarbademli merkez ilçeye bağlı 4 mahalle ile Gökönak köyünden, Şarkikaraağaç'a bağlı 12 köy ve Konya ili Beyşehir İlçesine bağlı 2 belden oluşmaktadır. Araziler, doğuda Beyşehir gölü, güney, kuzey ve batıdan da yüksek dağlar ile çevrilmiş durumdadır.

Sarıkaya Köyünde temel sektör tarım ve hayvancılık olup tarım da sulama sorunlarından dolayı genellikle kuru tarım yapılmaktadır. Hayvancılıkta ise çoğunluk küçükbaş hayvancılık yapmaktadır.

Tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin gerçekleştiği mekânsal dağılım tabloda verilmiştir. Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı planlama alanındaki Arazi kullanım verileri ve köy muhtarından elde edilen veriler doğrultusunda hazırlanan tablo aşağıdadır.

Köy/Belde/ Mahalle Adı	Tarım Arazisi Varlığı (Dekar)						Hayvan Varlığı (Ad)	
	Tarla Bitkileri	Bağ- Bahçe Sebze	Toplam	Umuma ait çayır ve otlak	Mera	Büyük- baş	Küçük-baş	
Sarıkaya Köyü	826.9	132.6	959.6	-	62.6	700	2000	

Tablo 12. Tarım Arazisi Varlığı, Hayvan Varlığı ve Arazi Kullanım Durumu

Grafik 11. Tarım ve Hayvancılık amaçlı arazi kullanım dağılımı

Grafik 12. Hayvan varlığı

Kuru tarım yapılan alanlarda genellikle hububat (1500 dönüm), şeker pancarı(yaklaşık 2000 m2 de 10 ton), haşhaş (20 dönüm)münavebesi; sulu tarım yapılan alanlarda ise elma(50 dönümde 100 ton), kiraz (100 dönümde 30 ton), Vişne (20 dönümde 20 ton) yonca ve yem bitkisi üretimi yapılmakta, sebze üretimi ise genellikle aile içi tüketime yönelik gerçekleştirilmektedir. Organik tarımla ilgili herhangi bir faaliyet yapılmamakta olup, ancak organik tarımla ilgili belirli bir potansiyel bulunduğu tespit edilmiştir. Tarım arazilerinde lokal bazı bölgeler dışında fazla miktarda kimyasal gübre ve pestisid uygulanmadığı bu nedenle de topraklarda yoğun bir kirlenmenin olmadığı anlaşılmaktadır.

Tarımsal faaliyetler yılın belli dönemlerinde köyde bulunan Tarım Kalkınma Kooperatifi tarafından desteklenmektedir. Zirai ilaç ve gübre ise Şarkikaraağaç ilçesinden sağlanmaktadır. Şeker pancarı Konyaşekere veya Çiçekpınarı'na satılmaktadır. Diğer tarım üretimleri ise yine köyegelen alıcılara satılmaktadır.

Hayvancılık sektöründe ise daha çok adaklık-kurbanlık hayvan üretimi ve süt üretimi amaçlı hayvan yetiştirilmektedir. Yetiştirilen hayvanlar kurban döneminde pazarcılar tarafından köyden alınıp satılmaktadır. Köyde toplam 14 sürü küçük baş, bir sürüde ise yaklaşık 15 hayvan bulunmaktadır. Hayvancılıkta üretilen sütler ise Tarımsal Kalkınma Kooperatifi tarafından desteklenmektedir. Küçük aile işletmelerinde hayvansal ürünlerin bir kısmı aile içinde tüketilmekte, bu işletmelerde geriye kalan süt ürünü ile e büyük işletmelerden elde edilen süt yöredeki mandıralar ile süt fabrikalarına götürülmek üzere süt toplayıcılarına verilmektedir.

Küçük aile işletmelerinde elde edilen yoğurt, yağ, peynir gibi ürünlerin büyük bir bölümü, üreticiler tarafından ilçe ve köy pazarlarında pazarlanmaktadır. Besi hayvancılığında ise hayvanlar kesim için yöredeki kasap ve mezbahalara verilmektedir.

AYLAR	SÜT (lt)	BİRİM FİYATI	YEM (ÇUVAL)	KAZANÇ
NİSAN	62890	0,98	19973	19745
MAYIS	65308	0,98	17525	21669
HAZİRAN	56958	0,96	225	24281

Tablo13. *Tarımsal kalkınma kooperatifi verileri(2014)

Tarımsal Sulama

Bölge sınırları içerisinde kalan arazilerin bir bölümü Beyşehir Gölünden alınan su ile bir bölümü sulama mevsiminde su akışı olan derelerden, diğer bir bölümü ise derin kuyu açılıp, yer altı suyunun pompaj sistemiyle alınması suretiyle sulanmaktadır. Sulu tarımda özellikle meyve bahçeleri ile diğer bazı tarım arazilerinde salma sulama ve karık usulü sulama metodu, sebzelik alanlarda karık ve yağmurlama sulama metodu, hububat ve yem bitkisi ile çayır alanlarında ise tava usulü ve salma sulama metodu kullanılarak gerçekleştirilmektedir. Damla sulama metodunun ise bazı açık sebzelik alanlar ile örtü altı sebzeçilik yapılan çok kısıtlı bir alanda uygulandığı tespit edilmiştir.

Sarıkaya köyünde sulama derine yapılan sondajlarla yapılmaktadır. Ayrıca sulama kooperatifinin açık kanallarla sulama projesi yarım kalmıştır. Sarıkaya köyünde sulama sorunu çözülmesi durumunda toprak yapısı tarım ürünü çeşitliliğine uygun olarak tespit edilmiştir.

Sarıkaya Köyü'nde bulunan sulu tarım arazilerinin alan büyüklükleri ve konumları hakkında kesin bir veri bulunmamaktadır.

Gübre Kullanımı

Sarıkaya Köyü'nde kimyasal gübre kullanımının son yıllarda artış gösterdiği, ancak aşırı gübre kullanımının söz konusu olmadığı ya da ahır gübresi ile gübrelendiği anlaşılmaktadır.

Yetiştiriciliği yapılan bitki ve meyve ağaçlarında ortalama olarak aşağıda gösterilen miktarlarda gübre kullanıldığı belirlenmiştir.

Tarımsal alanların büyük bir bölümünde fazla miktarda kimyasal gübre ve pestisid uygulanmamış olduğu için topraklarda yoğun bir kirlenmenin mevcut olmadığı anlaşılmaktadır. Bu nedenle yörede, çiftçiye önemli ölçüde katma değer sağlayacağı düşünülen organik tarım ve organik hayvancılık ile organik arıcılık potansiyelinin bulunduğu tespit edilmiştir.

b. Balıkçılık

Göle yakın olan diğer köylerde olduğu gibi Sarıkaya Köyü'nde Balıkçılık sektöründe yakın zamana kadar aktif olarak çalışmıştır. Ancak göle özgü bir tür olan Gövce Balığının neslinin tükenmesiyle sektör bırakılmıştır. Şuan köy genelinde 2 kişi gölde bulunan Levrek (dişli) ve sazan balığı avlayarak ek gelir oluşturmaktadır. Köyde 1 kişi de avlanan balıkların pazarlanması işiyle uğraşarak ek kazanç sağlamaktadır.

Köyde gerçekleştirilen balıkçılık faaliyetleri Gedikli köyünde Bulunan Su ürünleri Kooperatif tarafından desteklenmektedir. Yörede 1 Temmuz 15 Şubat tarihleri arasında avlanma yasak olup bu şekilde doğal denge korunmaktadır.

Su ürünleri Kooperatifi üyelerinin ihtiyaçlarını karşılamak, tutulan balıkların pazarlanmasını kolaylaştırmak amacıyla kurulmuştur. Gedikli Su Ürünleri Kooperatifi'ne 167 üye balıkçı bulunmaktadır. Balıkçıların %80'i Gedikli Köyü ve Kumluca Mahallesi sakinlerinden oluşmaktadır. Kooperatifte, günde yaklaşık 500-700 kg balık tutulduğu kaydedilmiştir. Üyelerin tuttuğu balıkları pazarlarda doğrudan halka, dışardan gelen araçlara veya fabrikalara satılmaktadır.

3.1.7. YAPI YASAKLI ALANLAR

Sarıkaya Köyü Köy Yerleşik Alanı Ve Köy Yerleşik Alanı Civarı Sınırları içerisinde giren 2 adet Enerji Nakil Hattı bulunmaktadır. Enerji Nakil Hattının altında 15 metrelik bant yapı yasaklı alan kapsamında kalmaktadır.

3.1.8. KORUMA STATÜSÜ BULUNAN ALANLAR III. DERECE DOĞAL SİT ALANLARI

Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunun Doğal Sitler, Koruma ve Kullanma Koşulları İle İlgili 19/6/2007 tarih ve 728 sayılı İlke Kararında;

“III. Derece Doğal (Tabii) Sit: Doğal yapının korunması ve geliştirilmesi yolunda, yörenin potansiyeli ve kullanım özelliği de göz önünde tutularak konut kullanımına da açılacak alanlardır.

a) Bu alanlarda, kullanıma açılacak bölgelerde geçici dönem yapılanma koşullarının ilgili kurumların görüşleri alınarak koruma kurullarınca belirlenmesine, bu belirlemede varsa 1 /25.000 ölçekli çevre düzeni planı veya 1/5.000 ölçekli nazım planı kararları ile arazinin topografya, peyzaj, silüet vb. karakteristiklerinin göz önünde tutulmasına, ancak hazırlanacak Koruma Amaçlı İmar Planı kriterlerini etkileyebilecek nitelik ve yoğunluktaki uygulamalara Koruma Amaçlı İmar Planı yaptırılmadan izin verilemeyeceğine,

b) Mevcut tarımsal ve hayvancılık faaliyetlerinin sürdürülebilmesinin yanısıra koruma kurulundan izin almak koşuluyla yeni tarımsal ve hayvancılık faaliyetlerinin yapılabileceğine,

c) Doğal peyzaj ve silüet dikkate alınarak koruma kurulunca belirlenecek koşullar doğrultusunda kum, çakıl, taş, maden ve benzeri malzeme alınabileceğine, bu amaçla ocak açılabilmesine, toprak, curuf, çöp, sanayi artığı ve benzeri dökülmemesine,” hükümleri belirlenmiştir.

Isparta İli, Şarkikaraağaç İlçesinde, Sarıkaya, Karayaka, Gedikli Köyü ve bağlı Kumluca Mahallesi III. Derece Doğal Sit Alanları sınırları Antalya Koruma Kurulunun 14.10.1992 tarih ve 1613 sayılı kararı ile tescil edilmiş, aynı kurulun 28.02.2003 tarih ve 5797 sayılı kararı ile sınırları son şeklini almıştır.

Antalya Koruma Kurulunun 11.07.2011 tarih ve 5297 sayılı kararı ile geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartları belirlenmiştir.

Antalya Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonunun 29.06.2012 tarih ve 125 sayılı kararı ile geçiş dönemi yapılanma koşulları Koruma Amaçlı İmar Planı yapılanaya kadar yeniden belirlenmiş ve belirlenen yapılaşma koşullarına ilişkin hazırlanan projelerin İl Özel İdaresi görüşü alınarak Komisyona iletilmesine karar verilmiştir.

3.1.9. MÜLKİYET YAPISI

3. Derece Doğal Sit sınırları içinde kalan Sarıkaya köy yerleşik alanın sınırı 47,40 ha'dır. Çalışma alanı sınırları içinde kalan mülkiyetin çoğunluğu özel mülkiyet olup sınırlar içinde köy tüzel kişiliği (orta malı), orman ve mezarlık mülkiyetli parseller de mevcuttur. Sarıkaya köyünün kuzeybatısı, orman mülkiyetindeki alanlardır.

Sarıkaya Köyü Mülkiyet Durumu		
Alan Adı	Adet	Durum (m2)
ÖZEL	655	1149388.88
ORTA MALI	10	273384.32
ORMAN	3	88365.24
MEZARLIK	2	5035.45

Tablo 14:Mülkiyet durumu verileri

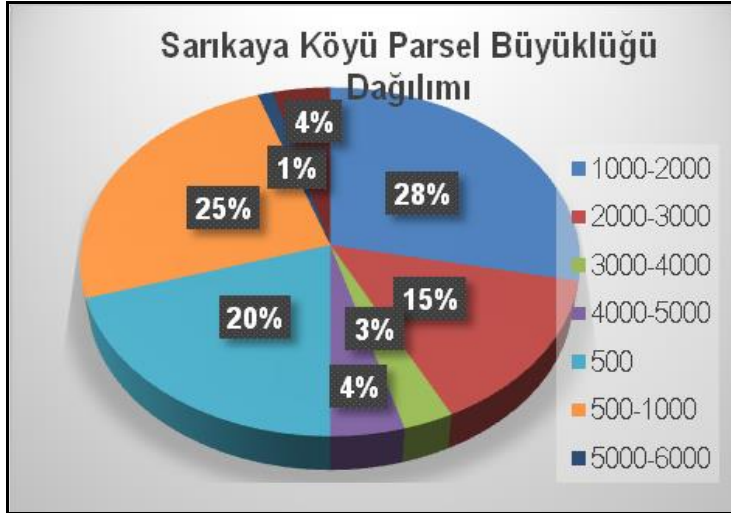
Mülkiyet durumu tespiti için gerekli harita ve tapu bilgileri, Yalvaç Harita ve Kadastro Müdürlüğü Şarkikaraağaç Şefliği, Beyşehir Harita Kadastro Müdürlüğü, Şarkikaraağaç-Yenişarbademli-Beyşehir Tapu Sicil Müdürlükleri'nden temin edilmiştir.

Özel mülkiyet tabii alanlar, 1., 2. ve 3. sınıf tarım arazileridir. Özle mülkiyete tabii alanlarda tek şahısa ait çok geniş arazi bulunmamaktadır. Geniş alanlar şeklinde görülen sahalara, kişiler tarafından bölünmüş durumdadır.

Mülkiyet durumunda en küçük pay tapulama harici alanlarıdır. Tapu Sicil Müdürlükleri ve İlçe Kadastro Müdürlükleri'nden alınan bilgilerde, "Orta Malı" olarak belirtilen alanlar tapulama dışı alanlardır. Bu alanların büyük bölümü kullanışsız ve vasıfsız niteliktedir.

Sarıkaya köyü Parsel Büyüklüğü (1/5000)	
Alan (m')	Adet
500	129
500 1000	158
1000 2000	181
2000 3000	92
3000 4000	19
4000 5000	28
5000 6000	7
6000	26

Tablo15. 1/5000 ölç. KANİP Sınırı Parsel Büyüklüğü Tablosu

Grafik 13. 1/5000 ölç. KANİP sınırı Parsel Büyüklüğü Dağılımı

SARIKAYA KÖYÜ (1/1000)			
BÜYÜKLÜK	ADET	ALAN (m2)	YÜZDE
0 250	3	357	2,58
251 500	6	2263	5,17
501 750	7	4509	6,03
751 1000	18	15673	15,51
BİN +	77	167786	66,37
TOPLAM	116	205704	100.00
KAMU	5	15116.23	4,31

Tablo16. 1/1000 ölç. KAUİP Sınırı Parsel Büyüklüğü Tablosu

Grafik 14. 1/1000 ölç. KAUİP Sınırı Parsel Büyüklüğü Dağılımı

MÜLKİYET DURUMU

PARSEL BÜYÜKLÜKLERİ

1/5000

PARSEL BÜYÜKLÜKLERİ

1/1000

3.1.10. YERLEŞME/ YAPILAŞMA ALANLARI İLE İLGİLİ ÖZELLİKLER

a. Araziye Konumlanış

Konut dokusunun ve birim konutun biçimlenmesinde bu dokuyu oluşturan üretim ilişkileri ve doğal yapı arasında doğrudan bir bağlantı vardır. Konut plan şemaları ve yapıların oluşturduğu mekansal doku gerçek anlamda toplumsal yapının fizik mekana yansımalarıdır. Bu bağlamda ekonomik yapı ve üretim biçimi ilişkileri de doğrudan mekâna yansımaktadır.

Anadolu'daki konutların kavram ve biçimleri geleneklere, ekonomik koşullara, bölgesel-doğal verilere ve uygulama ilkelerine bağlı olarak çeşitli biçimlerde ortaya çıkmıştır. Bunların ilki göçebelik yapan halkın kullandığı göçebe çadırları ve evleridir.

Günümüzde yurdun çeşitli bölgelerinde klasik anlamda ya da ekonomik uğraşlara bağlı olarak göçebelik devam etmektedir. Temel ekonomik uğraş olan hayvancılığın gerekleri doğrultusunda yılın belirli dönemlerinde yaylalara çıkışlar yaşanmaktadır.

Bir Yörük Köyü olan Sarıkaya Köyü'nde de Nisan ayı ile kasım ayı arasında yayla göçleri yapılmaktadır. Yaylalarda barınma ya da farklı amaçlı sabit yapı yoktur. Çadır mekânların oluşumunda doğa olduğu gibi kabul edilmekte ve doğaya ters düşecek bir davranış biçimi sergilenmemektedir.

İlk insan yaşamını sürdürebilmek için gerekli besinlerini ormandan toplamayı, her türlü araç ve gerecini ağaçtan yapmayı öğrenmiştir. Böylece orman kaynaklarının insanlar tarafından ilk kullanım şekli ve orman alanları içindeki ilk yaşama biçimi ortaya çıkmıştır. İnsanların hayvan beslemeye ve tarıma başlaması, ormanlarda hayvan otlatılmasına ve açmalara neden olmuş, açılan alanlar verimsiz duruma düşünce terk edilmiş ve yeni alanlara geçilmiştir. Sarıkaya Köyü'nün ormana yakın konumlanması bu sürecin mekana yansımalarına bir örnektir.

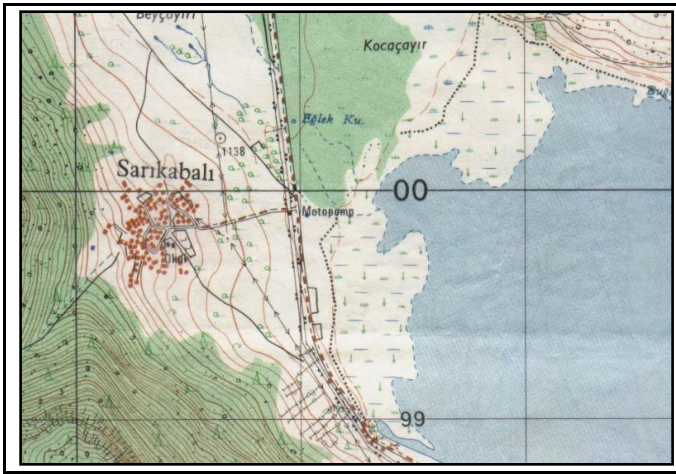

Resim6: Sarıkaya Köyü Genel görünüm

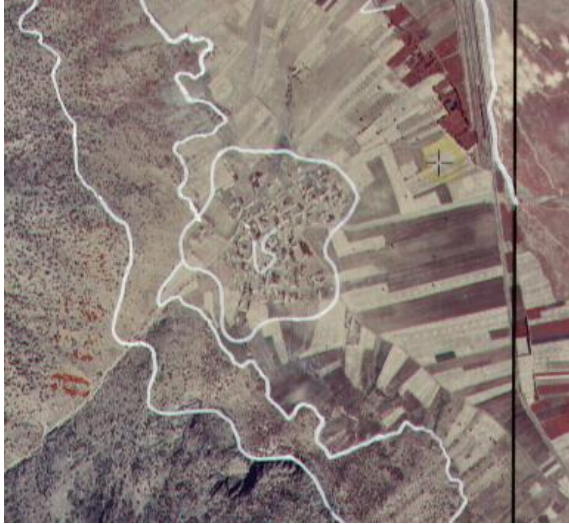
Orman köyü olan Sarıkaya köyü, göl kenarında bulunmaktadır. Köyün 3020 dekar tarım arazisi bulunmaktadır. Köyün arazi yapısı yer yer hafif eğimli olmakla birlikte, genelde düzdür. Köyün batısındaki yamaçlarda, sedir dikim çalışmaları yapılmaktadır. Orman köyü olan Sarıkaya köyü, göl kenarında bulunmaktadır.

Resim7: Sarıkaya Köy evi

Harita12. Sarıkaya Köyü Konumlanış

Harita13. Sarıkaya Köyü Hava Fotoğrafi

Sarıkaya Köyü'nde genel olarak arazi yapısı, konutun iç mekan ve genel yönelişinde, manzara ve güneşten daha fazla etken olmuştur. Yıllardır insan doğa ilişkisindeki en doğru yaklaşım benimsenmiş ve arazi yapıya göre zorlanmamış, yapılar araziye uyum sağlamıştır. Orman, Beyşehir Gölü ve tarım arazileri köylerin yerleşilebilecek alanlarında eşik oluşturmuştur. Yamaca sırtını yaslayan yerleşmeler

tarım arazilerine kadar yapılaşmıştır. Dağ yamaçları, yerleşim alanı, tarım alanı ve göl arazi kesitinin zincirini oluşturmaktadır.

Yaylalar

Yörüklerin, konalgarına(yurtlarına) ulaşmak için yalçın ve sarp dağları aşmaları gerekir. Bu nedenle pek çok geçit vermeyen dağları keşfetmişler ve kendilerine yol bulmuşlardır.

Sarıkaya Köyü yörüklerinin kökeni honamlı Yörüklerine dayanmaktadır. Honamlı Yörüklerinin göç yolunu kısaca özetlemek gerekirse; Honamlı Yörükleri için Akşehir dağları ve Şarkikaraağaç-Yenişarbademli'den Eğirdir'e kadar uzanan dağlık bölge yayladır.

Yayalacılar da, sınır dışındaki yaylacılarda olduğu gibi benzerlikler bulunmakla birlikte, bunların günlük ihtiyaçlarını Gedikli ve Yenişarbademli'den sağladıkları, yaylaya geliş nedenlerinin iklim koşullarından ziyade hayvan otlatmak ve kışlık yiyeceklerini hazırlamak olduğu, yaylada kullandıkları araçların daha çok traktör, pat pat ve eşek arabası olduğu ve hanede de kişi sayısının 2-3 olduğu gözlenmektedir.

Ayrıca, yaylalarda haycancılık faaliyetleri nedeniyle kullanıcılar arasında sınır sorunu yaşanmaktadır.

Honamlı Yörüklerinin Adım Adım Göç Yolu

Güzün(Kışın), yörüğün göçü Akşehir'in Cankurtaran, Çimendere Yaylaları ile bazen de Ketenlik Yaylası'ndan başlar. Bahar gelince de burada son bulur.Yolcullağa başlayan yörük, Cankurtaran'ın Uzunakar, Derviş Ahmet Çeşmelerinden Çakırsaray'dan zamana göre Muratbağ(Zengibar) üzerinden Salur, Belceğiz Köyü, Sarıkaya ve Gedikli'ye gelirler.

Gedikli'den sonra, Küre Çiftliği, Düzağaç, Pınarbaşı(Kürtler) ve Yenişarbademli'ye varılır. Yol boyunca nerelerde konaklanacağına önceden karar verilir. Yörüğün ilk ulaşanları oraya konar.

Göç yolu üzerinde bundan sonra Dumanlı gelir. Dumanlı'dan sonra Düden'e geçilir. Bu yere Yörük Yaylası da denir. Sonuçta Akdeniz'e ulaşılmış olunur.

Emerdin Beli; uzun süren yaylalar dizisi burada noktalanır. Burası yaylalar ile Akdeniz ikliminin kendine gösterdiği toprak olgusu arasında yüksek bir geçittir. Buradan sonra Ekiz gelir. Ekiz, Kızılcaköy'ün bir mahallesidir. Kızılcaköy günümüzde Yeşilbağ olarak geçmektedir. Göç, Değirmenözü köyüne varmadan Antalya sınırları içine girmiş olur. Daha sonra yeni adı Çaltepe olan Bulasan'a varılır. Bulasan'dan sonra Deveyokuşu'na varılır. Yeni adı Olukköprü olan Çayığıne doğru ilerlenir.

Buradan sonra Kırgeçit'e varılır. Kırgeçit, Toros Dağları'nın uzayıp giden platolarının ardı ardına gelen yerlerdir. Belgöğüsü, Yanık Değirmen, Kuru gibi yerler burada bulunur. Manavgat'a bağlı Sağır İnden geçilir ve bu bölgenin bir mahallesi olan Kilimli'de konaklanır. Yörük göçü, 10 gün kadar süren yorucu yolculuktan sonra Kilimli'de son bulur. Buradan sonra her Yörük kendi kışlık yurduna gider.

Sarıkaya köyü'nde Nisan-Kasım aylarında yörük kültüründen gelen göç kültürü Anamas Dağlarındaki belirli noktalara göç edilerek yaşatılmaktadır. Son yıllarda köyden çevre illere göç eden nüfustan da bu alışkanlığı devam ettirenler mevcuttur.

Mekansal Kullanımlar

Konutun yapılması için seçilen alan, kullanılan malzeme, özel yapım teknikleri, oluşturulan ek yardımcı yapılar ve bahçe düzenlemesinden oluşan mimari kültür doğa ile olan mücadeleden doğmuştur. Bu mücadele doğanın yıkımı için değil, uyum içinde yaşayarak çevreden elde edilen kaynakların sürdürülebilirliğini hedeflemekteydi. Toplum süreç içinde kendi kural ve ölçütlerini oluşturmuş, kullanılabilir nitelikteki araziye büyük özen göstermiştir. Evler ekonomik aktivitenin niteliğine göre iç ve dış mekan bütünlüğü sağlamıştır. Dış mekanlar (bahçeler) farklı eylemlere yanıt veren yapılar ile dört mevsim kullanılabilir hale getirilmiştir.

Bu bölümde Sarıkaya Köyü parsel içi mekanların kullanım biçimleri ele alınarak bölgenin yaşam biçimi, yöresel mimari karakteri genel olarak değerlendirilmiştir. Bu bölüm, ilerleyen bölümlerde yapı bazında yapılacak analizlere altlık oluşturmak amacıyla hazırlanmıştır.

Resim8. Bahçe kullanımı.

Bahçenin bir yönünde büyük baş hayvan ahır, diğer yönde ise depolar ve ekmek evi yer almaktadır. Depolar ağırlıklı olarak kışın kullanılacak olan hayvan yemlerinin stoklandığı mekanlardır. Ekmek evi ise ailenin ekmeği olan yufkanın pişirildiği ve saklandığı bir bölümdür. Bazı evlerdeki ekmek evleri yarı açık mekanyken, ağırlıklı olarak kapalı bir mekandır. Ekmek evinin bir duvarında ocak yer almaktadır. Genellikle evlerin giriş katlarında mutfak olarak kullanılan bir oda yer almaktadır.

Alt katlarında ticaret olan evlerde ise mutfak üst kat odalardan biri olmaktadır. Pencere iç denizliklerinden biri ise bulaşık yıkama bölümü biçiminde düzenlenmiştir.

Sofa – hayatların bir bölümünde iki yan duvarla kapalı ön cephe ise ahşap ile çevrilidir. Bu gruba giren yapıların sofalarında bir duvarda ocak yer almaktadır.

Odalar yazlık ve kışık olarak düzenlenmektedir. Kışık odanın dış cepheye açılan duvar sayısı minimuma indirilmektedir ve yazlık odaya göre daha küçüktür. Odaların duvarlarında küçük günlük kullanımlara yönelik dolaplar yer almaktadır.

Odalarda yer alan ve odaların bir “ev” olmasını sağlayan dolaplardan günümüze çok az örnek kalmıştır. Dolapların bir yanı banyo olarak kullanılırken nişin altı yüklük görevini görmekte ve gündüz kaldırılan yatakların bulunduğu yer olmaktadır. Böylece evin her odası yaşam, yemek, uyuma ve yıkanma fonksiyonlarına yanıt vermektedir. Dolabın yüzündeki setler ise aydınlatma gereçlerinin konacağı özel bölümler olarak yapılmıştır.

Ocak ile ısınmanın yerini sobanın alması ile evlerdeki ocaklar örülmekte ve ocak bacaları soba amaçlı kullanılmaktadır.

Çalışma alanındaki evlerin temel plan tipi belirleyicisi ve merkezi sofadır. Plan bağlamında evleri dış sofalı ve iç sofalı olarak ikiye ayırmak mümkündür. Sofa, ev içindeki odalar arasında bağlantı sağlamanın ötesinde ortak bir toplanma alanıdır. Ev içi yaşamın ortak noktasıdır.

b.Yapı-Parsel Girişleri

Avlu veya bahçeli yapılaşmaya sahip köy yerleşim alanlarında yapı parseline girişler en çok kullanılan yoldan yapılmaktadır. Yapı girişleri ise yapının yönlenmesine bağlı olarak değişmektedir.

Sarıkaya Köyü'nde parsel içi yapılaşma genellikle avlulu olup yaşam alanı, ek yapılar, ahır ve samanlıklar aynı avluda konumlanmıştır. Yapı girişleri de aynı parseldeki ahırlara ters olarak kullanılmaktadır.

Parsellerde bulunan yapıların kullanım türleri ile ilgili detaylı bilgi ilerleyen bölümlerde Arazi Kullanım Durumu paftası ve tablosunda verilecektir.

YAPI GİRİŞLERİ

c.Yapı Malzemeleri

Anadoluda kırsal yerleşmelerde yapı malzemesinin seçiminde etkin olan en önemli faktör ucuz temin edilebilir ve kolay ulaşılabilir olmasıdır. Bu bağlamda Sarıkaya Köyü'nün temel yapı gereci taş, kerpiç ve son zamanlarda tuğladır. Ahşap ise eski ve taş veya kerpiç yapılarda ara malzeme olarak kullanılmaktadır.

Taş

Bölgede yer alan yapılarda temellerde ve yapı genelinde taş yapı malzemesi olarak kullanılmaktadır. Ağırlıklı olarak yerleşmeler gölden uzaklaştıkça yapılarda taş kullanım oranı artmaktadır. Taş yapım sürecinde kaba yonu olarak ya da işlevine göre işlenerek kullanılmaktadır.

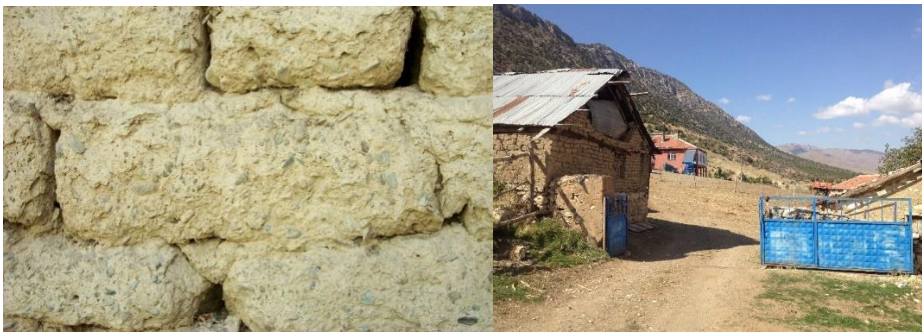

Resim 9. Bölgedeki yapıların bir bölümünde duvar malzemesi olarak taş kullanılmıştır.

Resim 10. Kerpiç yığma yapılarda kabayonu taş kullanımı.

Kerpiç

Türkiye'de 5 milyonun üzerindeki nüfus, dünyanın nüfusunun ise 1/3 ü kerpiç yapılarda yaşamaktadır. Bir yönden sağlıklı ve konforlu yaşam koşulları diğer yönden ekonomik ve ekolojik koşulların ağırlık kazanması nedeniyle toprak yapılar, günümüzde dünyanın her yöresindeki araştırma enstitülerinin önemli konularından biri olmuştur. Maliyeti en az, üretimi tesis kurulmasını gerektirmeyen tek malzemedir. Kendi evini yapana, kendi olanaklarını değerlendirme ve bu yolla ev sahibi olma olanağı verir. Kerpiç kullanımı yapının kullanım süresince yakıttan tasarruf sağlar. Kerpiç, ülkemiz koşullarında 1 veya 2 katlı olmak üzere her bina için uygun bir yapı malzemesidir.

Resim 11: Kerpiç Duvar detayı.

Süreç içinde toprak yapı, başka olanak bulunmadığı dönem ve yörelerde, zorunluluk nedeniyle kullanılan, toplumun refah düzeyinin yükselmesine bağlı olarak ilk fırsatta terkedilmesi gereken bir malzeme olarak görülmeğe başlanmıştır.

Sarıkaya köyünde de kerpiç evler çok az olup daha çok ahır, samanlık gibi kullanımlarda yapı malzemesi olarak kullanılmaktadır. Ayrıca bazı taş veya tuğla malzemeli yapılarda kerpiç siva malzemesi olarak da kullanılmıştır.

Tuğla

Günümüzde geleneksel yapı malzemelerinin yerini betonarme karkas sistem ve bölücü olarak da tuğla ve biriket almaya başlamıştır.

Tablo17. Sarıkaya Köyü Yapı Malzemesi Durumu

Sarıkaya Köyü Yapı Malzemesi	
Malzeme	Adet
KERPIÇ	4
TAŞ	58
TUĞLA	44

Grafik 15. Sarıkaya Köyü Yapı Malzemesi Dağılımı

YAPI MALZEMESİ

d.Yapım Sistemleri

Bölgede yer alan yapıların yapım sisteminin seçiminde malzemeye ulaşılabilirlik belirleyici olmaktadır. Bölgede ya ahşap iskelet kurgu ya da yığma sistem kullanılmaktadır.

Ahşap Karkas Sistem

Ahşap karkas sistem kuruluşunun hafifliği, çok katlı yapıların üretimine olanak sağlaması ve mimari çözümlerin üretilmesine kolaylık sağladığı için tercih edilen bir yapım sistemi olmuştur. Ağaç iskelet çatma ve ağaç iskelet dolma olmak üzere iki şekilde uygulanmaktadır.

Göz dolma sistemde düşey taşıyıcılar daha küçük kesitli tutulmuş, aralıkları azaltılmış, dolgu yapılacak gözlerin sayısı artırılmıştır. Bu sistemde düşey taşıyıcılar arası daha küçük kesitteki elemanlarla bölünerek düşey dikdörtgenler oluşturulur. Bu boşluklar köyde ağırlıklı olarak kerpiç ile doldurulmaktadır

Yığma Yapı

Yığma yapılarda ana yapı malzemesi olarak kerpiç ya da kaba yonu taş kullanılmıştır. Her iki malzeme tipinde de temeller ve topraktan belirli seviyeye kadar yükseltilen beden duvarları sudan etkilenmeyen kaba yonu taş kullanılarak yapılmıştır.

Yapı malzemesi olarak taş kullanılan yığma yapılarda temelden itibaren dış duvarların yapımında da kaba yonu taş kullanılmaktadır, yapıların iç duvarları ise kerpiçtir. Kerpiç yığma yapılarda yapının dış ve iç bölücü duvarlarının yapımında kerpiç kullanılmıştır.

Resim12. Taş yığma yapı

Yapının yatay yüklere, özellikle deprem etkilerine dayanıklılığını arttırmak ve yükleri yaymak için duvarlarda hatıl adı verilen yatay bağlantılar yapılmıştır. Hatıllar, subasman başlangıcında, duvar bitiminde, (kat veya dam kırışlarının oturacağı yerlerde) pencere alt ve üst hizalarında, duvarın dış yüzünden biraz içerde olacak şekilde yapılmıştır. Hatılların yapımında ahşap kullanılmıştır.

Kapı ve pencere kasalarının duvara kolayca bağlanabilmeleri için, kapı ve pencere boşluklarında, karşılıklı olarak, ahşap takoz yerleştirilmiştir.

Betonarme

Bölgede az sayıda olmakla beraber yeni yapılan konutlarda betonarme yöntemiyle kolon-kirişli yapılar mevcuttur.

Resim13. Betonarme yapı

Tablo18: Sarıkaya köyü Yapım sistemlerine göre yapılar

Sarıkaya Köyü Yapım sistemlerine Göre Yapılar	
Yapım sistemi	Adet
BETONARME	24
YIGMA	83

Grafik 16. Sarıkaya köyü Yapım sistemlerine göre yapıların dağılım grafiği

YAPIM SİSTEMLERİ

e. Yapı Öğeleri

Temel

Temeller yapı sistemlerinde örtüden ve duvardan gelen yükleri taşıyan, duvarların uzantısı olan strüktür konumundadırlar. Genelde uygulanan sürekli taş temel sisteminde sağlam zemin bulununcaya kadar kazılmış, en alta iri temel taşları konup, çamur harç ile temel duvarı oluşturulmuştur. Temel köşelerinde köşe taşı adı verilen oldukça büyük taşlar kullanılmıştır. Zemin yüzeyine kadar devam eden ve genişlikleri 50-80 cm arasında değişen temel duvarları, burada taş veya kerpiç olarak zemin kat duvar sistemi ile bağlanmıştır.

Duvar

Bahçe kullanım sınırlarını belirlemede yöre halkı duvarlar veya çit örgüler kullanmıştır yöre de duvarlar genel olarak taş ya da kerpiç yığma veya ahşap karkas sistem ile araların kerpiç ya da taş ile doldurulması ile oluşur.

Kerpiç yığma uygulamalarda kerpiç duvarlarda tutucu malzeme olarak samanla karıştırılmış toprak tutucu kullanılmaktadır.

Kerpiç duvarlar sıvanarak kullanıldığı gibi siva yapılmamış örneklere de rastlamak mümkündür.

Çatı

Bölgede yer alan konut yapılarında ağırlıklı olarak dört yöne eğimli kırma çatı yapılmıştır. Ahır, depo gibi kullanılan ek yapılarda ise semer tipi çatı ağırlıktadır.

Resim14. Çatı Tipleri

Çatı örtüsü olarak konutlarda kiremit ve ek yapılar, ahırlar da kiremit veya alüminyum malzeme kullanılmıştır.

CATI ÖRTÜSÜ

f.Yapı Durumu

Her yapının kullanılan malzemesi, strüktürü bulunduğu yörenin iklim yapısına göre belli bir ömrü vardır. Bu yapı ömrü yöre halkının ekonomik yapısı ve ihtiyaçlarına göre belirlenmektedir.

Yapılan arazi değerlendirme çalışmalarında yörenin sosyo-ekonomik yapısı, köyün geneli içindeki durumu da dikkate alınarak yapıların durumu 'iyi-kötü-orta' olarak sınıflandırılmıştır.

Bu bağlamda incelendiği zaman genel de orta durumda yapılar olmakla beraber kötü durumda olup hala kullanılan eski yapılar da mevcuttur. İyi durumdaki yapılar az olup genellikle yazlık ev olarak kullanılan yapılardır.

Resim15. Yapı durumu

Kat Kullanımı

Anadolu Türk konut mimarisinde katların önemi alt ve üst kata göre değişmektedir. Ağırlıklı olarak alt katlar ikinci dereceden işlerin görüldüğü bölümleri içermektedir. Evlerin asıl oturulan yerleri üst katlarıdır. Misafirlerin kabul edildiği oda bu katta yer alır. Alt katlarda ahır, depo ve pişirme eylemine cevap veren oda yer alırken üst katlarda günlük yaşamın sürdüğü odalar ve konutun açık mekânı olan hayat yer almaktadır. Büyük baş hayvancılığın ağırlıklı olmaya başlaması ile ahırlar evden kopmuş, ayrı bir yapı birimi haline gelmiştir. İkinci kata çıkış plan tipine göre ya yapı dışında yer alan ve ağırlıkla ahşaptan yapılan merdivenle ya da yapı içinden sağlanmaktadır. Kullanılan yapı malzemesi ve yapım sistemine bağlı olarak katlar arası plan serbestliğine çok sık rastlanmaz.

Kat adedi

Yapıların katlarını belirleyen en temel unsur nüfus ve kullanım biçimidir. Köy yerleşik alanlarında yaşam biçimi aynı avluda ata erkil geniş aile olduğu için evlenen çocuğa parselde yer varsa tek katlı veya 2 katlı bir ev veya aynı evde bir kat daha eklemek yöntemi ile yapılaşma eğilimi vardır. Ayrıca köy yerleşik alanlarındaki ekonomik faaliyetler yapıların yatayda yayılmasına sebep olmaktadır.

Sarıkaya köyünde de klasik köy yapılaşma tipi gereği çoğunlukla 1 ve 2 katlı yapılaşma mevcuttur.

YAPI DURUMU

KAT ADEDİ

ISPARTA ŞARKİKARAAĞAÇ
SARIKAYA KÖYÜ KORUMA AMAÇLI İMAR PLANI
PLAN ARAŞTIRMA VE AÇIKLAMA RAPORU

3.1.11.FOTOĞRAF ALBÜMÜ

ÇEKİM YÖNLERİ

Resim: 1

Resim: 2

Resim: 3

Resim: 4

Resim:5

Resim: 6

Resim: 7

Resim: 8

Resim: 9

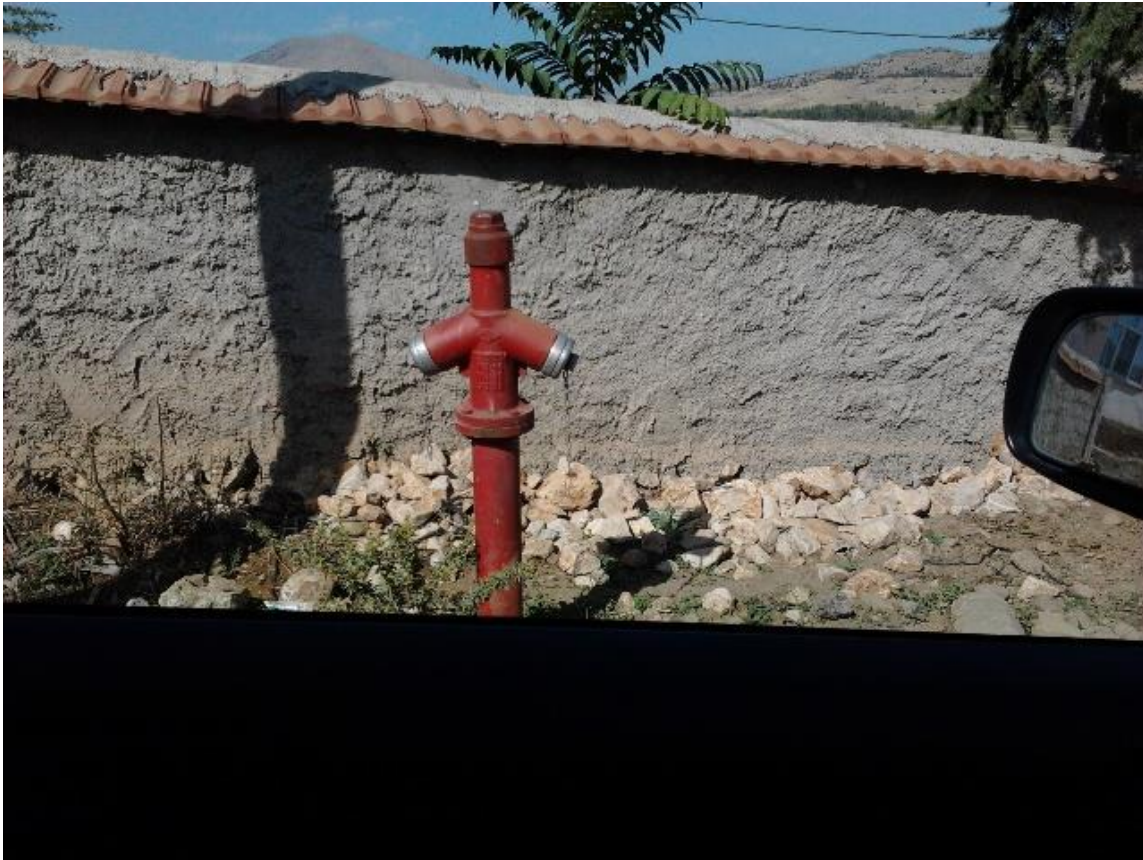

Resim: 10

Resim: 11: İLKOKUL

Resim:12: İTFAİYE MUSLUĞU

3.1.12. Mülga KTVKB Kurulu, KVKKB Kurulu, TVKB Komisyonu Kararları

Isparta İli, Şarkikaraağaç İlçesinde, Sarıkaya, Karayaka, Gedikli Köyü ve bağlı Kumluca Mahallesinin III. Derece Doğal Sit Alanları sınırları Antalya Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 14.10.1992 tarih ve 1613 sayılı kararı ile tescil edilmiş, aynı kurulun 28.02.2003 tarih ve 5797 sayılı kararı ile sınırları son şeklini almıştır.

Antalya Koruma Kurulunun 11.07.2011 tarih ve 5297 sayılı kararı ile planlama anına ilişkin geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartları belirlenmiştir.

Antalya Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonunun 29.06.2012 tarih ve 125 sayılı kararı ile geçiş dönemi yapılanma koşulları Koruma Amaçlı İmar Planı yapılanaya kadar yeniden belirlenmiş ve belirlenen yapılaşma koşullarına ilişkin hazırlanan projelerin İl Özel İdaresi görüşü alınarak Komisyona iletilmesine karar verilmiştir.

Doğal sit alanlarındaki köy yerleşik alanları, civarı ve mezarlarda yapılacak yapılara ilişkin Tabiat Varlıklarını Koruma Merkez komisyonunun 22.05.2012 tarih ve 16 sayılı ilke kararına istinaden koruma amaçlı imar planı hazırlanıncaya kadar ihtiyaçları karşılayacak eğitim , sağlık , güvenlik tesisi , ibadet yeri , vb. hizmete yönelik yörenin özelliğine göre hazırlanmış uygulama projelerinin İl Özel idare görüşü ile Komisyona getirilerek komisyonca uygun görülmesi şartı ile yapılabileceğine karar verilmiştir.

3.1.13. Korunan Alan Sınırlarının İşlendiği Analiz Paftası

Planlama Alanı III. Derece Doğal Sit alanında kalmakta olup, bu sınırın işlendiği pafta ekte yer almaktadır.

3.1.14. Biyoçeşitlilik Raporu (Bitki örtüsü ve Doğal Yapı durumu)

Bölge çalışması kapsamında ekolojik yapının belirlenmesine yönelik gerekli gözlem ve metodolojik uygulamalar sonucunda, alandaki ekosistem çeşitliliği, ekosistemlerin özellikleri canlı ve cansız öğeleri, alt ekosistemlerin yapısı, ekosistemlerin bozulma durumları hakkında çalışmalar yapılmıştır.

1.1. Karasal Ekosistem

Çalışma alanı iki büyük ekosistem bütünü ile temsil edilmektedir. Bunların altlarında, bu alanları oluşturan çok farklı ekosistem tipleri ile karşılaşmıştır. Tüm alan bir bütün içerisinde değerlendirilerek, bölge içerisindeki ekosistemler aşağıda verilmiştir.

1.1.a. Orman Ekosistemi

Bölgenin en önemli ekosistem tipi orman alanlarıdır. Bölgede ılıman bölge vejetasyonu hakimdir. Bu bölgede özellikle ardıç (*Juniperus excelsa*), sedir (*Cedrus libani*), karaçam (*Pinus nigra*), göknar (*Abies cilicica*) ve meşe (*Quercus coccifera*) ormanları oldukça geniş yayılış göstermektedir. Yükseklik ve bakının değişmesine bağlı olarak bitki toplulukları arasındaki farklılıklar belirginleşmektedir.

Bölge içerisinde orman oluşumuna katılan en önemli ağaç türleri *Cedrus libani*, *Juniperus excelsa*, *Quercus libani*, *Pinus nigra* subsp. *pallasiana*, *Populus tremula*, *Abies cilicica* ve *Quercus cerris*'dir.

Karaçam (*Pinus nigra*) Ormanları

Karaçam, Bölge içerisinde en geniş ve en üretken ormanları kuran bir tür olarak karşımıza çıkmaktadır. Dedegöl Dağı'nın eteklerinde yoğun olarak bulunmakta, Kızıldağ'a doğru azalarak ya da karışıma girerek ormanlar kurmaktadır. Bu karaçam ormanları, Yenişarbademli'nin hemen üzerinde (1250 m) orman kurmakta ve vejetasyonun önemli bir unsurunu oluşturmaktadır. Bu yükseltiden itibaren saf ya da karışık olarak orman üst sınırına kadar yayılış göstermektedir. Burada Karaçamlar çok çeşitli materyaller üzerinde, özellikle eruptif ve metamorf anakayalar, filiş, marn ve seyrek olarak da kireç taşı üzerinde yayılmaktadır. Aras mevkiinden başlayarak, Pınargözü mağarasının üst kısmında bulunan bu karaçam ormanları, 25 yıl önce bir yangın geçirmiştir. Yangınla ormanların önemli bir kısmı tamamen, geride kalanlar da kısmen zarar görmüştür.

Kasnak Meşesi (*Quercus vulcanica*) Ormanları

Ülkemizin ve bölgemizin endemik bir türü olan Kasnak meşesi Bölge orman alanlarında yayılış göstermektedir. Özellikle Alataş T. (2208 m)'nin doğusu ile Küçükdağ T. (2302 m.) nin kuzeyi, en yoğun yayılım yaptığı bölgedir. Kasnak meşesi 1600-2000 m rakımlar arasında bulunmaktadır. Burada özellikle vadi tabanındaki derin toprakları tercih etmektedir.

Bu bölgenin dışında Sedir ve Ardıçla karışık olarak, Veledin alanının doğusundan başlayarak, Küçükçeşan T. (2216 m), Katran sivrisi ve Kızılkuyu arasında kalan bölgede de yayılış göstermektedir. Genç ve Arkadaşları yaptıkları bir çalışmada, Türkiye'deki en kalın Kasnak Meşesini burada tespit etmişlerdir. Üçkuyu-Orta Alan-Kıncıraklı Alan hattından dere boyunca orman yolunu takip ederek, üç mezar alanına ulaşan, buradan Küçükeşan Tepe'ye çıkan tel örgü ile, bu geniş alan uzun yıllardan beri korunmaktadır. Bu sahada Kasnak meşesinin yetişmesine yardımcı olunmaktadır. Vatandaş çalışmalarına olumlu yaklaşmakta, korunan alana girmemektedir.

Titrek Kavak (*Populus tremula*) Ormanı

Dedegöl dağının doğusunda. Karaçam ormanlarının arasında yer yer saf meşcereler kurmaktadır. Bu orman özellikle gölgeli bakırlardaki vadi tabanlarında gley toprağı üzerinde ve geçiş toplumu olarak da kaynak çukurlarda bulunur. Dere kenarlarında ve özellikle kuzey bakırlarda yaşlı ve boylu titrek kavaklar dikkat çekmektedir. Nitekim burada 0.8 m çapında Titrek kavak ölçülmüştür. Titrek kavaklar buraya, yaklaşık 25 yıl önce olan yangından sonra gelmiş ve saf meşcereler oluşturmuşlardır.

Sedir (*Cedrus libani*) Ormanı

Sedir ormanları, Kızıldağ ve özellikle Küçük sivri tepe üzerinde yoğunlaşmıştır ve bu tepeyi tamamen örtmektedir. Bölge içerisinde genel olarak 1300 metreden başlayarak 1900 metrelere kadar çıkmaktadır.Şarkikaraağaç ilçesi ormanlarında, Armutalanı Mevkii'nin güneyinde İncebel Dere'nin her iki yamacında ve alanların devamında ağaçlandırmalarla getirilmiş geniş genç sedir meşcereleri vardır.

Doğal olarak yetişmiş genç sedir meşcereleri bulunmamaktadır. Çok yaşlı olmayan, topluca geniş alanlar oluşturan sedir ormanları, Küçüksivri Tepe'nin kuzeyinde, Zeybek Tepe'nin batısında ve güneyinde yer alırlar.

Gedikli Köyü'nün batısında, Sindel Yayla civarında, kayıtlı Belceğiz orijinli iki adet sedir tohum meşcereleri bulunmaktadır. Bunlardan birincisi 225 hektar, diğeri 55.5 hektar büyüklüğünde olup haritaya işlenmişlerdir.

Sedir-Boylu Ardıç (*Cedrus libani-Juniperus excelsa*) Ormanı

Kızıldağ güneyinden başlayarak, Dedegöl dağına doğru alanlarda Sedir ve Boylu ardıç birlikte orman kurmaktadır. Bu birlikteliğin en karakteristik bitkileri *Anemone bianda*, *Erodium cicutarium*, *Anthriscus nemorosa*, *Inula montbertiana*, *Alkanna areolata*, *Lamium amplexicaule*, *Nepeta cadmea*, *Iris stenophila* ve *Orchis mascula* olarak tespit edilmiştir.

Göknaar (*Abies cilicica*) Ormanı

Göknaar varlığı saf ve karışık meşcereler halinde, oldukça geniş alan gösterir. Genç göknaar meşceresi bulunmamaktadır. Çok yaşlı olmayan, saf ve karaçam ile karışık meşcereleri vardır. Saf olarak, Geriligür Sırtı'nın, Dereiçi Dere'ye inen yamaçları, derenin Hökköşe Tepe'ye olan yamacı ve dere boyunca kuzeydoğu yamaçlarında; Büyükkaraerik Alanının doğusunda, Çam-Ardıç-Ladin Mevkiine doğru alanlarda bulunmaktadır. Park sahasında, yer yer geniş olmamakla birlikte bu tür göknaar meşcereleri görülmektedir. Karışık durumda ise; Karaçam ile Tay Tepe'nin ve Kara Tepe'nin etrafında kuzeye doğru orman yolunun her iki tarafında görülmektedir.

Boylu Ardıç (*Juniperus excelsa*) Ormanı

Juniperus excelsa, parkın kuzeyinde Zeybektepe'den başlayarak, güney e Dedegöl Dağı'na doğru 1250-1500 metreler arasında yoğun bir yayılış göstermektedir.

Bölge orman varlığı içinde, ardıç önemli yer alır. Saf ve karışık olarak 2495 hektar alan kaplayan verimli meşcereleri bulunmaktadır. Saf ve karışık, 10949 ha. bozuk ardıç alanları ile birlikte, toplam 13444 hektar olarak, geniş bir yayılış sahası vardır.

1.1.b. Çalı Ekosistemi

Çalı ekosistemleri bir çok omurgalı ve omurgasız canlı grupları için barınma, beslenme ve dolaşma imkanları bakımından oldukça uygun bir ortamdır. Nitekim özellikle sürüngenler açısından, yaşamsal faaliyetlerin korunması ve devamlılığı açısından önemli bir ekosistemdir. Çalı ekosistemlerindeki bitki türleri ve örtüsü bir çok omurgalı türüne ev sahipliği yapmaktadır. Zemine temas eden çalı türleri sürüngenler için kolaylıkla saklanıp ve avlanma imkanı sunmalarından dolayı tercih edilmektedir.

Bölge içerisindeki çalı türleri Akdeniz Tipi Çalı Ekosistemi oluşturmaktadır. Çalı tipi ekosistem bölge içerisinde çok az bir yüzde ile temsil edilmektedir. Bu alan Bölgenin %1,2'sine eşittir. Bu alandaki en önemli çalı birlikleri, yoğun olmamakla birlikte orman içi açıklık alanlarda görülebilmektedir. Bu alanlardaki baskın türler içinde *Rubus sp.* ön plana çıkmaktadır.

1.1.c. Çayır Ekosistemi

Bölgedeki çayır ekosistemini temsil edebilecek topluluklara orman içi açıklıklarda görmek mümkündür. Bununla birlikte, Kızıldağ'ın güney yamaçlarına bakan tepelik yüksek kesimlerde de görmek mümkündür. Bu ekosistem tipi ormanlık alanlar ve kültür alanları dışında geniş yayılış gösteren bir ekosistem tipini oluşturmaktadır. Alan içerisinde %0,7 bir yayılışa sahip olduğu görülmüştür ve ekolojik yapı haritasında dağılım alanları verilmiştir.

Çayır ekosistemi orman içi açıklıklarda ve yayla alanlarında geniş bir yayılış göstermektedir. Ayrıca yüksekliğin artması, çayır alanlarının tür kompozisyonunda değişimine neden olabilmektedir. Nitekim göl seviyesindeki çayır habitatu ile yüksek kesimlerdeki çayır ekosistemini oluşturan bitki birlikleri ve hayvan kompozisyonundaki baskınlık önemli değişim göstermektedir.

1.1.d. Kayalık Ekosistem

Bölgede bulunan Dedegöl Dağlarının yüksek kesimlerinde kayalık ekosistemin baskın olduğu görülmektedir. Park alanının batı sınırı boyunca yer alan yüksek tepeler ve araziler boyunca, Dedegöl dağı civarında, güneye Kara göle ve kuzeye Kartal tepeye doğru olan alanda; Elma Hoşafı mevkiinde; Büyük Kaş Tepe, (Sarı Taş Tepe)'nin doğusunda, güneye doğru yamaçta; Kale Tepe'nin kuzeyinde Ayazkorusu mevkiinden başlayarak, güneye doğru, Beyşehir Gölünün batısında yamacı takip ederek, Gedikli Köyü'nün batısında Belmecegüneyi tepenin güneyine kadar geniş sahada uzanan kayalıklar bulunmaktadır.

Bu alanlardaki sarp yamaçlar üzerinde de kendine özgü flora ve fauna elemanları bulunmaktadır. Kayalık alanlar bir çok canlı türü için uygun habitat niteliğinde olabilmektedir. Özellikle sürüngenler bu alanlarda kendileri için kolayca yuvalama yerleri bulabilmektedir. Bununla birlikte özellikle yırtıcı memeliler hem beslenme hem de yuvalama alanları için bu habitatları tercih eden bir diğer omurgalı grubudur. Omurgalılarından özellikle yırtıcı kuşlar yüksek ve sarp kayalık alanlarda yuvalarını kurduklarından dolayı asıl yaşam habitatları kayalık alanlardır. Bu kuşlardan en yaygın olanı Kızıl Şahin ve Yılan Kartalı'dır.

1.1.e. Mağara ve Yer Altı Ekosistemleri

Mağara ekosistemleri Türkiye'de yeterince incelenmemiş önemli ekosistemler arasındadır. Bu alanların özellikle fauna varlığına ilişkin çalışmalar yalnızca memelilerden yarasalar üzerinde yoğunlaşmış olup diğer omurgalı ve omurgasız gruplarının incelenmesine yönelik çalışmalar yapılmamıştır. Bununla birlikte son yıllarda mağaraların keşfedilmesi amacıyla bir çok grup tarafından çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışma ekiplerine biyologlarda entegre edilerek multidisipliner çalışmalar yapılmaya başlanmıştır. Bölgede mağaracılık faaliyetlerinin yürütülebileceği ve biyolojik çeşitlilik açısından yeni türlerin bulunması muhtemel mağaralar bulunmaktadır. Türkiye'de mağaraların biyoçeşitlilik açısından incelenmesi çalışmaları oldukça azdır. Mevcut çalışmalar ise yalnızca memelilerden yarasalar ile sınırlıdır. Oysaki mağaralarda yaşayan bir çok omurgasız türü bulunmaktadır ve mağaralarda yaşayan çok sayıda canlı türünü barındırdığı düşünülmektedir.

Bölgedeki mağaralardan Pınargözü Mağarası; Yenişarbademli'nin 8 km kuzeybatısında olup girişinin yükseltisi 1530 metredir. Girişi kapatılmış olan mağaranın içine dar bir koridor uzanmaktadır. Mağara bu yönüyle bilimsel ve görsel olarak ilgilenen insanlar için ilginç olanaklar sunmaktadır. Bu alanlar karstik mağara yapısında olup önemli miktarda su çıkışı olmaktadır.

1.1.f. İnsan Eli İle Oluşturulan Ekosistemler

i. Sürülebilir Tarım Alanları

Bölge içerisinde sürülebilir tarım arazileri önemli bir yer tutmaktadır. Bu tür tarım alanları göl kenarına yakın düz alanlarda yapılmaktadır. Daha üst kısımlarda ise bu tarım arazilerinin yerini orman ekosistemi almaktadır. Alandaki sürülebilir tarım ürünlerine yönelik faaliyetin fazla olmasından dolayı sulama alt yapısı ve organizasyonu çok gelişmiştir. Bu amaçla sulama birlikleri kurulmuş ve DSİ'nin açmış olduğu sulama kanalları ile yoğun bir sulu tarım gerçekleştirilmektedir

ii. Plantasyon Ekosistemi

Bölge içerisinde plantasyon alanları çok fazla bulunmamaktadır. Ancak az da olsa bu tür ekosistemlere rastlamak mümkündür. Özellikle yöre insanı tarafından tahrip olmuş alanlara yapılan bu dikimler başarılı bir sonuç vermiştir. Bunlardan birincisi Gedikli köyünün üst kısımlarında bulunan Kaşıkçı bölgesinde görülmektedir. Bu

alandan daha önce yaşlı sedirler kesilmiştir. Kesim sonrası yöre insanları tarafından kesilen ağaçların yerine genç sedirler dikilerek plantasyon alanı oluşturmuşlardır.

Diğer plantasyon alanı ise Yenişarbademli-Aksu Karayolunun 5. km.'sinde yolun sağ yamacında bulunan geniş bir alanın yanması sonucunda, yöre insanı tarafından karaçam plantasyonu yapılmıştır.

iii. Köylerdeki Bahçe Ekosistemi

Bölge içerisine oldukça fazla sayıda yerleşim alanı girmektedir. Bunun sonucunda, toprak ana kaynak değeri taşımaktadır. Sürülebilir tarım arazilerinin yanı sıra bahçecilikte yapmaktadır. Alandaki meyve bahçelerinin oldukça fazla olduğu dikkati çekmektedir. Özellikle elma, vişne ve kiraz ağaçları bahçe alanlarının ana ağaç formlarıdır. Bununla birlikte evlerin bahçeleri de farklı bir habitat özelliği taşımaktadır. Bahçelerde kullanılan ağaç ve bitki türlerinin önemli bir kısmı kültür bitkileridir. Bunların dışında domates, salatalık, soğan, biber gibi bahçe sebzelerinin de ekimi yapılmaktadır.

Evlerin bahçeleri doğal yaşam açısından oldukça sınırlıdır. Ancak bahçe duvarları arasında yaşayan sürüngenler kendileri için uygun yuvalama alanları oluşturmaktadır. Ayrıca bir çok kuş türü de bu alanları beslenme amaçlı kullanmaktadırlar.

1.2. Sucul Ekosistem

Bölge içerisindeki sucul ekosistem akarsu ekosistemi (lotik ekosistem) ve durgun su ekosistemi (lentik ekosistemi) olmak üzere iki büyük gruba ayrılmaktadır. Bu sistemdeki durgun su habitatı Beyşehir Gölü olurken akıntılı su sistemine örnek olarak Pınargözü verilebilir. Bununla birlikte bu iki büyük grupta kendi içlerinden alt gruplardan oluşmaktadır.

1.2.a. Daima Akan Nehirler ve Dere Ekosistemleri

Her mevsim akan nehir ve dere sistemine Gedikli ve Şarkikaraağaç bölgelerinde rastlanmamaktadır. Ancak Yenişarbademli tarafında ise sürekli akan dere sistemi görmek mümkündür. Bu derelerden en önemlisi kaynağı Yenişarbademli'nin 8 km. batısında yer alan Hizar deresidir. Bu derenin suları karstik bir mağaradan gelmektedir ve yaz aylarında debisi azalmasına karşın sürekli akan bir deredir. Özellikle Yenişarbademli kesiminde oldukça fazla dere yatağı bulunmasına karşın, bu dereler yazın tamamen kuramaktadırlar.

Hizar deresinin suları Yenişarbademli yakınlarında beton kanallara alınarak cazibe ile bahçe ve tarla sulaması için kullanılmaktadır. Aynı zamanda kaynağa yerleştirilen borular aracılığı ile alınan sular Yenişarbademli ve çevre köylerin içme suyu ihtiyacını da karşılamaktadır. Bu tür su alımları dere yatağının aşağı kesimlerinin kuru kalmasına neden olabilmektedir. Bununla birlikte bu derenin sularının çok soğuk olması ve akıntı hızının fazla olması alabalıklar için uygun bir ortam yaratmaktadır. Dere sisteminin en önemli balık türü olan alabalıktır. Bu derede yaşadıkları tespit edilen alabalıkların iki ayrı türü bulunmaktadır. Bunlardan birisi bölgenin doğal türü olan *Salmo trutta macrostigma* (Dağ alabalığı) olup, deredeki populasyon yoğunluklarının oldukça azaldığı belirlenmiştir. Bununla birlikte bir kültür formu olan ve Kanada kökenli bir tür olan *Oncorhynchus mykiss* (Gökkuşluğu alabalığı) türü Pınargözü deresindeki yoğunluğu fazladır. Bununla birlikte alabalık türlerinin avlanması tüm yıl boyunca yasaklanmıştır.

1.2.b. Mevsimsel Akan Nehir ve Dere Ekosistemleri

Bölge içerisinde Beyşehir Gölü'ne ulaşan mevsimlik yüzey suları fazladır. Ancak bunlar hiçbir zaman süreklilik göstermemektedirler. Mevsimsel yağışlara bağlı olarak akan derelerdir. Sıcaklığın artması ile yaz aylarında bu dere yataklarının tamamen kurduğu görülmüştür. Bu geçici derelerin barındırdığı sucul yaşamında süreklilik göstermemektedir. Zaten çalışma dönemlerinde bu tür derelerin dere yatakları gözlenmiş olmakla birlikte hiç birisinde su akışının olmadığı görülmüştür. Derelerdeki suyun özellikle yağışlı zamanlarda görülüp ardından tekrar kurduğu bölge halkı tarafından bildirilmiştir. Bununla birlikte sulama amaçlı suların önemli bir kısmı bu geçici derelerden alınmakta ve aynı dönem üst kısımlarda su bulunmasına rağmen dere yatağının alt kesimlerde su bulunmamaktadır.

Yenişarbademli ve Kurucuova kesimlerinde bu tür dereler oldukça fazla olmasına karşın Gedikli köyü ve Şarkikaraağaç ilçesinde bu oran oldukça azdır. Şarkikaraağaç ilçesi sınırlarındaki Salur köyünden geçen Salur çayı kaynağını Salur'un üst kısımlarındaki havzasından almakla birlikte yaz aylarında bu dere yatağı da tamamen kuru akmaktadır. Bununla birlikte Kurucuova'daki Kuduz çayı da geniş bir yatağa sahip olmakla birlikte yaz

aylarında tamamen kurumaktadır. Pınargözü deresine akan yan kolları olan Batıp-Çıkan deresi, Geçmiş pınarı ve Hozulca pınarı da yaz aylarında kuruyan diğer derelerdir. Gölü çevresindeki mevsimsel derelerdir.

1.2.c. Bataklık-Sazlık Ekosistem

Bataklık-sazlık alanların sucul sistemde önemli yerleri bulunmaktadır. Bu tür alanlar biyolojik çeşitliliğin en fazla tür ile temsil edildiği alanlardır. Öncelikle bağlı algler (epifitik, epipelik, epilitik) sazlıklara, zemine ve taşların üzerine tutunarak önemli bir ortam ve besin kaynağı sağlarlar. Algler açısından zengin bu alanlar zooplanktonik organizmalar tarafından besin bulmak için işgal edilir. Algler ve zooplankton ile beslenmek isteyen balıklar da bu ortamlara gelerek çeşitliliğin artmasını sağlarlar. Balıklar aynı zamanda bu sazlık alanları yumurtlama alanı olarak ta kullanılmaktadırlar.

Su kuşları da bu sazlık alanları kullanan diğer omurgalılarıdır. Su kuşları bu alanları yuvalama ve beslenme alanı olarak oldukça sık kullanılmaktadır. Özellikle Bozseki mevkisi insan faaliyetleri açısından Serçin'in doğusundaki sazlık alana göre daha sakin olması nedeniyle fazla sayıda su kuşuna ev sahipliği yapmaktadır. Bu su kuşlarından Saz kamışcını (*Acrocephalus sicirpaci*), sakar meke (*Fulica atra*), Yeşil ayak su tavuğu (*Gallinula chloropus*), Küçük Ak Balıkçıl (*Egretta garzetta*), Gri Balıkçıl (*Ardea cinerea*) en sık görülenlerdir.

1.2.d. Tatlısu Göl Ekosistemi

Beyşehir gölü tektonik bir çöküntü gölü olup, Bozkır-Seydişehir Beyşehir teknesinin bir bölümünde oluşmuştur. Bu büyük tekne, Toros kıvrımları arasında kalmış 3. zaman göl tortularına vermiş yer kabuğunun çöküntü alanıdır. Gölün batı yanında kıvrım dağları uzanışa paralel kırılma yerleri de vardır. Buradaki zincirleme adalar göl suları altında kalmış tepe uzantılarıdır. Göl içinde irili ufaklı 33 ada vardır. Göl doğal güzellik, flora fauna zenginliği, su ürünleri, sulamadaki ekonomik katkıları, turizm ve kültürel yanları ile önem taşımaktadır.

1.2.e. Tatlısu Kaynağı Ekosistemi

Bölge içerisinde farklı bir ekosistem tipi de tatlısu kaynaklarıdır. Bu alanlardaki en önemli kaynak Pınargözü kaynağıdır. Bununla birlikte Kurucuova'nın üst kısımlarında bulunan Genek kaynakları da önemli miktarda su çıkışı olan kaynaklardır. Ayrıca Yenişarbademli yolu üzerinde Akot çayırının sulakalan olmasını sağlayan ve yolun hemen kenarında bulunan Akot kaynağı bulunmaktadır.

Bu kaynakların her ikisi de karstik yer altı hidrolojik sistemlerin bir parçası olarak yüzeye çıkmaktadırlar. Özellikle Pınargözü mağarasının suları çok büyük bir mağara ağızından çıkış yapmaktadır. Genek pınarları ise zeminden ve dağınık kaynaklar olarak yüzeye çıkarlar.

2. Biyolojik Yapı

2.1. Flora

Proje sahasının florasını belirlemek için 2005 yılı içerisinde yapılan arazi çalışmasında toplanan bitkilerin değerlendirilmesi, bölge ve çevresinde değişik araştırmacılar tarafından yapılan floristik çalışmalardan da faydalanılarak analitik etüt kısmının floristik listesi oluşturulmuştur. Proje alanında yapılan arazi çalışmasında toplanan 1300 çiçekli bitki toplanarak kurutulmuştur.

a. Floristik Analiz

Bölgede 2005 yılında yapılan arazi çalışmalarının değerlendirilmesi ve değişik araştırmacılar tarafından gerek park sınırlarından gerekse parka yakın alanlarda yapılan floristik çalışmalardan faydalanılarak floristik liste oluşturulmuştur. Arazi çalışmaları sonucunda toplanan bitkiler, Hacettepe Üniversitesi, Fen Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Botanik Ana bilim Dalı bünyesinde bulunan Hasan Peşmen Herbaryumunda (HUB) koruma altına alınmıştır.

2.2. Vejetasyon

Bölgede arazi çalışmaları gerçekleştirilirken aynı zamanda alanda dominant olan bitki grupları da tespit edilmiştir.

1- Orman vejetasyonu

Bölgede değişik ağaç türlerinin oluşturduğu orman vejetasyonu tespit edilmiştir.

a- *Juniperus communis* L. + *Juniperus foetidissima* Willd. + *Juniperus oxycedrus* L. subsp. *oxycedrus* + *Juniperus excelsa* Bieb. + *Juniperus sabina* L. (Ardıç)

b- *Juniperus communis* L. + *Juniperus foetidissima* Willd.+ *Juniperus oxycedrus* L. subsp. *oxycedrus*+ *Juniperus excelsa* Bieb. + *Juniperus sabina* L. + *Quercus infectoria* Oliver. subsp. *boissieri* (Reuter.) O. Schwarz. (Ardıç + Meşe)

c- *Acer monspessulanum* L. subsp. *nonspessulanum* + *Acer platanoides* L. + *Populus tremula* L. + *Sorbus torminalis* (L.) Crantz. var. *pinnatifida* Boiss. + *Sorbus umbellata* (Desf.) Fritsch var. *umbellata* (Akçaağaç + Titrek kavak + Üvez) türlerinin karışık geniş yapraklı orman vejetasyonu

d- *Abies cilicica* (Ant. & Kotschy) Carr. subsp. *isaurica* Coode & Cullen (Gökmar)

e- *Abies cilicica* (Ant. & Kotschy) Carr. subsp. *isaurica* Coode & Cullen + *Juniperus oxycedrus* L. subsp. *oxycedrus*+ *Juniperus excelsa* Bieb. + *Pinus nigra* Arnold. subsp. *pallasiana* (Lamb.) Holmboe (Gökmar + Ardıç + Karaçam) karışık orman vejetasyonu

f- *Abies cilicica* (Ant. & Kotschy) Carr. subsp. *isaurica* Coode & Cullen + *Pinus nigra* Arnold. subsp. *pallasiana* (Lamb.) Holmboe (Gökmar + Karaçam)

g- *Pinus nigra* Arnold. subsp. *pallasiana* (Lamb.) Holmboe (Karaçam)

h- *Pinus nigra* Arnold. subsp. *pallasiana* (Lamb.) Holmboe + *Juniperus oxycedrus* L. subsp. *oxycedrus*+ *Juniperus excelsa* Bieb. (Karaçam + Ardıç)

ı- *Quercus infectoria* Oliver. subsp. *boissieri* (Reuter.) O. Schwarz. + *Quercus libani* Olivier + *Quercus pubescens* Willd.+ *Quercus trojana* P.B.Webb. (Meşe)

i- *Cedrus libani* A. Rich (Sedir)

j- *Cedrus libani* A. Rich + *Pinus nigra* Arnold. subsp. *pallasiana* (Lamb.) Holmboe (Sedir + Karaçam)

k- *Cedrus libani* A. Rich + *Abies cilicica* (Ant. & Kotschy) Carr. subsp. *isaurica* Coode & Cullen (Sedir + Gökmar)

l- *Cedrus libani* A. Rich + *Abies cilicica* (Ant. & Kotschy) Carr. subsp. *isaurica* Coode & Cullen + *Pinus nigra* Arnold. subsp. *pallasiana* (Lamb.) Holmboe (Sedir + Gökmar + Karaçam)

değişik ağaç türlerin oluşan orman vejetasyonu mevcuttur.

2- Beyşehir Gölü'nün etkisi ile oluşan ve kendine has bitkileri bulunan bataklık-sazlık vejetasyonu mevcuttur. Bu alanda tespit edilen su bitkileri, *Potamogeton crispus* L., *Potamogeton lucens* L., *Potamogeton nodosus* Poir., *Potamogeton pectinatus* L., *Potamogeton perfoliatus* L., *Myriophyllum spicatum* L., *Myriophyllum verticillatum* L., *Ranunculus trichophyllus* Chaix., *Alisma gramineum* Lej., *Alisma lanceolatum* Willd., *Alisma plantago-aquatica* L. ve *Sagittaria sagittifolia* L. dir.

3- Çayır vejetasyonu; Taban suyunun yüksek bulunduğu veya sulanabilir yerlerde biçilmeye elverişli yem üretilen ve genellikle kuru ot üretimi için kullanılan yerler çayır vejetasyonu olarak tanımlanmıştır.

4- Step - Çalı; Ormanın tahribatı sonucu oluşan açıklıklarda zamanla bitki kompozisyonu değişmektedir. Bu alanlarda, *Ajuga chamaepitum* (L.) Schreber subsp. *chia* (Schreber) Arcangeli var. *chia*, *Lamium garganicum* L. subsp. *laevigatum* Arcangeli, *Marrubium astracanicum* Jacq. subsp. *astracanicum*, *Nepeta cadmea* Boiss., *Nepeta congesta* Fisch. & Mey. var. *congesta*, *Prunella laciniata* (L.) L., *Salvia cryptantha* Montbret & Aucher ex Benth., *Stachys cretica* L. ssp. *anatolica* Rech. Fil, *Thymus longicaulis* C. Pressl. subsp. *chaubardii* (Boiss. & Heldr. ex Reichb. fil.) Jalas var. *chaubardii*, *Thymus sipyleus* Boiss. subsp. *sipyleus* var. *sipyleus*, *Poa bulbosa* L., *Vulpia ciliata* Dumort. subsp. *ciliata* gibi bitki türleri ile temsil edilmektedir. Bu alanlarda çalı olarak *Berberis crataegina* DC., *Atraphaxis billardieri* Jaub. & Spach var. *billardieri*, *Peganum harmala* L., *Vitis vinifera* L., *Cotoneaster nummularia* Fisch. & Mey., *Pyrus elaeagnifolia* Pallas subsp. *elaeagnifolia* gibi türler tespit edilmiştir.

5- Tarım alanları

6- Alpinik-subalpinik vejetasyon, Bölgede 2000-2500 metreler arası subalpinik, 2500 metrenin üstündeki kesimler ise alpinik kuşak olarak tanımlanmaktadır. Alpinik ve subalpinik kesimlerde orman, ya da baskın bir bitki topluluğundan bahsetmek mümkün değildir. Bu alanlarda tek tek temsil edilen *Juniperus oxycedrus* L. subsp. *oxycedrus* ve *Juniperus excelsa* Bieb. türlerini görmek mümkündür. Bu alanlar alpinik kayalık olarak ta tanımlanabilir.

2.3. Omurgasız Faunası

a. Planktonlar

Literatür çalışmalarına göre gölde mevcut olan zooplanktonik organizmalardan Rotifera şubesine ait 13 taksa, Crustacea sınıfından Cladocera ve Copepoda'ya ait 5 tür tespit edilmiştir (Oğuzkurt, 2001). Bu çalışma kapsamında Gedikli-Mada Adası arası (36S 0354216 – 4195168) ile Mada Adasını'nın kuzeybatı açıklarından

(36S 0354760 – 4196469) iki örnekleme noktası seçilmiştir. Bu örnekleme noktalarının seçilmesinin nedeni çalışma alanını temsil edecek niteliklere sahip uygun habitatlar olmasıdır. Örnekleme noktalarından Rotifera şubesiinden Notommatida, Paratrichocerca ve Melicertoida takımlarına air 4 tür, Crustaceae şubesiinden Cladocera, Cyclopoida ve Harpacticoidae takımlarına ait 5 tür ile Nauplius larvaları tespit edilmiştir.

b.Bentik

Literatür çalışmalarına göre gölde mevcut olan bentik organizmalara ait Turbellaria, Gastropoda, Bivalvia, Oligochaeta, Hirudinea, Crustacea ve Insecta olmak üzere 7 sınıf ve alt sınıfı temsil eden 101 taksa tespit edilmiştir

2.4.Omurgalı Faunası

Bilindiği gibi karasal omurgalı faunası amfibiler, sürüngenler, kuşlar ve memeli hayvanlar sınıflarından meydana gelmektedir.

a.İkiyaşayışlılar (Amphibia)

İkiyaşayışlı canlılar birisi sulu, ıslak ya da en azından nemli iki farklı habitata gereksinim duyarlar. Bu nedenle bu sınıf elemanları öncelikle bu tip yaşam alanlarında ve yakın çevrelerinde aranmıştır. Gözlemler direk, çıplak gözle ya da dürbün, teleskop, fotoğraf makinesi gibi optik donanımlar yardımıyla gerçekleştirilmiştir.

b.Sürüngenler (Reptilia)

Bölge ve yakın çevresinde varolan Sürüngen türlerini belirlemek amacıyla yörede farklı mevsimlerde çeşitli tarihlerde açık alan çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Yöredeki sürüngen türleri ile bu türlere ait özelliklerin belirlenebilmesi amacıyla çalışma alanı içerisindeki çeşitli habitatlar kontrol edilmiştir. Bu amaçla öncelikle güneş gören kayalıklara veya taşlık arazilere; ağaçların kovuklarına; ağaç kökleri arasındaki boşluklara; suların taban kısımlarına; geçici veya daimi su birikintilerinin kenarlarına; kumların içine, bitkilerin altına ve içine; aynı şekilde bitki artıklarının içine ve toprak oyuklarına; yerleşim alanlarında ise bina ve bahçelerin duvarlarına bakılmıştır.

c.Kuşlar (AVES)

Bölgede varolan kuş türleri ve bu türlerle ilgili bazı özellikleri belirlemek amacıyla, adı geçen alanda ornitolojik gözlemler gerçekleştirilmiştir. Gözlemler 2005 yılı Haziran ayında başlatılmıştır. Çalışmalar kapsamında öncelikle proje sınırları içinde görülen kuş türleri belirlenmiştir. Bu amaçla en az 3 güne yayılan açık alan gözlemleri gerçekleştirilmiştir. Proje alanı yapay sınırlar ile belirlenmiş olduğundan ve çalışmaya konu olan türlerin sınır tanımayan canlılar olmalarından dolayı hedef alana bitişik ve komşu alanlar da gözlemlerde dikkate alınmış ve değerlendirmeler esnasında bu özellik göz önünde bulundurulmuştur.

d.Memeli Hayvanlar (Mammalia)

Karasal memeli hayvanlar ile ilgili olarak gerçekleştirilen çalışmalar temelde İkiyaşayışlı ve sürüngen türleriyle ilgili olarak gerçekleştirilen çalışma tiplerine benzemektedirler. Gelişmişlikleriyle paralel olarak memeli hayvan türlerinin yakalanmaları ve izlenmeleri diğer omurgalı gruplarına göre oldukça zordur. Aynı zamanda bireylere, özellikle de nadir ve korunan türlere ait bireylere zarar verebilme olasılığı nedeniyle oldukça da risklidir.

Diğer taraftan memeli hayvanlar çevre kirliliğinden en çok etkilenen gruplardan olmalarından dolayı yaşam alanları gün geçtikçe daralmakta, buna bağlı olarak da sayıları gittikçe azalmaktadır. Hayatta kalabilen bireyler ise hayatlarını devam ettirebilmek için çok iyi uyum ve saklanma stratejileri geliştirmek zorunda kalmışlardır. Bu nedenle memeliler ile ilgili çalışmalar özel izleme ve yakalama yöntemleri kullanılarak yapılabilmektedir. Sadece bilimsel amaçlara hizmet eden bu çalışmalarda tuzaklar kurarak yakalama en son düşünülecek yöntemler olarak bırakılmıştır.

e.Balıklar

Beyşehir Gölü Havzası'nda bugüne kadar yapılan çalışmalar sonucunda Cyprinidae, Atherinidae, Percidae ve Cobitidae familyasına ait balık türleri olduğu saptanmıştır (Kosswig, 1952, 1964; Ladiges, 1960; Kuru, 1981; Bogustkaya, 1997; Erk'akan et.al., 1998; 1999; Gezer ve ark., 1999; Kazancı ve ark., 1999). Beyşehir Gölü ve göle karışan derelerde Cyprinidae familyasına ait *Cyprinus carpio* (Sazan), *Carassius carassius* (Çin sazanı), *Tinca tinca* (Kadife balığı), *Leuciscus lepidus anatolicus* (Tatlısu kefali), *Chondrostoma beysehirense* (Kababurun), *Pseudophoxinus battalgili* (Yağ balığı), *Alburnus akili* (Gökçe balığı), *Gobio gobio microlepidotus* (Dere kayası-yağlıca), *Capoeta pestai* (Siraz balığı), Percidae familyasından *Stizostedion lucioperca* (Sudak),

Atherinidae familyasından *Atherina boyeri* (Gümüş balığı), Cobitidae familyasından *Cobitis bilseli* (Çöpçü balığı) tespit edilmiştir. Bu balık türlerinden *Chondrostoma beysleriense*, *Pseudophoxinus battalgili*, *Alburnus akili*, *Gobio gobio microlepidotus*, *Cobitis bilseli* Beyşehir Gölü havzasında endemiktir. Ancak, yapılan son çalışmalar sudak balığı (*Stizostedion lucioperca*) göle atıldıktan sonra *G. gobio microlepidotus* ve *Pseudophoxinus battalgili* dışındaki diğer endemik türlerin yok olduğunu göstermektedir. Ayrıca IUCN verilerine göre de bu türlerin neslinin tükendiği belirtilmektedir.

4.BÖLÜM

4.1. KURUM GÖRÜŞLERİ

-Milli Savunma Bakanlığı İnşaat Emlak Bölge Başkanlığı'nın 09.04.2014 tarih 1407 sayılı yazısında "MSB İzmir "Emlak Bölge Başkanlığı'nca, bölgedeki Yetkili komutanlık olan ege ordusu komutanlığına konu hakkında görüş sorulması sonucu; anılan komutanlık tarafından, söz konusu planlama sahasında Askeri Alan, Askeri Yasak ve Güvenlik Bölgelerinin (jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı hariç) bulunmadığı bildirilmiştir."Denilmiştir.

-Mülga Orman ve Su İşleri Bakanlığı , VI. Bölge Müdürlüğü- Isparta Şube Müdürlüğü'nün 10.04.2014 tarih 78437 sayılı yazısında "Tabiat Varlıklarını koruma Genel Müdürlüğü'nce sınırları belirlenen 3. Derece Doğal Sit sınırları dahilinde Koruma Amaçlı İmar Planı sınırları Kızıldağ Milli Parkı Uzun Devreli Gelişim Planı kapsamında incelenerek değerlendirilmiştir. Bu kapsamda planlanan Koruma Amaçlı İmar Planı 140.197,18 m² Mutlak Koruma, 878,316,374 m² Sınırlı Koruma Alanı içerisinde 1 adet Milli Park Tanıtım Birimi ve 1 Adet Günöbirlik Kullanım Alanı öngörülmektedir. Koruma Amaçlı İmar Planı yapımında söz konusu Uzun Devreli gelişim Planı Plan Hükümleri ve haritası dikkate alınarak planlama yapılması halinde kurumumuzca herhangi bir sakınca bulunmamaktadır." Denilmektedir.

-Mülga Orman ve Su İşleri Bakanlığı , Su Yönetimi Genel Müdürlüğü'nün 02.04.2014 tarih ve 72113 sayılı yazısında "...Yapılması planlanan koruma amaçlı imar planlarının Su kirliliği Kontrol Yönetmeliği'nin ilgili hükümleri ve mer'i mevzuat çerçevesinde hazırlanmasının uygun olacağı görüş ve kanaatine varılmış olup; Bakanlığımızca hazırlanan planlar üzerinden görüş verilebilecektir."Denilmektedir.

-Mülga Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 18. Bölge Müdürlüğü'nün 12.05.2014 tarih 285060 sayılı yazısında Koruma Amaçlı İmar Planı yapılacak saha yerinde incelenmiş, Taşkın, Sulama ve Yüksek Yeraltısuyu hususlarında açıklama yapılmıştır. İlgili hususlar hakkında digital veriler yazıya Ekli CD ile sunulmuştur.

-Isparta Valiliği mülga İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nün 31.03.2014 tarih 02388 sayılı yazısında " köy yerleşik alanı 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu kapsamı dışında bulunduğundan bu alana koruma amaçlı imar planı yapılmasında bir sakınca bulunmamaktadır. Köy yerleşik alanı dışında kalan tarım arazisi nitelikli taşınmazlar üzerinde tarımsal ve/veya tarım dışı amaçlı tesislerin inşa edilmek istenilmesi durumunda; haritaları, mülkiyet durumunu gösterir belge ve projeleri ile birlikte Kurum görüşümüzün yeniden alınması gerekmektedir.

Diğer taraftan, İl Mera Komisyonunun 10.01.2014 tarih ve 01 nolu oturumunda görüşülen koruma amaçlı imar planı talebine, otlatma mevsimi olarak belirlenen 01 Mayıs – 15 Ekim arasında büyükbaş ve küçükbaş hayvanların otlatılmasını engellemeyecek şekilde can ve mal güvenliğine yönelik tedbirlerin alınması, tahsis amacı değişikliğine konu olacak ise 4342 Sayılı Mera Kanunu'nun 14. Maddesi d bendine göre işlem yapılması için başvuruda bulunulması gerektiğine karar verilmiştir." Denilmektedir.

-Akdeniz Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi Isparta İşletme Müdürlüğü'nün 28.03.2014 tarihli 191 sayılı yazısında "Yerinde yapılan inceleme sonucunda kurumumuza ait AG-OG ENH ve müşterek elektrik şebeke tesislerimiz bulunmaktadır. Yapılacak koruma amaçlı imar planında Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliği içerisinde mevcut tüm hatlarımız korunarak; bahse konu Sarıkaya Köyü yerleşim alanında koruma amaçlı imar planı (KAİP) yapılmasında mevcut tesislerimiz açısından herhangi bir sakınca bulunmamaktadır." Denilmektedir.

-Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü 7. Bölge Müdürlüğü'nün 25.03.2014 tarih 3803 sayılı yazısında " Bahse konu çalışmanın yapılacağı alanın mevcut demiryolu güzergâhına en yakın noktada yaklaşık 42 km uzaklıkta yer aldığı tespit edildiği ve Koruma Amaçlı İmar Planı çalışmasının yapılmasının bölge müdürlüğümüzce uygun görülmektedir." Denilmektedir.

-Mülga Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü 13. Bölge Müdürlüğü'nün 21.04.2014 tarih 69631 sayılı yazısında "Sarıkaya Köyü geçişindeki sahada, koruma amaçlı imar planı yapılmasında bir sakınca yoktur." Denilmektedir.

17.03.2015 tarih 51107 sayılı yazısında "kamulaştırma sınırları 1/1000 ölçekli paftalara işlenip onaylanarak gönderildiği ve Çalışmaların 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 17. ve 18. Maddeler ile ve bu maddelere bağlı olarak çıkartılan Karayolları Kenarında Yapılacak ve Açılacak Tesisler Hakkındaki Yönetmelikte belirtilen şartlara uygun olarak yapılması zorunludur." Denilmektedir.

-Türk Telekom A.Ş. Isparta İl Müdürlüğü'nün 14.04.2014 tarih 659 sayılı yazısında “Yapılması planlanan Koruma Amaçlı İmar Planı uygulamasının şirketimiz açısından herhangi bir sakıncası bulunmamaktadır.” Denilmektedir.

-Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü'nün 28.03.2014 tarih 4009 sayılı yazısında “31.12.2004 tarih ve 25687 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Su Kirliliği Kontrolü yönetmeliğinde belirlenen koşullar çerçevesinde söz konusu planın geliştirilmesi ve anılan plan hükümlerinin bu doğrultuda oluşturulması gerekmektedir.” Denilmektedir.

Yazı ekinde SKKY’ğinin 17. Maddesindeki Mutlak Koruma Alanı, 18. Maddesindeki Kısa Mesafeli Koruma Alanları (300-1000) ve 19. Maddesindeki Orta Mesafeli Koruma Alanları (1000-2000) tanımları ve koşulları açıklanmıştır. Buna göre “... Bu alandaki köylerin 1/1000 ölçekli uygulama imar planı yapılıncaya kadar köy yerleşik alanı sınırları içinde yapılaşmaya izin verilmez. Ancak, 1/1000 ölçekli uygulama imar planları yapımından sonra köy yerleşik alan sınırları içinde yapılacak yapılara, taban alanı kat sayısı 0.40, toplam inşaat alanı 200 metre kare, yükseklik 6.50 metreden fazla olmamak koşuluyla, ilgili idarece izin verilebilir.” Denilmektedir.

-Isparta Valiliği Halk Sağlığı Müdürlüğü'nün 18.04.2014 tarih 609 sayılı yazısında “Söz konusu yerde Şarkikaraağaç Toplum Sağlığı Merkezi Personeline incelenmesi neticesinde inceleme raporu ekte gönderilmiştir. Sonuç olarak, mevcut durumu itibarıyla, İlçemize bağlı Sarıkaya Koruma Amaçlı İmar Planı yapılmasında, Çevre sağlığı açısından herhangi bir sakınca bildirilmiştir.”denilmektedir.

-Mülga Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nün 11/08/2015 tarih 10932 sayılı yazısında;” ilgi (a) yazısında belirtilen 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununa, Havaalanları Çevresindeki Doğal Manialar Üzerinde Yapılaşma Kuralları İçeren SHT-150/5300 Havacılık Talimatına, Havaalanları Çevresindeki Yapılaşma Kriterlerine İlişkin Bakanlığımızca Yayımlanan Genelgesine ve Resmi Gazete’de yayımlanan Haberleşme, Seyrüsefer, Gözetim Sistemleri Mania Kriterleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine uyulması gerekmektedir.’ Açıklaması yapılmıştır.

-Mülga Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü'nün 30/11/2015 tarih ve 79298 sayılı yazısında ‘İlgi yazı ve ekleri incelenmiş olup, Genel Müdürlüğümüzün bahsi geçen alanda herhangi bir çalışması bulunmamaktadır.’ Açıklaması yapılmıştır.

-Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım İşletmeler Genel Müdürlüğü'nün 27/08/2015 tarih ve 165431 sayılı yazısında ‘Yapılan inceleme sonucunda, bahse konu yerleşim alanlarının 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu kapsamında ilan edilen herhangi bir Turizm Merkezi ve/veya Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi kapsamında kalmadığı ve söz konusu alanlarda Bakanlığımız Yatırım İşletmeler Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen bir çalışma bulunmadığı tespit edilmiştir.’ Açıklaması yapılmıştır.

-Isparta Köy Hizmetleri İl Müdürlüğü tarafından hazırlanmış Sarıkaya Köyü Kanalizasyon Şebeke Projesi bulunmaktadır.

-Jandarma Genel Komutanlığı'nın 27.10.2015 tarih ve 3270-1021907 sayılı yazısında, araştırma tutanağında ; ‘Bahsi geçen bölgeye en yakın askeri birliğin 19 uncu kilometre mesafede bulunan Şarkikaraağaç ilçe Jandarma Komutanlığının olduğu, başka karargah, kurum ve kritik tesisin bulunmadığı tespit edilmiştir.’ Açıklamasını yapmıştır.

-Boru Hatları İle Petrol Taşıma A.Ş. 'nin 25/11/2015 tarih ve 40926 sayılı yazısında, “ Söz konusu bölgede mevcut veya planlanan boru hattımız ve tesisimiz bulunmamaktadır” Açıklaması yapılmıştır.

-Şarkikaraağaç Kaymakamlığı Tapu Müdürlüğü'nün 23/12/2015 tarih ve 1875084 sayılı yazısında, “Sarıkaya Köyüne ait hazine parsellerini gösterir tapu kaydının yazı ekinde gönderildiği “bildirilmiştir.

-Şarkikaraağaç Kaymakamlığı Mal Müdürlüğü'nün 22/12/2015 tarih ve 519 sayılı yazısında, “Sarıkaya Köyüne ait hazine parselleri bilgisinin ekte gönderildiği ve Koruma Amaçlı İmar Planı yapılmasında sakınca olmadığı” bildirilmektedir.

-Kültür ve Turizm Bakanlığı Antalya Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nün, 08.02.2016 tarih ve 519 sayılı yazısında “Sarıkaya Köyü Planlama sınırlarında yapılan inceleme sonucunda Koruma Amaçlı İmar Planı yapılmasında mevzuatımızca sakınca bulunmamaktadır, Ancak bölgede 2863 sayılı Kanunun kapsamına giren herhangi bir Kültür Varlığına rastlanması durumunda çalışmaların ivedilikle durdurularak Müdürlüğümüze ve Yalvaç Müze Müdürlüğüne haber verilmesi gerekmektedir.” Denilmektedir.

-Isparta Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nün 23.11.2015 tarih ve 7174 sayılı yazısı ekinde; Kültür Bakanlığı Antalya Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 28.02.2003 tarih ve 5797 sayılı yazısında, "14.10.1992 gün ve 1613 sayılı kararı ile 1/75000 ölçekli haritada belirlenen I. ve III. Derece Doğal Sit Alanı sınırlarının ekli 1/25000 ölçekli haritalarda işaretlendiği şekilde yeniden düzenlenmesinin uygun olduğuna (olumlu) karar verildi." Denilmektedir.

-Isparta Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nün 10.08.2016 tarih ve 4576 sayılı yazısında "Sarıkaya Köyüne ait 28.11.2005 onay tarihli, 1/1000 ölçekli M26-B-07-A-4-A, M26-B-07-A-1-C numaralı paftalardaki kıyı kenar çizgisi, 1/1000 ölçekli M26-B-07-A-4-A ve M26-B-07-A-4-B numaralı paftalara aktararak Bakanlığımızca 25.07.2016 tarihinde onanmıştır. Denilmektedir.

-Mülga Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nün 11.07.2017 tarih 148860 sayılı yazısında "Planlanan alanın Köy yerleşik alan sınırı dışında kalan kısımlarının (halihazır haritada mülkiyet bütününde yapılı parseller hariç) plan sınırı dışında tutulması, "Günübirlik kullanım alanı" kullanımının "Tanıtım Birimi" ile birlikte planlanması gerektiği düzenlemelerin yapılması kaydıyla uygun olduğu " bildirilmiştir.

-Orman Genel Müdürlüğü Isparta Orman Bölge Müdürlüğü'nün 23.05.2014 tarih 1005552 sayılı yazısında " bu alanın Kızıldağ Milli Parkı sınırı içerisinde kaldığı ve Bakanlığımız VI. Bölge Müdürlüğü Isparta Şube Müdürlüğü sorumluluk sahasında kaldığı tespit edilmiştir." Denilmektedir.

20.10.2017 tarih 2195039 sayılı yazısında "Sarıkaya Köyüne ait İdari ve teknik orman sınırının gösterir haritanın gönderildiği" bildirilmiştir.

5. BÖLÜM

5.1. SENTEZ

5.1.1. PLANLAMA ALANININ KONUMU

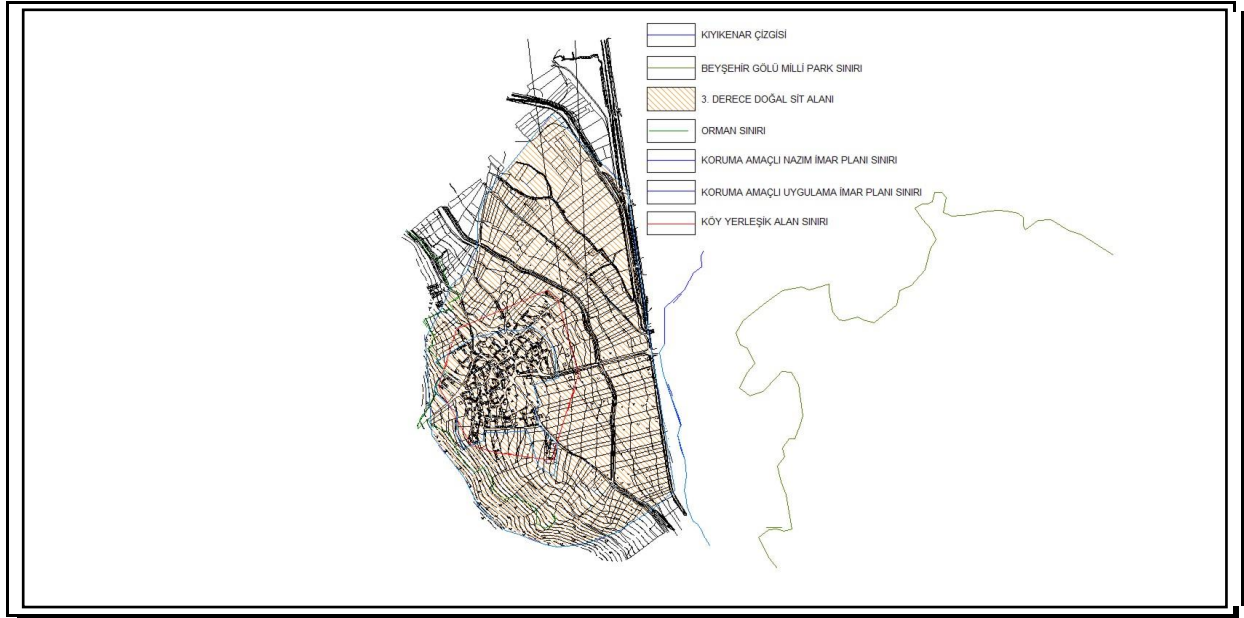
Coğrafi Konum

Sarıkaya Köyü, Isparta İl sınırları, Beyşehir Gölü Havza koruma bandı ve 3. Derece doğal sit sınırı içinde kalmaktadır.

1962 yılından sonra Belceğiz Köyü'nden ayrılarak Sarıkaya köy muhtarlığı kurulmuştur. Orman köyü olan Sarıkaya Isparta İli sınırlarında kalmaktadır.

Yasal Konum

Sarıkaya Köyü idari sınırlar bakımından Isparta ili İl Özel İdaresi İdari sınırları içinde kalmaktadır. Ayrıca Beyşehir Gölü havza sınırında yer almaktadır.

Harita 14: Sarıkaya Köyü Yasal sınırları

5.1.2. PLAN HİYERARŞİSİ VE GELİŞİM SÜRECİNDEKİ YERİ

1/100000 Ölçekli Antalya-Burdur-Isparta Çevre Düzeni Planı

Şarkikaraağaç, Isparta ilinin nüfus ve gelişmişlik kriterleri açısından en büyük ve önemli ilçelerinden birisidir. Sarıkaya Köyü Yerleşik alanı biyolojik açıdan önemli alan, doğal sit, İçme ve kullanma suyu mutlak koruma alanı sınırında kalmaktadır.

5.1.3. ARAŞTIRMA VE ANALİZ ÇALIŞMALARI

Bu bölümde yapılan çalışmalar plana yön verecek sentez ve sonuçların çıkarılması amacıyla yapılmıştır.

Sınır bilgileri, doğal yapı, toprak kabiliyeti, arazi kullanış ve sokak malzemesi analizleri kullanılarak köy yerleşik alanı gelişim eğilimleri sentezine erişilmiştir.

Yapı durumu, yapı malzemesi, Arazi kullanış, yapım sistemi, çatı – duvar malzemesi, sokak malzemesi, yapı-parcel girişleri analizleri arasında ilişkiler kurularak Mekansal Kullanımlar ve ulaşım sentezi elde edilmiştir.

İklim

Bölgede yapılan yağış değerlendirmesi sonucu, yüksekliğin artışı ile yağışın azaldığı tespit edilmiştir. Bölgede 7 yıllık kurak dönemin ardından yağışlı dönem yaşandığı periyotlar vardır. Günümüzde kurak dönem yaşanmaktadır.

Sıcaklık değerlendirmesi sonucunda yüksekliğe bağlı olarak sıcaklığın değiştiği tespit edilmiştir. Mevsimsel sıcaklık analizinde ise, ortalama hava sıcaklıkları: ilkbahar için 9.7°C, yaz için 20.9°C, sonbahar ve kış mevsimleri için ise sırasıyla 11.5°C ve 0.6°C'dir. Uzun yıllar aylık ortalama sıcaklıklara göre bölgede en soğuk ay Şubat (ortalama: 0.7°C, en az: -7.2°C), en sıcak ay ise Temmuz olarak tespit edilmiştir. (ortalama: 22.2°C, en çok: 24.6°C).

Hakim rüzgar yönü kuzey, kendisini hissettiren diğer rüzgar yönü ise Güney sektörlüdür. Her sezon aynı sektör yönünden rüzgar esmemektedir. Kış ve Sonbaharda Güney sektöründen esen rüzgârlar, bütün yönlerden esen rüzgârların %44.1 ve %48.1'ini oluşturduğu halde, aynı mevsimlerde Kuzey sektöründen esen rüzgârlar bütün yönlerden esen rüzgârların %34.2 ve %37.4'nü oluşturmaktadır.

Beyşehir, Eğirdir, Şarkikaraağaç ve Yenişarbademli meteoroloji istasyonlarının verilerine dayanarak yapılan iklimsel analizde bölgede 'nemli'-yarı nemli' iklim tipinin hakim olduğu görülmüştür.

II. Hidrojeolojik Yapı

Bölgede tüm dereler mevsimlik derelerdir (yaz aylarında kuruyan dere) ve alanda sürekli akışı olan dere bulunmamaktadır. Bölgede irili ufaklı 70'in üzerinde kaynak ve/veya kaynak grubu yer almaktadır. Alanda birkaç kaynak haricinde diğer tüm kaynakların debisi oldukça düşüktür.

Beyşehir Gölü

Oluşumu açısından tektonik kökenli olan Beyşehir Gölü'nün, bu kökeni nedeniyle derin olması koşulu yoktur. Tektonik hareketler sonucu oluşan göl çanağı sonradan çeşitli materyallerle doldurulmuştur. Göle dökülen akarsuların ağız kısımlarında deltaya benzer çıkıntılar oluşturmıştır.

Doğal şartlarda (*dışarıdan herhangi bir etki: çekim, kaynakları kanallara alma vb.*) göl yakın çevresinde ve su toplama alanı içinde yer alan hemen hemen tüm sular (*kaynaklar, yüzeysuları (dereler, bataklıklar vb.), alüvyon akiferlerindeki yeraltısuları, yağış suları vb.*) Beyşehir Gölü'ne olumlu yönde katkı sağlayacaktır. Beyşehir Gölü'nün diğer bir belsemim kaynağı da yağışlardır.

Ülkemizin en büyük tatlı su gölü olma özelliğini taşıyan Beyşehir Gölü bilinçsiz su kullanımı, gölden su çekimi, kanallarla gölden su alımı ve/veya global ısınmaya bağlı gelişen kurak dönemlerin uzunluğu gibi olumsuz etkenler nedeniyle tehlike altındadır. Bu nedenle, ülkemizin hem doğal güzelliği hem de tatlı su karakteri ile önemli bir açık su kütlesi özelliğinde olana Beyşehir Gölü suyuna hem miktar hem de kalite açısından olumsuz etki yapacak doğal olmayan müdahalelere izin verilmemelidir.

III. Jeolojik Yapı

Sarıkaya köyü, genel olarak, az eğimli bir topoğrafyaya sahiptir. İnceleme alanının, en düşük 1150 m, en yüksek kotu 1190 m. dir. İnceleme alanının topoğrafik eğimi % 0-5 arasındadır. Köy Yerleşik Alanın tamamı **UYGUN ALANLAR (UA-1)** olarak değerlendirilmiştir.

İnceleme Alanının Yerleşime Uygunluk Açısından Değerlendirilmesi

İnceleme alanı jeolojik, jeoteknik, topografik, jeomorfolojik, tektonik ve hidrolojik olarak incelenmiştir. Bu incelemeler sonucunda elde edilen verilere göre yer altı su seviyesi, zemin özellikleri ve yüzey suları dikkate alınarak inceleme alanı uygunluk açısından değerlendirilmiştir.

IV. Toprak Kabiliyeti

Gedikli-Sarıkaya köyleri arasındaki yamaç eteklerindeki arazilerde eğim %5-20 arasında olup arazi kaba iskelet maddelerince zengindir. Etek araziler kolluviyal topraklar sınıfına girmektedir.

Beyşehir gölünün kuzey-batı ucunda bulunan %0-0,5 eğimli yaklaşık 1100 hektarlık bir arazi gölün maksimum seviyesinin altında kalmaktadır. Bu arazide taban suyu düzeyi çoğu kültür bitkisi için sınırlayıcı faktör olacak kadar yüksektir. Bu arazinin önemli bir bölümü çayır ve sazlık durumundadır.

Toprak işlemeli tarım arazilerinin önemli bir bölümü I. ve II. sınıf arazi olup çok az oranda da olsa yamaç eteklerinde III. ve IV. sınıf arazilere de rastlanılmaktadır.

Kuru ve sulmuş tarım alanlarında daha çok ikinci derece su erozyonuna rastlanırken orman ve fundalıklarda; 2. ve 3. derece, çayır mera alanlarında; 3. ve 4. derece erozyonun hakim olduğu belirlenmiştir.

5.1.4. DEMOGRAFİK YAPI

I. Tarihsel Yapı

Selçukluların 1176'da Bizans ordusu karşısında elde ettiği Miryokefalon zaferi sonrası, Anadolu'nun Türk yurdu olması kesinleşmiş ve Beyşehir çevresine de Türkmenler hakim olmuştur.

Köy yerleşik alanın bulunduğu Beyşehir Gölü ve çevresi 13. Yy itibariyle Selçuklu hakimiyetine geçmiştir.

Sarıkaya Köyü konar-göçer Honamlı Yörüklerinin devamlı iskanı sonucu oluşmuş bir köy niteliğinde olup, Belceğiz Köyü'ne bağlı olarak kalmıştır. Yerleşenlerin sayısındaki artış nedeni ile, 1948 yılında muhtarlık Belceğiz Köyünden ayrılmıştır.

Bugün ise; Sarıkaya Köyü fiziksel olarak oldukça geri kalmış bir köy durumundadır.

II. Etnoloji

Sarıkaya köyü yaylacılık faaliyetleri ile uğraşan yerleşmedir. Bu yerleşmelerin etnik kökenlerinin, *Honamlı Yörükleri* tabir edilen Yörük koluna ait olduğu saptanmıştır.

Sarıkaya Köyü'nde genel ekonomik uğraşı hayvancılık olup, köyde özellikle küçükbaş hayvanların otlatılması için bir yörük kültürü olarak Anamas Bölgesinde Nisan-Kasım ayları arasında daha çok Sindel ve Karamıklı Yaylasına gidilmektedir.

III. Nüfus

Sarıkaya Köyüne 1915 yılında Ağrı'dan birkaç aile göç etmiştir. Bunun dışında köye dışardan gelen bir nüfus olmamakla beraber ekonomik faaliyetlere bağlı olarak dış göçler veya mevsimsel göçler yaşanmaktadır. Köyde toplam 80 hane bulunmaktadır.

Sarıkaya köyünde yaşanan dış göçlerin eğitim ve iş bulmak amaçlı olması genç nüfusun azalmasına sebep olmaktadır. Mevsimsel göçler (ekonomik faaliyetler ve kültürel yapı) sebebiyle yaylaya çıkan nüfus, bölgede yaz-kış nüfusunda farklılıklar meydana getirmektedir.

5.1.5. SOSYAL VE EKONOMİK YAPI

Sarıkaya Köyü'nde gıda dışındaki alışverişler Şarkikaraağaç ilçesinden yapılmaktadır. Kışın ısınmada soba, yakacak olarak odun, kömür veya tezek kullanılmaktadır. Köyde her haneye 1 otomotiv ve 1 pat pat adını verdikleri araçlar bulunmaktadır. Çevre ulaşımında genellikle bu araçlar kullanılmaktadır. İlçeden ve ilden köye gelen toplu taşıma aracı bulunmamaktadır.

Sarıkaya Köyü'nde temel sektör hayvancılık ve meyveciliktir. Köy halkı küçükbaş hayvanları otlatmak amacıyla her yılın nisan ve kasım ayları arasında Anamas dağında çeşitli noktalarda yaylaya çıkmaktadır.

I. Tarım ve Hayvancılık

Sarıkaya Köyünde temel sektör tarım ve hayvancılık olup tarım da sulama sorunlarından dolayı genellikle kuru tarım yapılmaktadır. Hayvancılıkta ise çoğunluk küçükbaş hayvancılık yapılmaktadır.

II. Balıkçılık

Köydeki balıkçılıkla uğraşanların üye olduğu Gedikli Su Ürünleri bulunmaktadır. Yörede 1- Temmuz, 15- Şubat tarihleri arasında avlanma yasak olup bu şekilde doğal denge korunmaktadır.

5.1.6. ARAZİ KULLANIMI

Sarıkaya Köyü, Yörük kültüründen gelmeleri sebebiyle her hanede hayvancılıkla uğraşmaktadır. Hayvancılıkla ilgili tesisler hanenin parsel içinde samanlık, ahır olarak çözülmektedir.

Yerleşim alanında kalan parsellerin hemen hepsinde ahır-samanlık bulunmaktadır. Ek yapı olarak tespit edilen yapılar 'ekmeklik' olarak adlandırılan yöreye özgü mimari kullanımdır.

5.1.7. YERLEŞME/ YAPILAŞMA ALANLARI İLE İLGİLİ ÖZELLİKLER

Sarıkaya Köyünde konutlar, genellikle 2 katlı olup yapı malzemesi olarak taş ve tuğla kullanılmaktadır. Ayrıca yazlık olarak kullanılan yeni yapılarda modern mimaride yapılmıştır.

Yapı Malzemeleri

Sarıkaya köyünde genellikle yapı malzemesi olarak, Taş, tuğla veya kerpiç kullanılmıştır. Sarıkaya Köyünde de kerpiç evler çok olup daha çok ahır, samanlık gibi kullanımlarda yapı malzemesi olarak kullanılmaktadır. Ayrıca bazı taş veya tuğla malzemeli yapılarda kerpiç siva malzemesi olarak da kullanılmıştır.

Yapım Sistemleri

Bölgedeyeralanyapıların yapımsisteminin seçiminde malzemeye ulaşabilirlik belirleyici olmaktadır. Bölgede ya ahşap iskelet kurguya da yığma sistem kullanılmaktadır. Sarıkaya köyünde yapım sistemi olarak Ahşap Karkas Sistem, Yığma Yapı, Betonarme sistemler kullanıldığı gözlenmiştir.

Yapı Öğeleri

Sarıkaya Köyü yapı öğeleri Temel, Duvar, Çatı olarak sınıflandırılmıştır. Temeller yapı sistemlerinde örtüden ve duvardan gelen yükleri taşıyan, duvarların uzantısı olan strüktür konumundadırlar. Duvarlar, Bahçe kullanım sınırlarını belirlemede yöre halkı duvarlar veya çit örgüler kullanmıştır. yöre de duvarlar genel olarak taş ya da kerpiç yığma veya ahşap karkas sistem ile araların kerpiç ya da taş ile doldurulması ile oluşturulmuştur. Çatılar ise Bölgede yer alan konut yapılarında ağırlıklı olarak dört yöne eğimli kırma çatı yapılmıştır. Ahır, depo gibi kullanılan ek yapılarda ise semer tipi çatı ağırlıktadır. Çatı örtüsü olarak konutlarda kiremit ve ek yapılar, ahırlar da kiremit veya alüminyum malzeme kullanılmıştır.

Yapı Durumu

Sarıkaya Köyü yapıları iyi, kötü, orta durumdaki yapılar olarak sınıflandırılmıştır. Bu bağlamda incelendiği zaman genel de orta durumda yapılar olmakla beraber kötü durumda olup hala kullanılan eski yapılar da mevcuttur. İyi durumdaki yapılar oldukça azdır.

Kat Kullanımı

Alt katlarda ahır, depo ve pişirme ihtiyaçlarını karşılayan oda yer alırken üst katlarda günlük yaşamın sürdüğü odalar ve konutun açık mekânı olan hayat yer almaktadır. Sarıkaya Köyü'nde çoğunlukla 1 ve 2 katlı yapılaşma mevcuttur.

Mekanlar

Evler ekonomik aktivitenin niteliğine göre iç ve dış mekan bütünlüğü sağlamıştır. Dış mekanlar (bahçeler) farklı eylemlere yanıt veren yapılar ile dört mevsim kullanılabilir hale getirilmiştir.

Odalar yazlık ve kışlık olarak düzenlenmektedir. Kışlık odanın dış cepheye açılan duvar sayısı minimuma indirilmektedir ve yazlık odaya göre daha küçüktür. Odaların duvarlarında küçük günlük kullanımlara yönelik dolaplar yer almaktadır.

Yapı-Parsel Girişleri

Avlu veya bahçeli yapılaşmaya sahip köy yerleşim alanlarında yapı parseline girişler en çok kullanılan yoldan yapılmaktadır. Yapı girişleri ise yapının yönlenmesine bağlı olarak değişmektedir.

5.1.8. MÜLKİYET DURUMU

3. Derece Doğal Sit sınırları içinde kalan Sarıkaya Köyü köy yerleşik alanının sınırı 47,40ha'dır. Çalışma alanı sınırları içinde kalan mülkiyetin çoğunluğu özel mülkiyet olup sınırlar içinde köy tüzel kişiliği (orta malı), orman ve mezarlık mülkiyetli parseller de mevcuttur. Sarıkaya köyünün kuzeybatısı, orman mülkiyetindeki alanlar.

5.2. SORUN VE OLANAKLAR

5.2.1. ÇEVRE SORUNLARI

Sarıkaya Köyü Planlama alanının etkilediği en önemli yüzeysel su ise Beyşehir gölüdür. Gölü besleyen irili ufaklı pek çok dere ve çay bulunmaktadır.

Bölgenin çevre sorunları, yerinde yapılan inceleme ve tespitler çerçevesinde değerlendirilerek aşağıda özetlenmiştir.

- Sarıkaya Köyü'nde kanalizasyon şebekesi olmadığı için evsel atıksular fosseptiklere verilmektedir. Fosseptiklerin, bireysel olarak yapılan, taşlardan örülen sızdırmalı fosseptik niteliğinde olduğu, şartnamelerde belirtilen standartlara uygun olmadığı görülmüştür. Bu çukurlardan sızan sular, yeraltı suyuna karışarak direkt deşarj kadar olmasa da yer altı suları ve yüzeysel sulara olumsuz etkide bulunabilmektedir.

- Tarım alanlarında üretimin artırılması amacıyla suni ve doğal gübreler kullanılmaktadır. Bu gübreler çoğunlukla azotlu ve fosforlu gübreler olmaktadır. Her iki bileşenli gübreler doğal sulara karıştıklarında önemli oranda kirliliğe neden olmaktadır.

- Sarıkaya Köyünden toplanan doğal ve evsel vs. kökenli atık sular birer kanal veya dere/ırmak vasıtası ile gelmekte çoğunlukla herhangi bir arıtma işleminden geçmeden doğrudan göle karışmaktadır. Dolayısıyla bu sularla birlikte özellikle ilkbahar sonlarına doğru, oldukça yüklü miktarlarda inorganik madde(toprak, kurum vs.)ve besin tuzu (tarlalardan yıkanan suni ve doğal gübre, evsel atıklar vb. özellikle ve azot ve fosfat bileşikleri)göle taşınmaktadır. Göle taşınan inorganik maddeler özellikle ilkbahar aylarında göl kıyısında ve hatta göl ortalarından bulanıklığı sebep olmaktadır.

5.2.2. TEKNİK VE SOSYAL ALTYAPI SORUNLARI

- Sarıkaya Köyünde kanalizasyon sistemi bulunmamakta, evsel ve hayvansal atıkları sızdırmalı fosseptik çukurlarında biriktirilmektedir. Yeraltı ve yer üstü su kaynaklarına karışan bu atıklar içme suyu kalitesinin bozulmasına sebep olmuştur. Ayrıca pis su Beyşehir Gölüne bağlı olan Armutlu çayına akarak göle karışmaktadır.

- Köy içi yolların çoğunluğu toprak yoldur. Toprak yol köy içi yaşam kalitesini olumsuz etkilemekte, yağmurlu günlerde çamurlaşarak erişimi zorlaştırmaktadır.

- Sarıkaya köyü tarım alanlarında açık sulama kanalı mevcut olduğu halde kullanılamamaktadır. Bu durum ürün çeşitliliği ve ürün kalitesini olumsuz etkilemektedir.

- Köyde halihazırdaki su deposunun bakımsızlığı sebebiyle içme suyu kalitesi kötüdür.

- Evsel ve hayvansal atıklar köy çevresindeki boş arazilerde açılan çukurlara atılmaktadır. Çukurlardan dışarı çıkan atıkları çevreyi kirlletmekte ve kötü bir görüntü oluşturmaktadır.

5.2.3 ULAŞIM SORUNLARI

Yenişarbademli-Şarkikarağaç karayolu, iki şeritli ve bozuk satırlı olmasından dolayı ulaşım açısından tehlike oluşturmaktadır.

Köyden çevre köylere erişim gerekliliğinde özel araçlar kullanılmaktadır. İl ve ilçeden köye gelen toplu taşıma güzergahı bulunmamaktadır.

Toplu ulaşım güzergahı olmadığı için ulaşım oldukça masraflıdır.

5.2.4 SOSYAL-EKONOMİK SORUNLAR

- Parseller çok küçük ve yüzey tesviyesi yapılmamış olduğu için sulama düzeni kurulamadığından sulanabilir alanların yaklaşık yarıya yakın kısmı yeterince sulanamamaktadır.

- Sulama sorunları sebebiyle tarım ürünleri kalitesi ve verimi düşmüş ve kazanç azalmıştır.

- Son yıllarda yaban domuzlarının tarım arazilerinin talan etmesi ve bölge sınırları içinde tüfek kullanımının yasak olması sebebiyle avlanmalarının mümkün olmaması tarım ürünlerini olumsuz etkilemektedir.

- Beyşehir gölündeki balık türlerinin azalması sebebiyle balıkçılık sektörü yok olmuştur.

- Köyde daralan iş sektörleri sebebiyle işsizlik yaşanmaktadır.

- Yaşanan işsizlik köyden eğitim ve iş amacıyla göçlerin yaşanmasına sebep olmaktadır.

5.2.5. YASAL SINIRLANDIRICILAR

- Farklı statüde alanların içinde yer almaktadır. (Doğal sit alanı, Beyşehir gölü su havzası)

SORUNLAR VE OLANAKLAR

KONU	SORUNLAR	OLANAKLAR
Bölge İçindeki Konumu Ulaşılabilirlik	*Yenişarbademli-Şarkikaraağaç karayolu, iki şeritli ve bozuk satırlı olmasından dolayı ulaşım açısından tehlike oluşturmaktadır.	*Yapılması düşünülen Yenişarbademli-Antalya karayolu, Antalya'dan planlama alanına ulaşımı 135 km'ye indirecektir.
Doğal Yapı	*Köy yerleşik alanı ve çevresi, 1. derece deprem kuşağındadır ve Tektonik hareketlilik devam etmektedir. *Beyşehir Gölü kıyı çizgisindeki hareketlilik devam etmektedir *Erozyon nedeniyle göl dolmaya devam etmektedir. *Eğimli yamaçlarda kaya hareketliliği gözlenmektedir.	*Beyşehir Gölü su havzasında bulunması ve gölün açık göl olması (dışardan akarsularla beslenmesi) sebebiyle havzadaki toprak kalitesi yüksektir. *Yenilenebilir enerji olanakları ve köy halkının güneş enerjisini kullanma kabiliyeti çevreye duyarlı yaşam ortamı oluşturmaya imkân sağlayacaktır.
Yerleşim Alanları ve Sosyal yapı	* Sarıkaya Köyü nüfusu, işsizlik, arazilerin miras yolu ile daralması, tarım ve hayvancılık gelirlerindeki düşüş nedeniyle azalmaktadır.	*Köyden göç eden genç nüfusun eğitim seviyesinin yüksek olması köye sahip çıkmaları halinde köyün kalkınması ve gelişmesinde büyük bir imkân olacaktır. *Yerleşim alanlarında güneş enerjisinin su ısıtma kaynağı olarak kullanılması yerleşim alanında halkın yenilenebilir enerji kaynakları kullanımı konusunda geliştirilmeye açık olduğunu göstermektedir.
Ekonomik Yapı	*Yetiştirilen tarımsal ve hayvansal ürünlerin pazarlanmasında ve değerlendirilmesinde sıkıntı yaşanmakta olup, üreticilerin gelir seviyesi düşüktür. *Tarım arazilerinde kullanımı ve üretimi sınırlandıran en önemli sorun arazilerin aşırı ölçüde parçalanmış olmasıdır. *Son yıllarda sayıları artan yaban domuzu tarım alanlarını olumsuz etkilemektedir.	*Köy halkının yenilenebilir enerji kaynakları ve ekolojik tarıma yatkın olması ekonomik faaliyetlerin çevreye duyarlı ve verimli gerçekleşebileceği yöntem geliştirmeye açıktır. *Köyde çevre köylerinde bağlı bulunduğu Balıkcılı ve tarımsal kalkınma kooperatifinin varlığı ekonomik kalkınmanın daha hızlı gerçekleşmesine olanak sağlayacaktır. *Köy halkının gelişmelere açık olması ve eğitim düzeyinin yüksek olması farklı sektörler geliştirmeye iman tanıyacaktır.
Teknik ve Sosyal Alt Yapı	*Köyde kanalizasyon şebekesi bulunmamaktadır. *Evsel atıksular alt yapı yetersizliği nedeniyle göl suyunu kirletmektedir. *Tarımdan geri dönen sular, dereler ve kanallar vasıtasıyla göl suyuna karışmaktadır. *Köy içi yollar toprak yol olup özellikle kış aylarında erişimde zorluklara sebep olmaktadır. *Köyde ortak toplanma mekanı ve herhangi bir kültürel tesis bulunmamaktadır.	*Köy genelinde kanalizasyon şebekesi geçirmeye müsait genişlikte yollar mevcuttur. *İçme suyu kalitesinin artırılması için mevcut sondajların bakıma alınması yeterli olacaktır. *arazi yapısı kanalizasyon şebekesi geçirmek için elverişlidir. *Köy orta malına tabii alanlarda kamusal mekânların kurgulanması mümkündür.
Yasal Çerçeve	Bölge içerisinde farklı statüler çakışmaktadır (Doğal Sit Alanı, Beyşehir Gölü Su Havzası)	Alanın korunmasını ve sağlıklı bir yaşam çevresi oluşturmayı kolaylaştırmaktadır.

5.3.SENTEZ ÇALIŞMASI

Sarıkaya Köyü Koruma Amaçlı İmar Planı çalışması kapsamında hazırlanan Analitik Etütler sonucunda Koruma amaçlı imar planını yönlendirici sentez çalışması hazırlanmıştır.

Bu çalışmada yapılan arazi çalışması, bölgeye özgü araştırma verileri arasında aranan sonuca yönelik eşleştirme yöntemi ile ilişkiler kurulmuş ve sonuca ulaşılmıştır.

I. Köy Yerleşik Alanı Gelişme Eğilimleri

Bu çalışma Köy yerleşiminin gelişme yönünün, Köy Yerleşik alanının gelişmesine engel olacak doğal ve yasal eşiklerin tespit edilmesi için yapılmıştır. Hedeflenen sonuca erişmek için, sınır bilgileri, doğal yapı, toprak kabiliyeti, arazi kullanış ve sokak malzemesi analizleri kullanılmıştır.

Değerlendirmenin sonucunda yağ lekeli şeklide gelişme eğilimi olan Sarıkaya Köyünün kısmen ana ulaşım aksı odaklı yöneldiği kısmen manzaralı yamaçlara doğru yayıldığı gözlenmiştir. Yerleşik alanı Şarkikaraağaç Karayoluna doğru gelişmeye devam etmektedir. Sarıkaya Köyü yerleşik alanı batıda orman sınırı ile kuzeyde ve güneyde ise 1. Derece Doğal Sit sınırı ile engellenmektedir.

Sarıkaya Köyü ana ulaşım aksları da Şarkikaraağaç yoluna doğru üç koldan uzanmaktadır.

II.Mekansal Kullanımlar ve Ulaşım Sentezi

Bu çalışma, Köy yerleşik alanı mekansal kullanım biçimlerini ve köy yerleşik alanı içindeki ulaşım yönlerinin arasındaki ilişkiyi değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Amaçlanan sonuca ulaşmak için, Yapı durumu, yapı malzemesi, Arazi kullanış, yapım sistemi, çatı – duvar malzemesi, sokak malzemesi, yapı-parcel girişleri analizleri arasında ilişkiler kurulmuştur.

Sonuç olarak iyi veya orta durumda betonarme sistemle yapılmış tuğla malzemeli yapılar Modern mimari olarak tanımlanmış ve bu yapıların modern mimari kullanımına iyi birer örnek olduğu tespitine varılmıştır.

İyi ve orta durumdaki taş-kerpiç malzemeli yığma sistemli yapılar yöresel mimari olarak tanımlanarak, yöresel mimariye örnek olduğu tespit edilmiştir. Köy genelinin çoğunluğunda yöresel mimari örnekleri vardır.

Arazi kullanış ve yapılara getirilen mimari tanımları karşılaştırılarak mekansal kullanım biçimleri tespit edilmiştir. Bu tespitte geleneksel avlulu sistemi koruyan yapı öbeklerine yöresel kullanım alanı, avlulu sistemden uzaklaşmış yapılara da modern kullanım alanı tanımı getirilmiştir.

Sokak malzemesi arazi kullanış ile kıyaslanmış, yapıların yola cepheleri yapı-parcel girişleri analizi ile değerlendirilmiştir.

Yerleşim alanı organik bir ulaşım formu ve yapılaşma sergilemektedir. Toprak malzemeli ve sosyal donatıları erişimde önemli güzergahlar öncelikli olarak yolların alt yapı hatları ile birlikte yenilenmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

EĞİLİM SENTEZİ

ULAŞIM

6.BÖLÜM

6.1.PLAN KARARLARI

6.1.1. Plan Teklifinin Amacı, Gerekçesi, Yasal Dayanağı

Doğal ve kültürel varlıkların korunması, bakımı ve günümüz yaşamı ile bütünleştirilerek kullanılabilmesini sağlamak, planın temel amacını oluşturmaktadır. Mevcut olumsuzlukları ortadan kaldırmak, kültürel ve mimari değerlerine sahip çıkılarak, özgün kimlik yapısını sağlamak ve gelecek kuşaklara sağlıklı bir şekilde aktarabilmek amaçlanmaktadır.

1/5000 ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planları hazırlanırken;

- Koruma kararlarının ve politikalarının üst düzey plan kararları ve politikalar ile tutarlı olmasına, Koruma Bölge Kurulları tarafından alınmış olan kararlara dikkat edilmiş, ilgili yasa ve yönetmeliklere uyulmuştur.
- Ülke, bölge, kent ve alan ölçeğinde, daha önce hazırlanmış ve uygulanmakta olan planların koruma olgusu ile çelişmeyen boyutları dikkate alınmıştır.
- Eşik ve sınırlamalara uyularak çevre ve yörenin doğal, kültürel, ekonomik ve estetik varlıklarını koruyan, bu değerlere katkı sağlayan ve geliştiren bir planlama anlayışı ile hareket edilmiştir.
- Gelişmenin, değişime yol açan dinamiği ile korumanın kalıcı ve bir anlamda durağanlığı arasındaki denge ve uyum sağlanırken, mevcut kaynakların en verimli bir biçimde kullanılması yolu ile kentsel ekolojik dengenin korunmasına çalışılmıştır.
- Kentin yaşayış ve karakteri ile çelişmeyen yerel istekleri olanaklar ölçüsünde değerlendiren uygulamada halkın destek ve katılımını sağlayan ilkeler ve koruma anlayışı ile hareket edilmiştir.

6.1.2. Planlamanın Amacı

i. Sosyo- Kültürel ve Demografik Hedefler

- Nüfusun ihtiyaçlarına cevap verecek nitelikte donatı alanlarının sağlanması,
- Dış göçün azaltılması ve yöre halkının dışa giden nüfus öncelikli olmak üzere iç göçler ile yörenin nüfusunun artırılması,
- Kentsel hizmetlerin kent bütününde dengeli bir şekilde dağıtımı yapılarak, kentin sunduğu imkânlarla erişimde adaletin sağlanması,
- Halkın sosyal ve ekonomik yapısını iyileştiren arazi kullanımının belirlenmesi,
- Yöre halkının sahip olduğu yörük kültürünün korunarak yaşatılması,
- Sosyal donatı ve açık alan ihtiyacının yöre halkının kullanım talepleri ve ihtiyaçları doğrultusunda gelen ziyaretçiler de dikkate alınarak karşılanması,
- Geleneksel yaylacılık faaliyetlerinin ve ekonomik yapısının korunması

ii.Ekonomik Hedefler

- Sarıkaya Köyü ekonomik yapısının temelini oluşturan hayvancılığın, bölgenin kaynak değerlerine zarar vermeden devam etmesinin sağlanması,
- Ekoloji-ekonomi dengesi gözetilerek ekonomide yeniden yapılanmanın sağlanması, Planlama Alanının sınırlayıcıları ve potansiyelleri doğrultusunda ekonomiyi canlandıracak sektörlerin desteklenmesi,
- Tarım faaliyetlerinin için ekolojik çözümler doğrultusunda geliştirilmesi,
- Bölgenin sahip olduğu doğal kaynak değerleri ile bütünleşecek eko-turizm faaliyetlerinin desteklenmesi,
- Yöre halkına aktif ekonomik faaliyetlerinin yanında yeni ekonomik sektörlerin oluşturulması

iii.Koruma-Kullanma Dengesine Yönelik Hedefler

- İnsan faaliyetlerinin yaşam destek sistemlerine, hassas ve kritik ekosistemlere zarar vermeyecek nitelik ve nicelikte gerçekleştirilmesinin sağlanması,
- Geri kazanılması olanaksız olan doğal alanların mutlak surette korunması
- Koruma stratejileri ve uygulama programlarının geliştirilmesi,
- Sarıkaya Köyü'nün parçası olduğu çevrede ekolojik sistemde dengenin korunarak devamlılığının sağlanması,

- Ekosistemin devamlılığını sağlayacak şekilde, doğal yaşam ile yörede yaşayanları koruma-kullanma dengesi içinde uyumlu hale getirecek araçların geliştirilmesi,
- Çevre kirliliğinin (hava, toprak, su ve gürültü) gerekli önlemler alınarak önüne geçilmesi,
- Ekolojik dengenin korunarak devamlılığının sağlanması,
- Yoğun ve kontrolsüz ziyaretçi kullanımı ve rekreatif faaliyetler sonucu meydana gelebilecek bozulmaların en aza indirilmesine yönelik önlemlerin alınması,
- Köy halkının neden olabileceği kaçak kesim, otlatma, tarım zararlıları ile mücadele, kaçak avlanma vb. faaliyetlerin denetlenmesi,
- Çevrede yer alan su kaynaklarının ve derelerin korunması ve kirlenmesinin önlenmesi amacıyla gerekli tedbirlerin alınması,
- Orman alanlarının ve barındırdığı biyolojik çeşitliliğin korunması,
- Köy yerleşiminin yöresel mimarisini doğaya duyarlı şekilde devam ettirilmesi,
- Mevcut ulaşım sistemi korunarak, geleneksel ulaşım yöntemlerinin kullanılmasına devam edilmesi

iv.Fiziki Mekâna Yönelik Hedefler

Ulaşım Hedefleri

- Yerleşim alanının çevre yerleşimlerle bağlantısının güvenli ve çevreye duyarlı yol güzergâhları ile sağlanması,
- Yerleşim alanı içinde yaya erişimi ağırlıklı yol güzergâhlarının organize edilmesi,
- Yerleşim alanındaki yolların rehabilite edilmek kaydı ile güzergâh olarak olabildiğince korunması,

Altyapı Hedefleri

- Tarımsal faaliyetlerde sulama ihtiyacının ekonomik, doğal kaynaklara duyarlı bir şekilde karşılanması,
- Mevcut enerji nakil hattının korunması,
- Atıkların çevreye zarar vermeden, yöre halkını rahatsız etmeyecek koşullarda bertaraf edilmesi,

Yerleşim alanları

- Geleneksel mimarinin çevreye duyarlı şekilde korunarak geliştirilmesi,
- Estetik, işlevsel ve yapısal yaşam kalitesinin yükseltilmesinin sağlanması,
- Sarıkaya Köyü'nün parçası olduğu çevrede ekolojik sistemde dengenin korunarak devamlılığının sağlanması,
- Sarıkaya Köyü'nün fiziki gelişmelerinin kontrol altına alınması ve bu konuda bölge halkının bilinçlendirilmesidir.

v.Yönetmel Hedefler

- Hazırlanan Planların yetkili İdarelerce olur görüş ve onaylama aşamalarından sonra uygulanması aşamasından Isparta İl Özel İdaresi'nin sorumlu olması,
- Planda öngörülen sosyal ve teknik hizmetlerden Isparta İl Özel İdaresinin yetkili ve sorumlu olması,
- Plan Uygulama ve parselasyon aşamasında yapılan çalışmalarda yöre halkının ve köy muhtarının bilgilendirilmesi ve katılımlarının sağlanmasıdır.

vi.Diğer Hedefler

- Plan kararlarının, deprem başta olmak üzere afet risklerinin dikkate alınarak üretilmesi,
- Yöre halkının içinde bulunduğu ekosistem ve koruma-kullanma dengesi içinde uyumlu halde yaşamaları hakkında bilinçlendirilmesi,
- Yöre halkının ekonomik faaliyetlerde bilinçli ve profesyonelleşmesi,
- Yöre halkının eğitilerek yöreye gelen ziyaretçilere tur rehberliği yapmalarının sağlanmasıdır.

6.1.3.Planlamanın Gereçekleri

Sarıkaya Köyü'nde yaşayan yöre halkı için alternatif gelir getirici faaliyetlerin uygulanmasını destekleyerek, sosyo-ekonomik yaşantısına katkı sağlamayı da göz önünde bulunduracak biçimde doğru ve yönlendirici olarak

belirlenebilmesi için hazırlanan Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı'nda geliştirilen ölçütler / kıstaslar aşağıda özetlenmektedir.

i.Sosyal, Kültürel ve Demografik Gerekçeler

• Sosyal ve kültürel tesislerde yer seçimi ve fonksiyon belirlenirken yöre halkının kullanım taleplerinin dikkate alınması,

• Yeni tesis önerilirken yerleşim alanına geleceği hedeflenen yerli halkı ve ziyaretçilerin olası ihtiyaçlarının gözetilmesi,

• Tesislerin yapı projelerinde yöresel dokuya uyumluluk ve doğal yapı malzemesi kullanımının dikkat edilmesi,

• Plan çalışması ile yörenin yaşam olanakları ve kalitesinin artması yörede nüfusun arttırılmasıdır.

ii.Kaynak Değerlerinin Korunması ve Devamlılığının Sağlanması

• Ekolojik dengenin korunarak devamlılığının sağlanması,

• Yoğun ve kontrolsüz ziyaretçi kullanımı ve rekreatif faaliyetler sonucu meydana gelebilecek bozulmaların en aza indirilmesine yönelik önlemlerin alınması,

• Köy halkının neden olabileceği kaçak kesim, otlatma, tarım zararlıları ile mücadele, kaçak avlanma vb. faaliyetlerin denetlenmesi,

• Çevrede yer alan su kaynaklarının ve derelerin korunması ve kirlenmesinin önlenmesi amacıyla gerekli tedbirlerin alınmasıdır.

iii.Ekonomik Faaliyetlere Yönelik Gerekçeler

• Tarımsal faaliyetlerde bulunan halkın, yöreye uygun ürün deseni ve tarım teknikleri ile yönlendirilerek doğaya zarar vermeden üründe yüksek verim elde edilmesinin sağlanması,

• Tarımsal ürünün pazarlanmasında ve değerlendirilmesinde yaşanan sıkıntıların giderilmesi,

• Geleneksel yaylacılık faaliyetlerinin temelini oluşturan hayvancılığın bölgenin kaynak değerlerine zarar verilmesini önleyecek tedbirler alınarak, devam ettirilmesi,

• Yaylacılık faaliyetinde bulunan halkın bilgilendirilerek, bilinçlendirilmesi,

• Turizm faaliyetlerinin programlı bir şekilde yürütülmesi ve yöre halkının bu faaliyetlere etkin katılımının sağlanarak ekonomik katkı sağlanmasına destek olunması,

• Balıkçılık faaliyetlerinin, yöre halkının önemli bir ekonomik faaliyeti olabilmesi için, gerekli düzenlemelerin yapılması,

• Planlama sınırları içerisinde ziyaretçilerin yararlanabilmeleri için günübirlik kullanım alanlarının oluşturulması,

• Yerel halk içinden eğitimleri tamamlanan alan kılavuzlarının bölge içinde yapılacak turlarda görevlendirilmesinin sağlanması,

• Geleneksel/yöresel el sanatları ve diğer doğal ürünlerin satış faaliyetlerinin desteklenmesi ve geliştirilmesidir.

iv. Çevre Kirliliğinin Önlenmesine Yönelik Kriterler

• Sarıkaya Köyü atık sularının yeraltı ve yerüstü sularına karışmaması için sızdırmaz fosseptiklerin projelendirilmesi ve yapılması,

• Tarımsal faaliyetlerde kullanılan gübre ve ilaçların miktarının uygun seviyelerde ve zamanında kullanılması amacıyla yöre çiftçilerinin eğitilmesi,

• Tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan atık suların Beyşehir Gölü'ne deşarj edilmesinin engellenmesi,

• Orman alanlarının tahribatının önlenmesi,

• Enerji nakil hattı, düzensiz yönlendirme levhaları, düzensiz rekreasyonel faaliyet alanları gibi görüntü kirliliği yaratan unsurların düzenlenerek, çevreye uyumlu hale getirilmesi,

• Rekreasyonel faaliyetlerin kontrol altına alınması,

• Balıkçılıktan kaynaklanan kirliliğin önlenmesi için gerekli tedbirlerin alınması

v.Eğitim Programlarına Yönelik Gerekçeler

• Yöre halkına, bölgenin kaynak değerlerinin korunarak devamlılığın sağlanması ile gelir getirici faaliyetlere yönelik eğitim programlarının hazırlanarak, eğitimin verilmesi

vi.Plan Uygulama Gerekçeleri

- Çevre yol bağlantılarının geleneksel dokuyu en az tahrip edecek şekilde mevzuata uygun olarak kademelenmesi,
- Özel mülkiyet dokusundan uygulanabilir, nüfusun ihtiyaçlarını karşılayan ve yerleşim alanı ile ilişkili kamusal mülkiyet kazanılması,
- Mevcut ekonomik faaliyetlerin profesyonel, çevreye duyarlı şekilde gerçekleşmesi için gerekli tesis ve hizmetlerin sunulması,
- Nüfusun yoğunluğunun ihtiyacı olan sosyal donatı alanlarının sağlanması,
- Geleneksel dokunun korunarak geleceğe taşınmasını sağlayan yapılaşma kararlarının getirilmesidir.

6.1.4. Planlamanın Yasal Dayanağı

III. Derece Doğal Sit Alanı sınırları içinde bulunan Sarıkaya Köyü Köy Yerleşik Alanı içerisinde Antalya-Burdur-Isparta Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı hükümleri doğrultusunda 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planları hazırlanmıştır.

III. Derece Doğal Sit Alanında kalan Sarıkaya Köyü Köy Yerleşik Alanı sınırı içerisinde III. Derece Doğal Sit Alanı Koruma Amaçlı İmar Planı (KAİP) , Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'nce yürütüldü.

6.1.5. Planlama Alanı Genel Arazi Kullanım Durumu

1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planının sınırları 3. Derece Doğal Sit Alanı ve Köy yerleşik Alanını kapsamaktadır.

1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planında planlama alanının büyüklüğü yaklaşık 111,6 hektardır.

1/1000 ölçekli Koruma amaçlı Uygulama imar planının sınırları Köy yerleşik alanını kapsamaktadır.

1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planında planlama alanının büyüklüğü yaklaşık 24,1 hektardır.

1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planının sınırları olan 3. Derece Doğal Sit Alanı sınırı içinde, 3 tip arazi kullanımı biçim vardır.

Tarım arazisi: Ekseriyetle özel mülkiyete konu kadastral parsellerdir. Sarıkaya Köyü halkına ait olan bu mülkiyet dokusu çok parçalı tarım parsellerinden oluşturmaktadır. Tarımsal faaliyet sulama sorunları sebebiyle çoğunlukla kuru tarım ürünlerinde yoğunlaşmıştır.

Orman alanı: köy yerleşik alanının doğusunda kalan mülkiyet dokusudur.

Köy yerleşik alanı kuzey, güney ve doğuda tarım arazileri , batıda orman arazisiyle çevrilidir. Köy yerleşik alanı doğusundan geçen Şarkikarağaç-Yenişarbademli Karayoluna bağlanmaktadır.Köy yerleşik alanı içinde ulaşım ağını mülkiyet dokusu belirlemiştir. Bu nedenle yol genişliklerinde yer yer daralmalar veya açıklıklar oluşmaktadır. Geleneksel mimari özellikleri ise genellikle 2 katlı konut kullanımı ve taş-kagir yapılardan oluşmaktadır.Bu yapılaşma biçimi köyün yöresel dokusunu oluşturmaktadır. Parsel içi yöresel kullanım eğilimi ise ahır, ekmeklik ve konutun aynı avluya açıldığı kullanım biçimidir. Köy merkezinde toplanma alanı olarak bir meydan bulunmaktadır. Özel günler (düğün, bayram vb.) her evin avlusunda kutlanmaktadır. Köy yerleşik alanı içinde konut parselleri, ilkokul, cami, sosyal tesis binası, sulama kooperatifi binası ve mezarlık bulunmaktadır. Köyde altyapı sistemi yoktur, çöpler haftada bir Isparta İl Özel İdaresi tarafından toplanmaktadır.

6.2. 1/5000 ve 1/1000 ÖLÇEKLİ KORUMA AMAÇLI İMAR PLANI KARARLARI

Sarıkaya Köyü, planlama aşamalarının tümünde Sarıkaya Köyü içinde bulunduğu ekosistemle birlikte ele alınmıştır. Bölgenin doğal kaynaklarının, köyün sosyo-ekonomik yapısının, demografik yapısının ortaya çıkarılabilmesi ve çevresi ile etkileşiminin tanımlanabilmesi için gerekli analitik etütler yapılmıştır. Analitik Etütler ve yapılan değerlendirmeler, sorun saptamaları ve saptanan sorunların çözümüne yönelik geliştirilen öneriler çerçevesinde, plan kararları üretilmiştir.

6.2.1. Arazi Kullanım Kararları

Yerleşim Alanı

Konut Alanı: Koruma Amaçlı İmar Planların da konut alanı, yerleşik konut ve gelişme konut alanı olarak 2 farklı şekilde ele alınmıştır.

1/1000 ölçekli Uygulama Koruma Amaçlı İmar Planında ise düşük nüfus yoğunluğuna sahip bu konut alanlarında Uzun devreli gelişme planında belirlenen Yençok: 2 kat koşuluyla birlikte yöresel mimari özelliğini koruyan E=0.50 yapı yoğunluğu yapılaşma koşulu önerilmiştir.

Kentsel Çalışma Alanı Kararları

Ticaret+ konut alanı: Yöre halkına ve olası ziyaretçilere hizmet vereceği öngörülen ticari faaliyetler için ayrılan alanlardır. Bu alanlar belirlenirken mevcut ticaret kullanımı ve yerleşim merkezine yakınlık dikkate alınmıştır. Bu alanlarda zemin kat ticaret üst katlar konut olarak kullanılabilir. Alanda emsal ve kat yüksekliği koşullarının konut alanları ile aynı olması planlanmaktadır.

Günübirlik Kullanım Alanları: Ziyaretçilerin günübirlik ihtiyaçlarını karşılamaları için Sarıkaya Köyü'ne önerilen kullanımdır. Bölgeye gelenlere hizmet verecek bu tesisler yöre halkının mevcut ekonomik faaliyetlerinin güçlenmesine ve yeni bir ekonomik faaliyet sektörü doğmasına sebep olarak yöre halkının ekonomik kalkınmasına katkı sağlayacaktır.

Bu alanlarda; spor ve çocuk oyun alanları, piknik masası, çöp bidonu, çeşme, otopark, sızdırmaz fosseptikli ya da modüler tuvalet ve büfe gibi üniteler bulunabilir.

Kamu Hizmet Alanı-Resmi Kurum Alanı (Tanıtım Birimleri (TB))

Bölge ziyaretçilerinin alanı daha iyi tanıyabilmeleri, alanın daha iyi tanıtılabilmesi ve koruma bilincinin artırılabilmesi için Sarıkaya Köyü'ne önerilen tesistir. Planlama sınırları içinde bir tanıtım ofisi için uygun yer ayrılmıştır.

Pazar alanı: Bu alanın haftanın bir günü yöresel ürünlerin satıldığı geleneksel pazar faaliyetinin gerçekleştirilmesi diğer günlerde meydan olarak kullanılması planlanmaktadır.

Bugünkü Arazi Kullanımı Korunarak devam Ettirilecek Alanlar:

Orman Alanı: Orman sınırı alanın batısında kalmaktadır. Orman sınırına aynen uyulmuştur.

Tarım Alanı: Tarım arazileri kadastral yollar, enerji nakil hattı ve kanal dikkate alınarak gerekli yerlerden servis yolları ile bölünmüştür. Plan kararlarında tarım arazilerinin bütüncüllüğü gözetilmiştir. Sulama sorununun çözümüyle tarımsal faaliyetlerin gelişeceği varsayımı ile tarım arazilerinde ihtiyaç durumunda tarımsal depolamaya müsaade edilmektedir.

Sosyal ve Kültürel Altyapı Alanları

Sarıkaya Köyü'nde mevcutta ilkokul, cami, sosyal tesis ve kooperatif binası bulunmaktadır.

Eğitim Tesisleri Alanı: Mevcut ilkokulun bulunduğu alanda devam edecek tesistir. İhtiyaç durumunda mevcut okul binasının yeniden yapılması veya büyütülmesi ihtiyacı karşılamaya yeterli olacaktır. İhtiyaç durumunda gerekli imkânların sağlanması koşulu ile aynı parsel içinde Kreş eğitiminin de verilmesi mümkündür.

Sağlık Tesisleri Alanı: Mevcut sağlık hizmeti haftada bir gün aile hekiminin ziyareti ve mezar alanının bitişiğindeki sosyal tesisin sağlık ocağı olarak kullanılması şeklinde gerçekleşmektedir. Planlama alanının imar planı yapılması ile nüfusunun artacağı günübirlik amaçlı ziyaretlerin gerçekleşeceği varsayımı ile sağlık hizmetinin planda önerilen bir sağlık tesisinde sürekli hale getirilmesi planlanmaktadır.

İbadet Alanı -Cami: Mevcut cami binasının olduğu parselin aynen koruması önerilmektedir. Yeni bir cami veya başka bir ibadet yeri önerilmemektedir.

Sosyal Tesis Alanı: Mezarlık alanının bitişiğindeki ihtiyaç durumuna göre kahvehane, sağlık ocağı, toplantı salonu olarak kullanılan binanın mezarlık içerisinde kalması nedeniyle kaldırılması öngörülmektedir.

Tarımsal kalkınma Kooperatif binasının da aynı işlevle devam etmesi öngörülerek bulunduğu parsel sınır alınarak planda sosyal tesis alanı olarak tanımlanmıştır.

Açık ve Yeşil alan Kararları

Park ve dinlenme Alanı: Yöre halkının günübirlik açık alan ve rekreasyon ihtiyaçlarının dışında çocuk oyun alanları, açık alan spor faaliyetleri gibi kullanımları da içermesi planlanan park ve dinlenme alanları için, ayrılan alandır.

Meydanlar: Yerleşim alanının geleneksel dokusunun bir parçası olan meydanlar plan kararlarında korunmuştur. Meydanların yaya yollarından fiziksel olarak ayrımı sokak malzemeleri ve sokak mobilyaları ile gerçekleştirilmiştir. Planda önerilen meydan haftanın bir günü Pazar alanı olarak kullanılacaktır.

Mezarlık Alanı: Mevcut mezarlık alanının olduğu yerde parsel sınırları dikkate alınarak korunması planlanmaktadır

Ulaşım Kararları

Sarıkaya Köyü'ne doğudan Şarkikaraağaç-Yenişarbademli Karayolundan bir ana aks ile bağlanmaktadır. Yerleşim merkezine bağlanan ana aks asfalt olup, kullanım yoğunluğu bakımından ihtiyacı karşılanmaktadır. Köy merkezindeki yollar ise kilit parke taşı ile kaplanmıştır. Köy içindeki diğer yollar ise stabilize niteliktedir. Köyün stabilize yolları kış aylarında yaşam koşullarını zorlaştırmaktadır.

Taşıt yolu güzergahı: Bu güzergah yerleşim alanını kuzeyde Belceğiz Köyü, batıda plan ile önerilen günübirlik alanı ve doğuda Şarkikaraağaç-Yenişarbademli Karayolu ile son bulan 3 koldan oluşmaktadır. Yerleşim alanına taşıt girişinin sağlandığı ana güzergahta Şarkikaraağaç-Yenişarbademli Karayolunda Karayolları Genel Müdürlüğü'nün kamulaştırma hattına uyulmuştur.

Köy yerleşim eğilimine uygun olarak köy içi taşıt trafik yükünü kaldıracak ana aksın yerleşim merkezinde bir ring yaparak geri çıktığı 12 m genişliğinde bir güzergah planlanmıştır. Trafik yolu köy merkezini 3 noktada otoparklar ile beslemekte ve trafiği merkeze otoparklar ile dağıtarak sonlandırmaktadır.

Bu ana taşıt güzergahında köy içinde dolaşan ring hattında kilit parkenin devam ettirilmesi öngörülmektedir. Karayollarına bağlanan kollarda ise asfalt yenileme çalışmaları ile yolun daha stabil hale getirilmesi önerilmektedir.

Yaya yolları: Minimum yol genişliğinin 7m olarak tutulduğu, içinde taşıt trafiğinin olmadığı yollardır. Bu yollar yöresel dokunun korunduğu hatlarda küçük çaplı revizyonlar yapılarak oluşturulmuştur. Bu aşamada yöresel dokunun bir parçası olan yol genişlemeleri ile meydanlar, meydancıklar oluşmuştur. Yaya yolu olarak düzenlenen bu hatlar taşıt trafiğinden yol malzemesi ve mobilyalar ile ayrılmalıdır.

Altyapı Kararları

Sarıkaya Köyü Yerleşik alanına ait kanalizasyon projesi bulunmakla birlikte uygulamaya geçmiş bir çalışma bulunmamaktadır. Yerleşimin Beyşehir Gölü Koruma Havzası sınırlarında olması sebebiyle Koruma Amaçlı İmar Planı ile getirilecek altyapı kararları önem arz etmektedir.

Kanalizasyon projesinin plan kararları doğrultusunda Mevcut ve inşası tamamlanan yapı ve tesisler çevresinde, ihtiyaca cevap verebilecek ölçekte ve sağlık kurallarına uygun pisu kanalları ağı (kanalizasyon şebekesi) ile bağımsız sızdırmaz pisu çukuru (fosseptik) yapılıp, pisu kanalları buraya bağlanmalıdır. Pis su kanallarının yeraltından geçmesi öngörülmektedir. Doğaya duyarlı, yaşanabilir bir çevre oluşturmak adına revize edilerek öncelikli olarak uygulanması Koruma Amaçlı İmar planının esas kararlarından birisidir.

Atıksuların Beyşehir Gölüne deşarjı plan hükümleri ile kesinlikle yasaklanmıştır. Mevcut kullanımların pissuları için biyolojik atıksu arıtma sistemleri kurulması zorunludur.

Altyapı ihtiyacı olarak yapı inşası durumunda mimari özelliklerin yöresel mimariyle uyumlu gerekmektedir.

6.2.2. Plan Nüfusu

1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planında ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planında, değişen yaşam koşulları ile birlikte doğal ve kültürel varlıkların korunması ve kullanılarak yaşatılması temel amaç olarak benimsenmiştir. Planlama Alanı mevcut nüfusu 301 kişidir. Planın "koruma ve yaşatma"

amaçlı olması nedeniyle, plan nüfusu hesaplamasında “hedef nüfus” kabulü yerine “doyurulmuş nüfus” kabulü benimsenmiştir. Planlama çalışmasında “doymuş nüfus” ve yoğunluklar belirlenirken şu yöntem kullanılmıştır:

Yerleşim alanında yaşayan nüfus aynen korunmuş, boş durumda olan konutların dolacağı ve mevcut yapılaşmış parseller arasında kalan boş parsellerin de yapılaşacağı varsayılmıştır. Bunun dışında da yapılaşma eğilimi olan parsellerinde plan ilke ve kararlarına uygun olarak yapılacak yeni yapıların barındıracağı nüfus hesaplanmıştır. Konut+Ticaret alanlarında yukarıda belirtilen yöntemlerle hesaplanan nüfusun yarısı hesaba katılmıştır. Bütün bu yaklaşımlar doğrultusunda hesaplanan nüfus toplamı “doymuş nüfus” olarak belirlenmiştir.

Nüfus yoğunluğu, parselde bir hane yaşadığı ve Isparta hane halkı büyüklüğünün TÜİK 2016 Nüfus verilerine göre 3 kişi olduğu ele alınarak hesaplanmıştır.

Geleneksel yapılaşma dokusu, avlulu sistemde parselde bir hane yaşayacak şekilde planlama çalışmasında korunacaktır. Planlama yaklaşımı gereği minimum parsel büyüklüğü yerleşik konut alanında 500 m² ve gelişme konut alanında 750 m² olup, parselde bir hane yaşayacağı varsayımı ile nüfus hesabı yapılmıştır. Bütün bu yaklaşımlar doğrultusunda Planlama alanı hedef nüfusu 793 kişi olarak hesaplanmıştır. Nüfusun gelişme ve meskun konut alanlarına homojen biçimde dağıtılması hedeflenmiş bu doğrultuda yapılaşma koşulları ve nüfus yoğunlukları kararları getirilmiştir.

6.3. Mevcut Geçiş Dönemi Yapılanma Koşulları ve Teklif Plan Kararlarının karşılaştırılması

Planlama alanının Mer’i 1/15000 ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı imar planları bulunmamaktadır. Ancak III.Derece Doğal Sit Alanında kalması nedeniyle Antalya Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonunun 29.06.2012 tarih ve 125 sayılı kararı ile uygun bulunan geçiş dönemi yapılanma koşulları bulunmaktadır.

6.3.a.Mevcut Yapılanma Koşulları

Antalya Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonunun 29.06.2012 gün 125 sayılı kararı ile; Geçiş dönemi Kullanma Koşulları yeniden belirlenecek olan , Sarıkaya, Karayaka, Gedikli Köyü ve Kumluca Mahallesi yerleşim alanlarının,

sadece Kontrollü Kullanım alanlarında kalan Köy yerleşik alanlarında geçerli olacaktır. Sınırlı kullanım alanında kalan alanlar entegre tesis niteliğinde olmayan köylünün kendi ihtiyacını karşılanmaya yönelik besicilik faaliyeti gerçekleştirebilecek olup , bu tesisler için Plansız Alanlar Yönetmeliği 6.Bölüm madde 63 2.Fıkra hükümleri geçerlidir

Kontrollü kullanım alanında kalan Köy yerleşik alanlarında 3194 sayılı İmar Kanununun 27.maddesi hükümleri ile , Plansız Alanlar İmar Yönetmeliğinin 5. Bölüm hükümleri geçerli olmakla birlikte , alanın doğal sit statüsü, yapılaşma koşulları ve ifraz şartları yeniden belirlenmiştir.

1-Buna göre hmax: 6,50m , Taban alanı 100 m²'yi ve toplam İnşaat alanı 200 m²'yi geçmemek kaydıyla %40 Emsal değeri belirlenmesine,

2-İfraz suretiyle parsel genişlikleri 10m ve parsel derinliği min. 20 m den az olmamak kaydıyla min:500m² büyüklüğünde en fazla 5 adet parsel elde edebileceğine ve parsellerin 2 kez ifraz edilmeyeceğine ,

3-Kamu yapılarına ilişkin olarak:

Doğal sit alanlarındaki köy yerleşik alanları , civarı ve mezarlarda yapılacak yapılara ilişkin Tabiat Varlıklarını Koruma Merkez komisyonunun 22.05.2012 tarih ve 16 sayılı ilke kararına istinaden koruma amaçlı imar planı hazırlanıncaya kadar ihtiyaçları karşılayacak eğitim , sağlık , güvenlik tesisi , ibadet yeri , vb. hizmete yönelik yörenin özelliğine göre hazırlanmış uygulama projelerinin İl Özel idare görüşü ile Komisyona getirilerek komisyonca uygun görülmesi şartı ile yapılabileceğine,

04.06.2006/720 sayılı ilke kararı gereği III. Derece Doğal Sit Alanında kalan Köy Yerleşme Alanlarında Geçiş Dönemi Yapılanma Koşulları Koruma Amaçlı imar Planı yapılanaya kadar yeniden belirlenmiş ve belirlenen yapılanma koşullarına ilişkin hazırlanan projelerin, İl Özel İdaresi Görüşü alınarak Komisyona iletilmesine karar verilmiştir.

6.3.b.Öneri Yapılanma Koşulları

Konut alanlarında;

Konut alanlarında yer alan yapıların yüksekliği 2 katı geçemez.

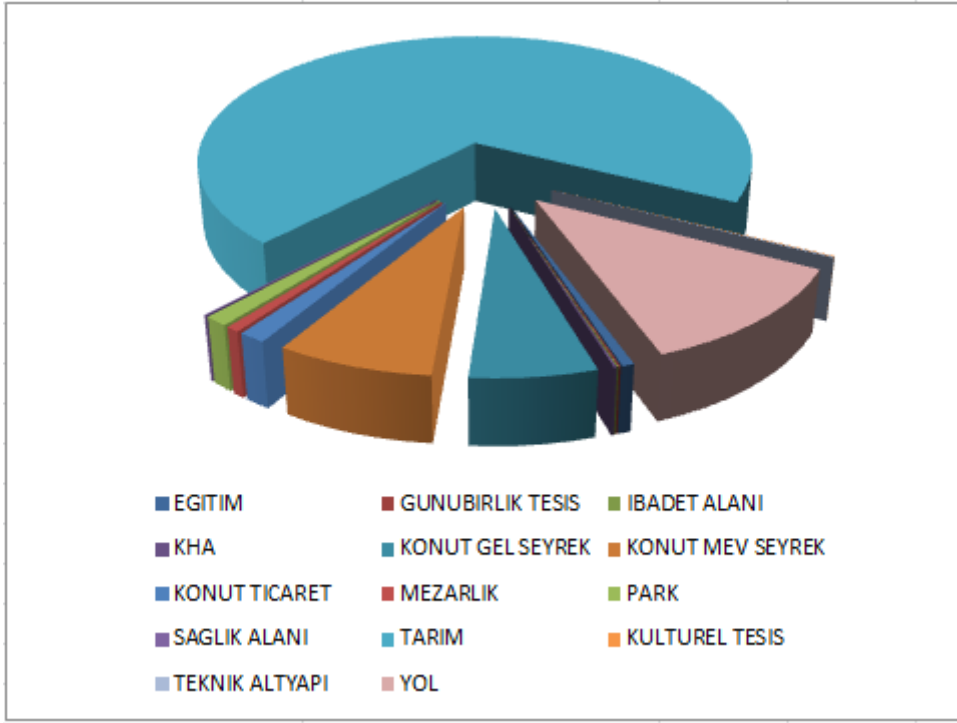
Konut alanlarında kanalizasyon sistemi uygulamaya geçinceye kadar sızdırmaz fosseptik kullanımı zorunludur. Konut alanlarında minimum parsel büyüklüğü yerleşik konut alanında 500 m² ve gelişme konut alanında 750 m² olacaktır. Bu alanlarda yapı düzeni ayırık nizam 2 kat, yapı yoğunluğu E=0.50'dir. Parsel içerisinde emsalin en fazla %50' si konut dışı müstemilat vb. yapılarda kullanılabilir. Bu alanlarda ön bahçe mesafesi belirlenmemiş olup, yöresel doku ve mevcut yapı düzenine bağlı olarak ilgili idaresince belirlenecektir. Parsel içerisinde müstemilat, ahır, samanlık vb. kullanımlar yer alabilir. Çatılarda kiremit yapı malzemesi kullanılacaktır.

Yapılarda taş, taş kaplama, kerpiç, ahşap veya karışık yapı malzemesi (ahşap karkas) kullanılacaktır. Yapım sistemi Betonarme olan tuğla malzemeli yapılarda dış cephe kaplaması yöresel mimariye uygun olarak taş veya ahşap kaplama olacaktır.

Alan Adı	Adet	Oran	Durum (m2)
MEVCUT KONUT	12	7.43%	82,922
GELİŞME KONUT	8	5.98%	66,807
KONUT TİCARET	5	1.32%	14,680
KHA	2	0.12%	1,376
SAGLIK ALANI	1	0.11%	1,261
MEZARLIK ALANI	1	0.66%	7,318
KÜLTÜREL TESİS	1	0.07%	781
İBADET ALANI	1	0.06%	723
GÜNÜBİRLİK TESİS ALANI	1	0.09%	1,013
PARK	8	1.17%	13,037
EGİTİM	1	0.58%	6,423
TARIM ALANI	5	70.51%	787,083
TEKNİK ALTYAPI ALANI	1	0.09%	978
YOL		11.81%	131,866
TOPLAM		100%	1,116,268

Tablo19: 1/5000 ölçekli Planlama Alanı Plan Kararları Alan Dağılım Tablosu

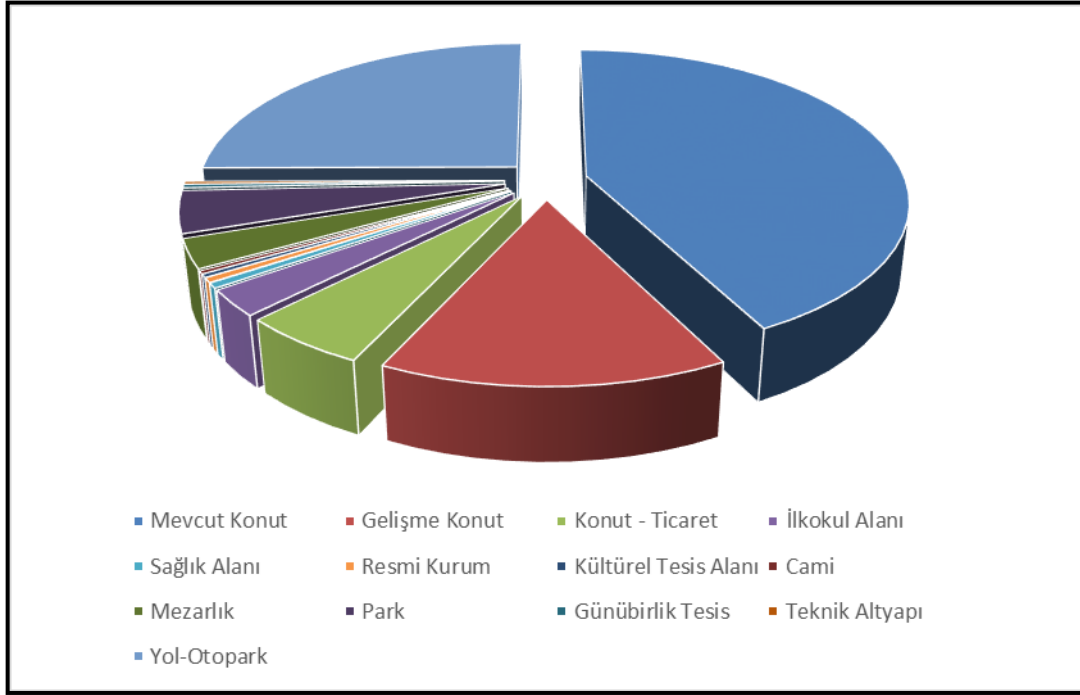

Grafik17: 1/5000 ölçekli planlama alanı kullanım kararları alan dağılımı

SARIKAYA MAHALLESİ ALAN KULLANIM TABLOSU					
Planlama Alanı Toplamı (m2)					241,152
Nüfus					793
Alan	Asgari Kişi Başı (m2)	Kişi Başı (m2)	Asgari Alan Büyüklüğü (m2)	Plandaki Alan Büyüklüğü (m2)	Yüzde (%)
Mevcut Konut				102,300	43.04
Gelişme Konut				35,170	14.80
Konut - Ticaret				13,154	5.53
İlkokul Alanı	2.00	8.36	1,586	6,632	2.79
Sağlık Alanı	1.50	1.58	1,190	1,257	0.53
Resmi Kurum				1,128	0.47
Kültürel Tesis Alanı	0.75	0.98	595	781	0.33
Cami	0.50	0.90	396	715	0.30
Mezarlık				7,318	3.08
Park	10.00	10.95	7,930	10,664	4.49
Günübürlük Tesis				827	0.35
Teknik Altyapı	0.50	0.89	396	709	0.30
Yol-Otopark				60,497	25.45
TOPLAM				241,152	100.00

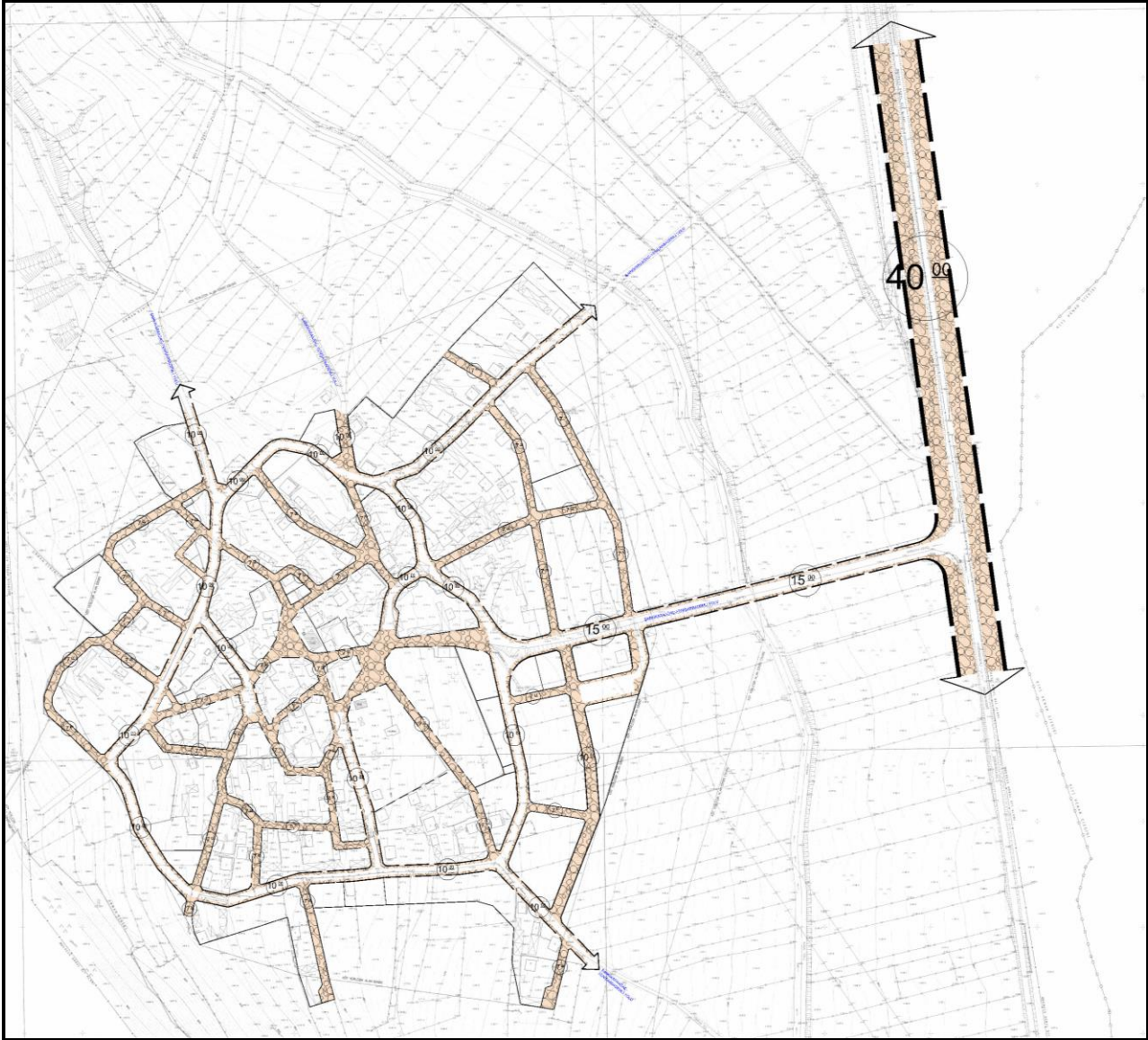
Tablo 20: 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı Alan Dağılım Tablosu

Grafik18:1/1000 ölçekli planlama alanı kullanım kararları alan dağılımı

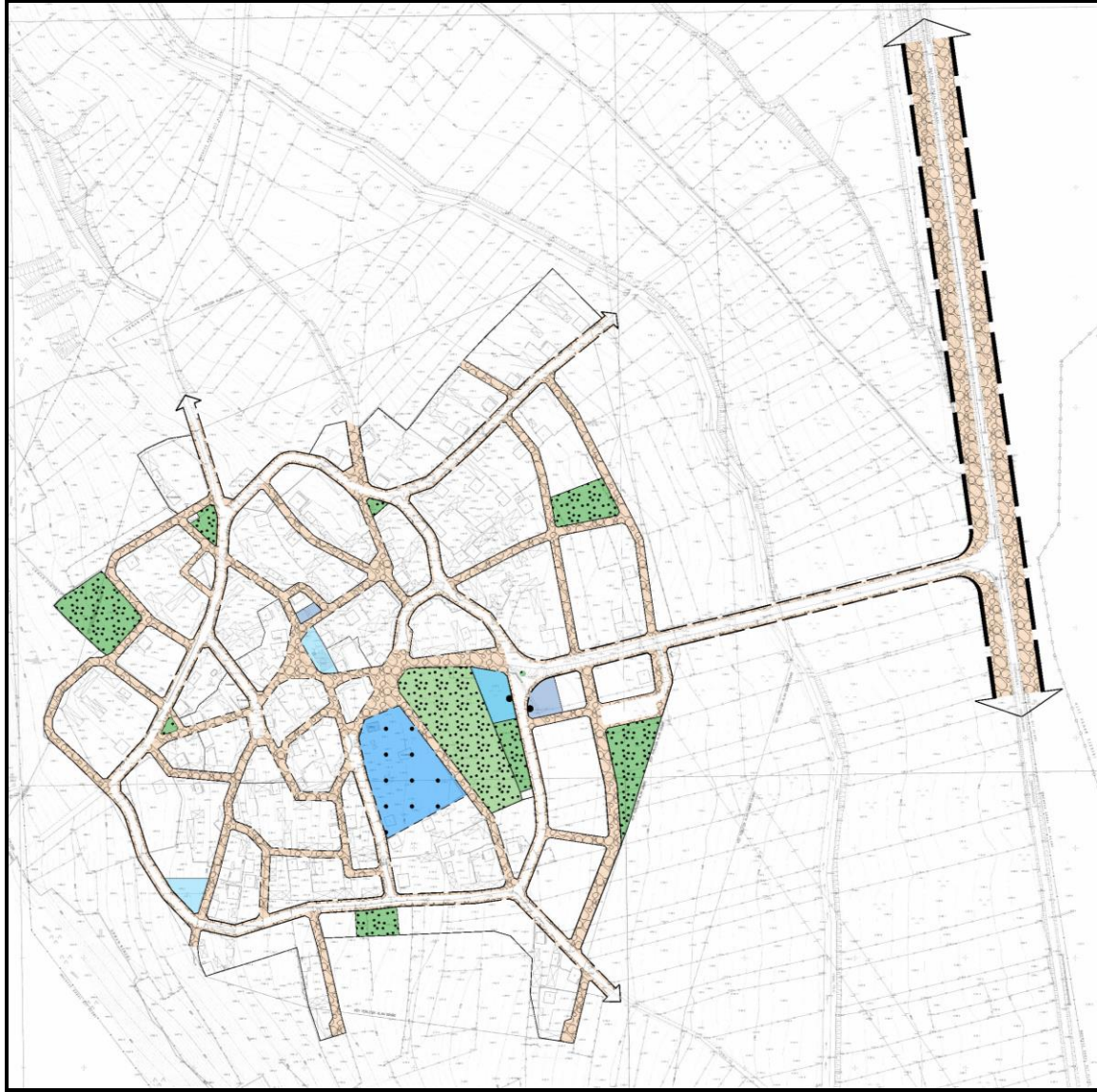

Harita 15: 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı Öneri Ulaşım Şeması

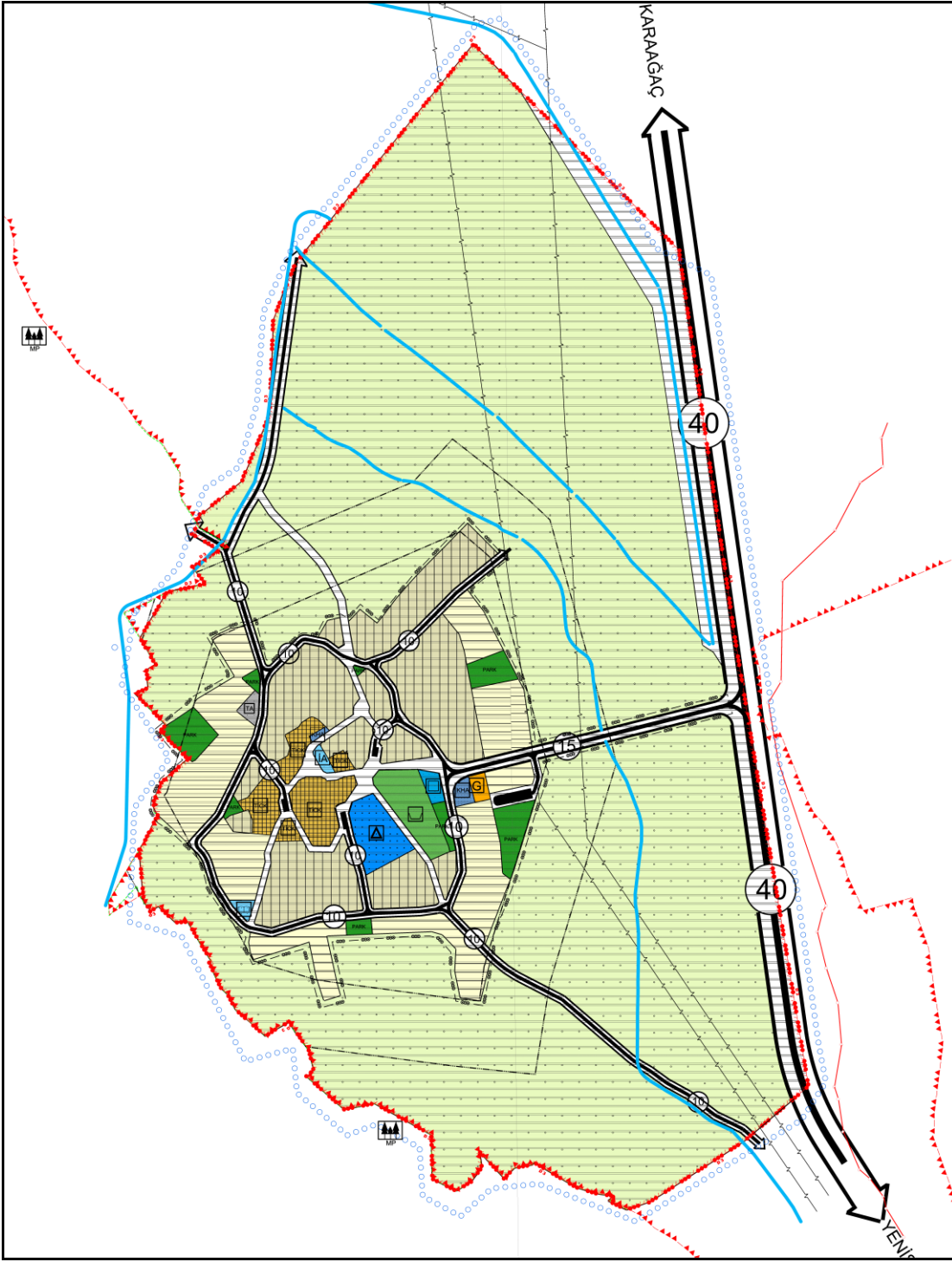
Harita16: Sarıkaya Köyü Öneri Ulaşım Şeması

Harita17: Sarıkaya Köyü Öneri Sosyal Donatı Alanları Yaya Yolu İlişkisi

Harita 18: 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı önerisi

Harita 19: 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı Önerisi

İçindekiler

1. BÖLÜM	1
1.1. PLANLAMA ALANININ KONUMU	1
1.1.1. Planlama Alanının Yeri	1
1.1.2. Yönetim Yapısı, İdari Bölünüş ve Sınırlar	2
1.1.3. Ülke Ulaşım Ağındaki Yeri	2
2. BÖLÜM	7
2.1. PLAN HİYERARŞİSİ VE GELİŞİM SÜRECİNDEKİ YERİ	7
I. Planlama Sürecinin Tarihsel Gelişimi, Mahkeme Kararları	7
II. Üst Ölçekli Plan Kararları	7
1/100.000 Ölçekli Antalya-Burdur-Isparta Çevre Düzeni Planı	7
Şarkikaraağaç İlçesi:	7
III. Mer'i İmar Planı ve Plan Hükümleri	8
3. BÖLÜM	9
3.1. ARAŞTIRMA VE ANALİZ ÇALIŞMALARI	9
3.1.1. Fiziksel Yapı	9
A. Hidrojeolojik Yapı	9
Dereler	9
Kaynaklar	9
Beyşehir Gölü	9
Gölün Hidrografik Özellikleri	9
Göl Kıyıları ve Gölde Su Seviyesi Değişimleri	9
B. İklim	12
a. Yağış Değerlendirmeleri	12
b. Yağışlı ve Kurak Dönem Periyotları	13
c. Sıcaklık, Buharlaşma, Rüzgar Değerlendirmeleri	14
Sıcaklık	14
Rüzgar	16
Hakim Rüzgâr Sektörü ve Yönleri	16
Rüzgâr Hızları	17
d. İklim Tipi	17
İklim Tipininin Karakterize Ettiği Vegetasyon	17
C. Jeolojik Yapı	17
İnceleme Alanının Yerleşime Uygunluk Açısından Değerlendirilmesi	17
Uygun Alanlar(UA)	17
Sonuç Ve Öneriler	18
Yapısal Jeoloji	18
a. Hidrojeolojik Özellikler	18
Yer Altı Suyu Durumu	18
b. Doğal Afet Tehlikelerinin Değerlendirilmesi	19
Deprem Durumu	19
Bölgenin Deprem Tehlikesi ve Risk Analizi	19
Zemin Büyütmesi	20
Su Baskını	20
D. Toprak Kabiliyeti	21
Şarkikaraağaç İlçesi	21
Erozyon	22
3.1.2. DEMOGRAFİK YAPI	23
I. Tarihsel Gelişim	23
II. Höyükler	24
III. Etnoloji	24
a. Sarkaya Köyü Etnik Kökeni	24

b.Honamlı(Ötgnülü) Yörüğü'nde Toplum Yapısı ve Etkinlikler	25
Aile Düzeni	25
Honamlı Yörüklerinde Kadının Yeri.....	25
Yörük Kadınının Giyiniş Şekli.....	25
Honamlı Yörüğü'n'de Konuk Severlik.....	26
El Sanatları.....	27
Gelenek, Görenek Örf ve Adetler	27
Nüfus Verileri.....	27
3.1.3. SOSYAL VE EKONOMİK YAPI.....	29
3.1.4. TEKNİK VE SOSYAL ALTYAPI.....	29
a. Ulaşım.....	29
SOKAK MALZEMESİ.....	30
b. İçme ve Kullanma Suyu.....	31
Tarımsal Sulama.....	31
c. Evsel Nitelikli Atık su ve Arıtma.....	31
d. Katı Atıklar.....	31
e. Haberleşme, Elektrik.....	31
Haberleşme.....	31
Elektrik	31
f. Eğitim Tesisleri	31
g. Diğer Sosyal Donatılar	32
KANALİZASYON.....	33
3.1.5. ARAZİ KULLANIMI.....	34
ARAZİ KULLANIŞ	35
3.1.6. SEKTÖREL YAPI.....	36
a- Tarım ve Hayvancılık.....	36
Tarımsal Sulama.....	38
Gübre Kullanımı	38
b. Balıkçılık.....	38
3.1.7. YAPI YASAKLI ALANLAR.....	38
3.1.8. KORUMA STATÜSÜ BULUNAN ALANLAR.....	39
III. DERECE DOĞAL SİT ALANLARI	39
3.1.9. MÜLKİYET YAPISI	39
MÜLKİYET DURUMU	42
PARSEL BÜYÜKLÜKLERİ	43
PARSEL BÜYÜKLÜKLERİ	44
3.1.10. YERLEŞME/ YAPILAŞMA ALANLARI İLE İLGİLİ ÖZELLİKLER	45
a. Araziye Konumlanış.....	45
Yaylalar.....	47
Honamlı Yörüklerinin Adım Adım Göç Yolu.....	47
Mekansal Kullanımlar	47
b.Yapı-Parsel Girişleri.....	49
YAPI GİRİŞLERİ.....	50
c.Yapı Malzemeleri.....	51
Taş.....	51
Kerpiç.....	51
Tuğla	52
YAPI MALZEMESİ.....	53
d.Yapım Sistemleri	54
Ahşap Karkas Sistem	54
Yığma Yapı.....	54
Betonarme.....	54
YAPIM SİSTEMLERİ.....	56
e. Yapı Öğeleri.....	57

Temel.....	57
Duvar.....	57
Çatı.....	57
CATI ÖRTÜSÜ.....	58
f.Yapı Durumu	59
Kat Kullanımı.....	59
Kat adedi.....	59
YAPI DURUMU	60
KAT ADEDİ.....	61
3.1.11.FOTOĞRAF ALBÜMÜ.....	62
ÇEKİM YÖNLERİ.....	63
3.1.12.Mülga KTVKB Kurulu, KVKKB Kurulu, TVKB Komisyonu Kararları	70
3.1.13. Korunan Alan Sınırlarının İşlendiği Analiz Paftası	70
3.1.14. Biyoçeşitlilik Raporu (Bitki örtüsü ve Doğal Yapı durumu).....	70
1.1.Karasal Ekosistem.....	70
1.1.a.Orman Ekosistemi.....	70
Karaçam (Pinus nigra) Ormanları.....	70
Kasnak Meşesi (Quercus vulcanica) Ormanları	70
Titrek Kavak (Populus tremula) Ormanı	71
Sedir (Cedrus libani) Ormanı.....	71
Sedir-Boylu Ardıç (Cedrus libani-Juniperus excelsa) Ormanı	71
Gökmar (Abies cilicica) Ormanı.....	71
Boylu Ardıç (Juniperus excelsa) Ormanı	71
1.1.b. Çalı Ekosistemi.....	71
1.1.c. Çayır Ekosistemi.....	72
1.1.d. Kayalık Ekosistem.....	72
1.1.e. Mağara ve Yer Altı Ekosistemleri.....	72
1.1.f. İnsan Eli İle Oluşturulan Ekosistemler	72
i.Sürülebilir Tarım Alanları.....	72
ii.Plantasyon Ekosistemi.....	72
iii.Köylerdeki Bahçe Ekosistemi.....	73
1.2.Sucul Ekosistem.....	73
1.2.a. Daima Akan Nehirler ve Dere Ekosistemleri.....	73
1.2.b. Mevsimsel Akan Nehir ve Dere Ekosistemleri.....	73
1.2.c. Bataklık-Sazlık Ekosistem	74
1.2.d. Tatlısu Göl Ekosistemi	74
1.2.e. Tatlısu Kaynağı Ekosistemi.....	74
2.Biyolojik Yapı	74
2.1.Flora.....	74
a. Floristik Analiz	74
2.2.Vejetasyon.....	74
2.3.Omurgasız Faunası.....	75
a.Planktonlar	75
b.Bentik	76
2.4.Omurgalı Faunası.....	76
a.İkiyaşayışlılar (Amphibia)	76
b.Sürüngenler (Reptilia)	76
c.Kuşlar (AVES).....	76
d.Memeli Hayvanlar (Mammalia).....	76
e.Balıklar	76
4.BÖLÜM.....	78
4.1. KURUM GÖRÜŞLERİ.....	78
5. BÖLÜM.....	81
5.1. SENTEZ.....	81

5.1.1. PLANLAMA ALANININ KONUMU	81
Coğrafi Konum	81
Yasal Konum	81
5.1.2. PLAN HİYERARŞİSİ VE GELİŞİM SÜRECİNDEKİ YERİ	81
1/100000 Ölçekli Antalya-Burdur-Isparta Çevre Düzeni Planı	81
5.1.3. ARAŞTIRMA VE ANALİZ ÇALIŞMALARI	81
I. İklim	81
II. Hidrojeolojik Yapı	82
Beyşehir Gölü	82
III. Jeolojik Yapı	82
İnceleme Alanının Yerleşime Uygunluk Açısından Değerlendirilmesi	82
IV. Toprak Kabiliyeti	82
5.1.4. DEMOGRAFİK YAPI	83
I. Tarihsel Yapı	83
II. Etnoloji	83
III. Nüfus	83
5.1.5. SOSYAL VE EKONOMİK YAPI	83
I. Tarım ve Hayvancılık	83
II. Balıkçılık	83
5.1.6. ARAZİ KULLANIMI	83
5.1.7. YERLEŞME/ YAPILAŞMA ALANLARI İLE İLGİLİ ÖZELLİKLER	83
Yapı Malzemeleri	84
Yapım Sistemleri	84
Yapı Ögeleri	84
Yapı Durumu	84
Kat Kullanımı	84
Mekanlar	84
Yapı-Parsel Girişleri	84
5.1.8. MÜLKİYET DURUMU	84
5.2. SORUN VE OLANAKLAR	84
5.2.1. ÇEVRE SORUNLARI	84
5.2.2. TEKNİK VE SOSYAL ALTYAPI SORUNLARI	85
5.2.3. ULAŞIM SORUNLARI	85
5.2.4. SOSYAL-EKONOMİK SORUNLAR	85
5.2.5. YASAL SINIRLANDIRICILAR	85
SORUNLAR VE OLANAKLAR	86
5.3. SENTEZ ÇALIŞMASI	87
I. Köy Yerleşik Alanı Gelişme Eğilimleri	87
II. Mekansal Kullanımlar ve Ulaşım Sentezi	87
EĞİLİM SENTEZİ	88
ULAŞIM	89
6. BÖLÜM	90
6.1. PLAN KARARLARI	90
6.1.1. Plan Teklifinin Amacı, Gerekçesi, Yasal Dayanağı	90
6.1.2. Planlamanın Amacı	90
i. Sosyo- Kültürel ve Demografik Hedefler	90
ii. Ekonomik Hedefler	90
iii. Koruma-Kullanma Dengesine Yönelik Hedefler	90
iv. Fiziki Mekâna Yönelik Hedefler	91
Ulaşım Hedefleri	91
Altyapı Hedefleri	91
Yerleşim alanları	91
v. Yönetmelik Hedefler	91
vi. Diğer Hedefler	91

6.1.3. Planlamanın Gerekçeleri.....	91
i. Sosyal, Kültürel ve Demografik Gerekçeler.....	92
ii. Kaynak Değerlerinin Korunması ve Devamlılığının Sağlanması	92
iii. Ekonomik Faaliyetlere Yönelik Gerekçeler	92
iv. Çevre Kirliliğinin Önlenmesine Yönelik Kriterler	92
v. Eğitim Programlarına Yönelik Gerekçeler	93
vi. Plan Uygulama Gerekçeleri.....	93
6.1.4. Planlamanın Yasal Dayanağı	93
6.1.5. Planlama Alanı Genel Arazi Kullanım Durumu	93
6.2. 1/5000 ve 1/1000 ÖLÇEKLİ KORUMA AMAÇLI İMAR PLANI KARARLARI.....	94
6.2.1. Arazi Kullanım Kararları	94
Yerleşim Alanı.....	94
Kentsel Çalışma Alanı Kararları	94
Bugünkü Arazi Kullanımı Korunarak devam Ettirilecek Alanlar:.....	94
Sosyal ve Kültürel Altyapı Alanları	94
Açık ve Yeşil alan Kararları.....	95
Ulaşım Kararları	95
Altyapı Kararları	95
6.2.2. Plan Nüfusu.....	95
6.3. Mevcut Geçiş Dönemi Yapılanma Koşulları ve Teklif Plan Kararlarının karşılaştırılması	96
6.3.a. Mevcut Yapılanma Koşulları	96
6.3.b. Öneri Yapılanma Koşulları	97